

Euroopan yhteisöjen virallinen lehti

ISSN 1024-3038

L 327

40. vuosikerta

28. marraskuuta 1997

Suomenkielinen laitos

Lainsäädäntö

Sisältö

I Säädökset, jotka on julkaistava

.....

II Säädökset, joita ei tarvitse julkaista

Neuvosto

97/800/EHTY, EY, Euratom:

- ★ Neuvoston ja komission päätös, tehty 30 päivänä lokakuuta 1997, Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Venäjän federaation välisen kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen tekemisestä 1
- Kumppanuus- ja yhteistyösopimus kumppanuuden perustamisesta Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Venäjän federaation kesken 3
- Pöytäkirja 1 hiili- ja teräsalan yhteydenpitoryhmän perustamisesta 47
- Pöytäkirja 2 hallintoviranomaisten keskinäisestä avunannosta tulliasioissa 48
- ★ Päätösasiakirja 51

Hinta: 19,50 ecua

FI

Säädökset, joiden otsikot on painettu laihalla kirjasintyyppillä, ovat maatalouspolitiikan alaan kuuluvia, juoksevien asioiden hoitoon liittyviä säädöksiä, joiden voimassaoloaika on yleensä rajoitettu.

Kaikkien muiden säädösten otsikot on painettu lihavalla kirjasintyyppillä ja merkitty tähdellä.

II

(Säädökset, joita ei tarvitse julkaista)

NEUVOSTO

NEUVOSTON JA KOMISSION PÄÄTÖS,

tehty 30 päivänä lokakuuta 1997,

Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Venäjän federaation välisen kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen tekemisestä⁽¹⁾

(97/800/EHTY, EY, Euratom)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO ja

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 54 artiklan 2 kohdan, 57 artiklan 2 kohdan viimeisen virkkeen, 66 artiklan, 73 c artiklan 2 kohdan, 75 artiklan, 84 artiklan 2 kohdan sekä 99, 100 113 ja 235 artiklan yhdessä sen 228 artiklan 2 kohdan toisen virkkeen ja 228 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan kanssa,

ottavat huomioon Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 95 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 101 artiklan toisen kohdan,

ottavat huomioon Euroopan parlamentin puoltavan lausunnon⁽²⁾,

ovat kuulleet EHTY:n neuvoo-antavaa komiteaa, ja saataa neuvoston puoltavan lausunnon,

ottavat huomioon neuvoston Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 101 artiklan mukaisesti antaman suostumuksen,

sekä katsovat, että

Korfussa 24 päivänä kesäkuuta 1994 allekirjoitettu Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Venäjän federaation kumppanuus- ja yhteistyösopimus edistää osaltaan Euroopan yhteisöjen tavoitteiden toteuttamista,

tämän sopimuksen tarkoituksena on vahvistaa 18 päivänä joulukuuta 1989 allekirjoitetun ja neuvoston päätöksellä 90/116/ETY⁽³⁾ hyväksytyyn Euroopan talousyhteisön ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Socialististen neuvostotasavaltojen liiton välisen kauppaa sekä kau-

⁽¹⁾ Tämän kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen ovat Venäjän kanssa allekirjoittaneet 24 päivänä kesäkuuta 1994 Euroopan yhteisöt ja niiden silloiset 12 jäsenvaltiota. Laajentumisen jälkeen Venäjän kanssa allekirjoitettiin 21 päivänä toukokuuta 1997 lisäpöytäkirja Itävallan, Ruotsin ja Suomen liittymiseksi sopimukseen 12 muun jäsenvaltion rinnalle sekä ruotsin- ja suomenkielisten toisintojen virallistamiseksi.

Kun tarpeelliset menettelyt oli saatu päätökseen, yhteisöt ja niiden jäsenvaltiot päättivät kumppanuussopimuksen tekemisen yhteydessä samalla soveltaa väliaikaisesti edellä mainittua lisäpöytäkirjaa odottaessaan sopimuksen voimaantuloa kyseisen pöytäkirjan 4 artiklan mukaisesti. Näin virallisen lehden ruotsin- ja suomenkielisissä painoksissa oleva kumppanuussopimuksen teksti on lisäpöytäkirjassa virallistettu teksti.

Venäjän kanssa tehty kumppanuus- ja yhteistyösopimus tulee voimaan 1 päivänä joulukuuta 1997, kun osapuolet ovat ilmoittaneet saattaneensa päätökseen sopimuksen 112 artiklan 2 alakohdassa tarkoitettujen menettelyt 30 päivänä lokakuuta 1997.

⁽²⁾ EYVL C 339, 18.12.1995, s. 45.

⁽³⁾ EYVL L 68, 15.3.1990, s. 1.

pallista ja taloudellista yhteistyötä koskevan sopimuksen avulla luotuja siteitä,

tietyt tässä kumppanuus- ja yhteistyösopimuksessa määrätty yhteisön kauppapolitiikan soveltamisalaan kuulumattomat velvoitteet vaikuttavat tai voivat vaikuttaa sijoittautumisoikeuden, liikenteen ja yritysten kohtelun alalla hyväksytyillä yhteisön säädöksillä luotuun järjestelmään,

kyseisessä sopimuksessa asetetaan Euroopan yhteisölle tietyt velvoitteita, jotka koskevat pääoma- ja maksuvirtoja yhteisön ja Venäjän välillä,

siltä osin kuin kyseinen sopimus vaikuttaa 23 päivänä heinäkuuta 1990 annettuun neuvoston direktiiviin N:o 90/434/ETY eri jäsenvaltioissa olevia yhtiöitä koskeviin sulautumisiin, diffuusioihin, varojensiirtoihin ja osakkeidenvaihtoihin sovellettavasta yhteisestä verojärjestelmästä⁽¹⁾ ja 23 päivänä heinäkuuta 1990 annettuun neuvoston direktiiviin N:o 90/435/ETY eri jäsenvaltioissa sijaitseviin emo- ja tytäryhtiöihin sovellettavasta yhteisestä verojärjestelmästä⁽²⁾, jotka perustuvat Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 100 artiklaan, on tätä artiklaa pidettävä oikeudellisena perustana,

sopimuksen tietyissä määräyksissä asetetaan yhteisölle rajat ylittävää yhteistyötä laajempia velvoitteita palvelujen tarjoamisen osalta, ja

Euroopan yhteisön perustamissopimuksessa ei ole määräyksiä erityisistä valtuuksista tietyt sopimuksen määräysten osalta, jotka yhteisön on pantava täytäntöön, ja näissä tapauksissa voidaan soveltaa perustamissopimuksen 235 artiklaa,

OVAT PÄÄTTÄNEET SEURAAVAA:

1 artikla

Hyväksytään Euroopan yhteisön, Euroopan hiili- ja teräsyhteisön ja Euroopan atomienergiayhteisön puolesta Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Venä-

jän federaation välinen kumppanuus- ja yhteistyösopimus, pöytäkirjat ja julistukset.

Kyseiset tekstit ovat tämän päätöksen liitteenä.

2 artikla

1. Neuvosto, tai tarvittaessa komissio, vahvistaa yhteistyöneuvostossa ja -komiteassa omaksuttavan yhteisön kannan komission ehdotuksesta tapauskohtaisesti Euroopan yhteisön, Euroopan hiili- ja teräsyhteisön sekä Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimusten asianmukaisten määräysten mukaan.

2. Kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen 91 artiklan mukaan neuvoston puheenjohtaja toimii yhteistyöneuvoston puheenjohtajana ja esittää yhteisön kannan. Yhteistyökomitean työjärjestyksen mukaan komission edustaja toimii yhteistyökomitean puheenjohtajana ja esittää yhteisön kannan.

3. Neuvosto tai komissio päättää tapauskohtaisesti yhteistyöneuvoston ja yhteistyökomitean suositusten julkaisemisesta *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

3 artikla

Neuvoston puheenjohtaja toimittaa sopimuksen 112 artiklassa määrätyn tiedoksi antamisen Euroopan yhteisön puolesta. Komission puheenjohtaja toimittaa vastaavan tiedoksi antamisen Euroopan hiili- ja teräsyhteisön sekä Euroopan atomienergiayhteisön puolesta.

Tehty Luxemburgissa 30 päivänä lokakuuta 1997.

Komission puolesta

Puheenjohtaja

J. SANTER

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

F. BODEN

⁽¹⁾ EYVL L 225, 20.8.1990, s. 1.

⁽²⁾ EYVL L 225, 20.8.1990, s. 6.

KUMPPANUUS- JA YHTEISTYÖSOPIMUS

kumppanuuden perustamisesta Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Venäjän federaation kesken

BELGIAN KUNINGASKUNTA,

TANSKAN KUNINGASKUNTA,

SAKSAN LIITTOTASAVALTA,

HELLEENIEN TASAVALTA,

ESPANJAN KUNINGASKUNTA,

RANSKAN TASAVALTA,

IRLANTI,

ITALIAN TASAVALTA,

LUXEMBURGIN SUURHERTTUAKUNTA,

ALANKOMAIDEN KUNINGASKUNTA,

PORTUGALIN TASAVALTA,

ISON-BRITANNIAN JA POHJOIS-IRLANNIN YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA,

jotka ovat Euroopan yhteisön perustamissopimuksen, Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamissopimuksen ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen sopimuspuolia,

jäljempänä 'jäsenvaltiot', ja

EUROOPAN YHTEISÖ, EUROOPAN HIILI- JA TERÄSYHTEISÖ sekä EUROOPAN ATOMIENERGIAYHTEISÖ,

jäljempänä 'yhteisö', sekä

VENÄJÄN FEDERAATIO

jäljempänä 'Venäjä',
jotka

OTTAVAT HUOMIOON yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Venäjän väliset historialliset siteet ja yhteiset arvot,

TUNNUSTAVAT yhteisön ja Venäjän federaation haluavan lujittaa näitä siteitä sekä perustaa kumppanuuden ja yhteistyön, joilla lujitettaisiin ja laajennettaisiin niitä suhteita, jotka luotiin erityisesti 18 päivänä joulukuuta 1989 allekirjoitetulla Euroopan talousyhteisön ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Sosialististen neuvostotasavaltojen liiton kauppaa sekä kaupallista ja taloudellista yhteistyötä koskevalla sopimuksella, jäljempänä 'vuoden 1989 sopimus',

OTTAVAT HUOMIOON yhteisön ja sen jäsenvaltioiden, jotka toimivat Euroopan unionista 7 päivänä helmikuuta 1992 tehdyllä sopimuksella perustettuna Euroopan unionina, sekä Venäjän federaation sitoutumisen poliittisten ja taloudellisten vapauksien vahvistamiseen, mikä on itse kumppanuuden perusta,

OTTAVAT HUOMIOON osapuolten sitoutumisen maailmanlaajuisen rauhan ja turvallisuuden, samoin kuin riitojen rauhanomaisen ratkaisemisen edistämiseen sekä yhteistyöhön tämän päämäärän saavuttamiseksi Yhdistyneissä Kansakunnissa ja Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökokouksessa sekä muissa yhteyksissä,

OTTAVAT HUOMIOON yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Venäjän lujan sitoutumisen panemaan täysimääräisesti täytäntöön kaikki periaatteet ja määräykset, jotka sisältyvät Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökokouksen (ETYK) päätösasiakirjaan, Madridin ja Wienin seurantakokousten päätösasiakirjoihin,

taloudellista yhteistyötä koskevan Bonnin ETY-kokouksen asiakirjaan, uutta Eurooppaa koskevaan Pariisin peruskirjaan sekä Helsingin ETY-kokouksen asiakirjaan "Muutoksen haasteet" vuodelta 1992,

VAHVISTAVAT yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Venäjän sitoutumisen 17 päivänä joulukuuta 1991 tehdyn Euroopan energiaperuskirjan sekä huhtikuussa 1993 pidetyn Luzernin konferenssin julistuksen tavoitteisiin ja periaatteisiin,

OVAT VAKUUTTUNEITA oikeusvaltion ja ihmisoikeuksien kunnioittamisen, erityisesti vähemmistöjen oikeuksien kunnioittamisen, monipuoluejärjestelmän ja siihen kuuluvien vapaiden demokraattisten vaalien aikaansaamisen sekä markkinatalouteen siirtymiseksi tarvittavan taloudellisen vapauttamisen ensisijaisen tärkeästä merkityksestä,

USKOVAT, että kumppanuuden täysimääräinen täytäntöönpano edellyttää Venäjän poliittisten ja taloudellisten uudistusten jatkumista ja toteuttamista,

HALUAVAT edistää alueellista yhteistyötä tämän sopimuksen soveltamisalaa kuuluvilla aloilla entisen Neuvostoliiton maiden kesken alueen hyvinvoinnin ja vakauden edistämiseksi,

HALUAVAT aloittaa säännöllisen poliittisen vuoropuhelun molempia osapuolia kiinnostavista kahdenvälisistä ja kansainvälisistä kysymyksistä sekä kehittää sitä,

KIINNITTÄVÄT HUOMIOTA yhteisön haluun antaa tarvittaessa teknistä apua Venäjän talousuudistuksen toteuttamiseksi ja taloudellisen yhteistyön kehittämiseksi,

PITÄVÄT MIELESSÄ sopimuksen tarpeellisuuden edistettäessä Venäjän lähentymistä asteittain Euroopan ja sen lähialueiden laajenevaan yhteistyöalueeseen sekä Venäjän asteittaista yhdentymistä avoimeen kansainvälisen kaupan järjestelmään,

OTTAVAT HUOMIOON osapuolten sitoutumisen kaupan vapauttamiseen tullitariffeja ja kauppaa koskevaan yleissopimukseen, jäljempänä 'GATT', sisältyvien periaatteiden mukaisesti, sellaisena kuin se on muutettuna Uruguayn kierroksella, ja ottavat huomioon maailmankauppajärjestön, jäljempänä 'WTO', perustamisen,

TUNNUSTAVAT, että Venäjä ei ole enää valtiojohtoisen kaupan maa, vaan maa, jonka talous on siirtymävaiheessa, ja että osapuolten tässä sopimuksessa vahvistamat yhteistyömuodot edistävät jatkuvaa kehitystä kohti markkinataloutta,

OVAT TIETOISIA tarpeesta parantaa liiketoimintaa ja investointeja koskevia edellytyksiä sekä yhtiöiden sijoittautumiseen, työntekoon, palvelujen tarjoamiseen ja pääomanliikkeisiin liittyviä edellytyksiä,

OVAT VAKUUTTUNEITA, että tämä sopimus luo uuden ilmapiirin osapuolten välisille taloudellisille suhteille ja erityisesti kaupan ja investointien kehittämiseksi, jotka ovat olennaisen tärkeitä talouden rakenneuudistuksen ja teknologian nykyaikaistamisen kannalta,

HALUAVAT luoda tiiviin yhteistyön ympäristön suojelun alalla, ottaen huomioon osapuolten välisen keskinäisen riippuvuuden tällä alalla,

PITÄVÄT MIELESSÄ osapuolten aikomuksen kehittää yhteistyötään avaruustutkimuksen alalla täydentääkseen toistensa toimintaa tällä alalla, ja

HALUAVAT edistää kulttuuriyhteistyötä ja parantaa tiedon kulkua,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

1 artikla

Perustetaan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Venäjän välinen kumppanuus. Tämän kumppanuuden tavoitteena on:

— luoda asianmukaiset puitteet osapuolten väliselle poliittiselle vuoropuhelulle, joka mahdollistaisi niiden

välisen tiiviiden poliittisten suhteiden kehittämisen tällä alalla,

— edistää kauppaa ja investointeja sekä osapuolten välisiä, markkinatalouteen perustuvia sopusointuisia taloudellisia suhteita niiden kestävästä taloudellisesta kehityksestä edistämiseksi,

— vahvistaa poliittisia ja taloudellisia vapauksia,

- tukea Venäjää sen pyrkimyksissä lujittaa demokratioa ja kehittää talouttaan sekä saattaa päätökseen siirtyminen markkinatalouteen,
- luoda perusta taloudelliselle, sosiaaliselle, rahoitusalan ja kulttuurin alan yhteistyölle, joka nojautuu keskinäisten etujen, keskinäisen vastuun ja keskinäisen tuen periaatteisiin,
- edistää yhteisen edun mukaista toimintaa,
- luoda asianmukaiset puitteet Venäjän ja Euroopan laajemman yhteistyöalueen väliselle asteittaiselle yhdentymiselle,
- luoda tarvittavat edellytykset yhteisön ja Venäjän välisen vapaakauppa-alueen perustamiselle vastaisuuksessa, joka kattaisi niiden välisen tavarakauden olennaisilta osiltaan, sekä luoda edellytykset yhtiöiden sijoittautumisvapauden, rajat ylittävän palvelukaupan ja pääomanliikkeiden toteuttamiseksi.

I OSASTO

YLEISET PERIAATTEET

2 artikla

Osapuolten sisäiset ja ulkoiset politiikat perustuvat demokratian ja ihmisoikeuksien, sellaisina kuin ne määritellään erityisesti Helsingin päätösasiakirjassa ja uutta Eurooppaa koskevassa Pariisin peruskirjassa, kunnioittamiseen, ja ne muodostavat olennaisen osan kumppanuutta ja tätä sopimusta.

3 artikla

Osapuolet sitoutuvat tarkastelemaan olosuhteiden mukaisesti tämän sopimuksen asianomaisten osastojen, erityisesti III osaston ja 53 artiklan kehittämistä tarkoitukseen niiden välisen vapaakauppa-alueen perustaminen. Yhteistyöneuvosto voi antaa osapuolille tätä kehittämistä koskevia suosituksia. Tällainen kehittäminen voidaan toteuttaa ainoastaan osapuolten välisellä niiden vastavien menettelyjen mukaisesti tehdyllä sopimuksella. Osapuolet tutkivat yhdessä vuonna 1998, ovatko olosuhteet sellaiset, että vapaakauppa-alueen perustamista koskevat neuvottelut voidaan aloittaa.

4 artikla

Osapuolet sitoutuvat tarkastelemaan yhdessä, molempien suostumuksella, mitä muutoksia olisi olosuhteiden muut-

tumisen ja erityisesti Venäjän liittymisestä GATT/WTO:hon aiheutuvien muutosten huomioon ottamiseksi aiheellista tehdä sopimuksen kohtiin. Ensimmäinen tarkastelu tapahtuu kolmen vuoden kuluttua sopimuksen voimaantulosta tai kun Venäjä liittyy GATT/WTO:hon, sen mukaan, kumpi ajankohta on aikaisempi.

5 artikla

1. Venäjän tämän sopimuksen mukaisesti myöntämää suosituimmuuskohtelua ei sovelleta viiden vuoden kuluttua sopimuksen voimaantulosta päättyvän siirtymäkauden aikana liitteessä 1 määriteltyjen sellaisten etuuksien osalta, jotka Venäjä myöntää muille entisen Neuvostoliiton maille. Tätä määräaikaa voidaan tarvittaessa pidentää molempien osapuolten suostumuksella.

2. Kun suosituimmuuskohtelu on myönnetty III osaston mukaisesti, 1 kohdassa tarkoitettu siirtymäkausi päättyy kolmen vuoden kuluttua sopimuksen voimaantulosta tai kun Venäjä liittyy GATT/WTO:hon, sen mukaan kumpi ajankohta on aikaisempi.

II OSASTO

POLIITTINEN VUOROPUHELU

6 artikla

Osapuolet aloittavat säännöllisen poliittisen vuoropuhelun, jota ne aikovat kehittää ja vahvistaa. Tämä vuoropuhelu edistää ja lujittaa yhteisön ja Venäjän välistä lähentymistä, tukee Venäjällä tällä hetkellä tapahtuvia poliittisia ja taloudellisia muutoksia sekä edistää

uusien yhteistyömuotojen luomista. Poliittisella vuoropuhelulla:

- lujitetaan Venäjän sekä yhteisön ja sen jäsenvaltioiden ja samalla koko demokraattisten valtioiden yhteisön välisiä yhteyksiä. Tällä sopimuksella saavutettu taloudellinen lähentyminen johtaa poliittisten suhteiden syvenemiseen;

- saavutetaan näkökantojen lisääntyvä lähentyminen molempia osapuolia koskevissa kansainvälisissä kysymyksissä ja lisätään siten turvallisuutta ja vakautta;
- ennakoidaan, että osapuolet aloittavat yhteistyön demokratian ja ihmisoikeuksien periaatteiden noudattamista koskevissa asioissa ja neuvottelevat keskenään tarvittaessa asianmukaiseen soveltamiseen liittyvistä asioista.

7 artikla

1. Euroopan unionin neuvoston puheenjohtajan ja Euroopan yhteisöjen komission puheenjohtajan sekä Venäjän presidentin välisiä kokouksia järjestetään pääsääntöisesti kahdesti vuodessa.

2. Ministeritasolla poliittista vuoropuhelua käydään 90 artiklassa perustetussa yhteistyöneuvostossa ja muissa tapauksissa, Euroopan unionin troikka mukaan lukien, yhteisestä sopimuksesta.

8 artikla

Osapuolet käyttävät poliittisessa vuoropuhelussa myös muita menettelyjä ja keinoja, joita ovat erityisesti:

- korkean virkamiestason kaksi kertaa vuodessa pidettävät kokoukset Euroopan unionin troikan ja Venäjän virkamiesten välillä;
- diplomaattisten yhteyksien täysimääräinen käyttö;
- kaikki muut keinot, mukaan lukien mahdollisuus asiantuntijakokouksiin, joilla edistettäisiin tämän vuoropuhelun vahvistamista ja kehittämistä.

9 artikla

Parlamentaarisella tasolla poliittista vuoropuhelua käydään 95 artiklassa perustetussa parlamentaarisessa yhteistyökomiteassa.

III OSASTO

TAVARAKAUPPA

10 artikla

1. Osapuolet myöntävät toisilleen GATTin I artiklan 1 kohdassa määritellyn suosituimmuuskohtelun.
2. Mitä 1 kohdassa määrätään, ei sovelleta:
 - a) etuuksiin, jotka myönnetään rajaliikenteen helpottamiseksi maille, joilla on yhteinen raja,
 - b) etuuksiin, jotka myönnetään tulliliiton tai vapaakauppa-alueen luomiseksi taikka tällaisen liiton tai alueen perustamisen nojalla; käsitteillä 'tulliliitto' ja 'vapaakauppa-alue' on se merkitys, joka niillä on GATTin XXIV artiklan 8 kohdassa, tai se merkitys, joka on luotu saman GATTin artiklan 10 kohdassa tarkoitetulla menettelyllä;
 - c) etuuksiin, jotka myönnetään tietyille maille GATTin ja muiden kehitysmaita suosivien kansainvälisten järjestelyjen mukaisesti.

11 artikla

1. Sisäiset verot tai minkäänlaiset muut sisäiset maksut, joita sovelletaan suoraan tai välillisesti samankaltaisiin kotimaisiin tuotteisiin sovellettavien maksujen lisäksi,

eivät koske suoraan tai välillisesti toisen osapuolen alueelle tuotuja toisen osapuolen tuotteita.

2. Lisäksi näille tuotteille myönnetään kohtelu, joka on vähintään yhtä suotuisa kuin kohtelu, joka myönnetään samankaltaisille kansallista alkuperää oleville tuotteille niiden lakien, asetusten ja vaatimusten suhteen, jotka koskevat niiden sisäistä myyntiä, myyntiin tarjoamista, ostoa, kuljetusta, jakelua tai käyttöä. Mitä tässä kohdassa määrätään, ei estä sellaisten porrastettujen sisäisten kuljetusmaksujen soveltamista, jotka perustuvat yksinomaan kuljetusvälineiden taloudelliseen toimintaan eivätkä tuotteen kansalliseen alkuperään.

3. GATTin III artiklan 8, 9 ja 10 kohtaa sovelletaan soveltuvin osin molempien osapuolten välillä.

12 artikla

1. Osapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että kauttakuljetuksen vapauden periaate on olennainen edellytys tämän sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Tässä yhteydessä kumpikin osapuoli sallii toisen osapuolen tullialueelta peräisin olevien tai sen tullialueelle tarkoitettujen tavaroiden rajoittamattoman kauttakuljetuksen alueensa kautta tai läpi.

2. GATTin V artiklan 2, 3, 4 ja 5 kohdassa esitettyjä sääntöjä sovelletaan molempien osapuolten välillä.

13 artikla

Molempien osapuolten kesken sovelletaan soveltuvin osin seuraavia GATTin artikloja:

- 1) VII artiklan 1, 2, 3, 4 a, 4 b, 4 d ja 5 kohta;
- 2) VIII artikla;
- 3) IX artikla;
- 4) X artikla.

14 artikla

Kumpikin osapuoli myöntää lisäksi toiselle osapuolelle vapautuksen väliaikaisesti tuotujen tavaroiden tuontimaksuista ja tulleista lainsäädäntönsä mukaisesti asiaa koskevissa muissa kansainvälisissä sopimuksissa määrätyissä tapauksissa ja niissä määrättyjen menettelyjen mukaisesti, sanotun kuitenkin rajoittamatta kumpaakin osapuolta sitovista, tavaroiden väliaikaista tuontia koskevista kansainvälisistä yleissopimuksista johtuvia oikeuksia ja velvoitteita. Tällaista lainsäädäntöä sovelletaan suosituimmuuskohtelun perusteella ja sitä koskevat siten tämän sopimuksen 10 artiklan 2 kohdassa luetellut poikkeukset. Olosuhteet, joissa kyseinen osapuoli on hyväksynyt tällaisesta sopimuksesta johtuvat velvoitteet, otetaan huomioon.

15 artikla

1. Venäjältä peräisin olevat tavarat tuodaan yhteisöön ilman määrällisiä rajoituksia, sanotun kuitenkin rajoittamatta tämän sopimuksen 17, 20 ja 21 artiklan sekä Espanjan ja Portugalin liittymistä yhteisöön koskevien asiakirjojen 77, 81, 244, 249 ja 280 artiklan määräysten soveltamista.

2. Yhteisöstä peräisin olevat tavarat tuodaan Venäjälle ilman määrällisiä rajoituksia, sanotun kuitenkin rajoittamatta tämän sopimuksen 17, 20 ja 21 artiklan sekä liitteen 2 määräysten soveltamista.

16 artikla

Siihen saakka kun Venäjä liittyy GATT/WTO:hon, osapuolet käyvät tuontitullipolitiikkaansa, tullisuojan muutos mukaan lukien, koskevia neuvotteluja yhteistyökomiteassa. Erityisesti on neuvotteluja käytävä ennen tullisuojan lisäämistä.

17 artikla

1. Kun tietyn tuotteen tuonti toisen osapuolen alueelle lisääntyy sellaisiin määriin tai sillä tavoin, että se aiheut-

taa tai uhkaa aiheuttaa merkittävää vahinkoa samankaltaisten tai suoraan niiden kanssa kilpailevien tuotteiden kotimaisille valmistajille, yhteisö tai Venäjä, sen mukaan, kumpaa asia koskee, voi toteuttaa aiheelliset toimenpiteet seuraavien menettelyjen ja edellytysten mukaisesti.

2. Ennen toimenpiteiden toteuttamista tai tapauksissa, joihin sovelletaan 4 kohtaa mahdollisimman pian toteuttamisen jälkeen, yhteisö tai Venäjä voi, tapauksen mukaan, toimittaa yhteistyökomitealle kaikki asiaankuuluvat tiedot molempien osapuolten hyväksyttävissä olevan ratkaisun saavuttamiseksi. Osapuolet aloittavat viipymättä neuvottelut yhteistyökomiteassa.

3. Jos osapuolet eivät neuvottelujen tuloksena pääse yhteisymmärrykseen tilanteen välttämiseksi tarvittavista toimista 30 päivän kuluessa asian saattamisesta yhteistyökomitean käsiteltäväksi, neuvotteluja pyytänyt osapuoli saa rajoittaa kyseisten tuotteiden tuontia siinä määrin ja siksi ajaksi kuin on tarpeen vahingon torjumiseksi tai korjaamiseksi taikka toteuttaa muita aiheellisia toimenpiteitä.

4. Kriittisissä tilanteissa, jolloin viive saattaisi aiheuttaa vaikeasti korjattavia vahinkoja, osapuolet voivat toteuttaa toimenpiteitä ennen neuvotteluja sillä edellytyksellä, että neuvottelut käydään välittömästi tällaisten toimien toteuttamisen jälkeen.

5. Valittaessa tämän artiklan mukaisia toimenpiteitä osapuolet pitävät ensisijaisina niitä toimenpiteitä, jotka aiheuttavat vähiten häiriötä tämän sopimuksen tavoitteiden toteutumiseksi.

6. Kun toinen osapuoli soveltaa tämän artiklan mukaista suojatoimenpidettä, toinen osapuoli voi poiketa velvollisuuksistaan tämän osaston mukaisesti ensinmainittuun osapuoleen nähden olennaisesti samanlaisen kaupan osalta.

Tällaisia toimia ei voi toteuttaa ennen kuin toinen osapuoli on ehdottanut neuvotteluja eikä silloin kun yhteisymmärrys on saavutettu 45 päivän kuluessa siitä kun näitä neuvotteluja ehdotettiin.

7. Edellä 6 kohdassa tarkoitettua velvollisuuksista poikkeamista koskevaa oikeutta ei voida käyttää suojatoimenpiteen voimassaolon kolmen ensimmäisen vuoden aikana, edellyttäen että suojatoimenpide on toteutettu enintään neljän vuoden ajaksi tuonnissa tapahtuneen absoluuttisen kasvun perusteella tämän sopimuksen määräysten mukaisesti.

18 artikla

Tämän osaston määräykset, erityisesti 17 artiklan määräykset, eivät estä jompaakumpaa osapuolta ottamasta käyttöön polkumyynnin vastaisia toimenpiteitä tai tasoi-
tustoimenpiteitä GATTin VI artiklan, GATTin VI artiklan täytäntöönpanosta tehdyn sopimuksen, GATTin VI,

XVI ja XXIII artiklan tulkinnasta ja soveltamisesta tehdyn sopimuksen tai vastaavan sisäisen lainsäädännön mukaisesti.

Polkumyyntiä tai valtion tukea koskevien tutkimusten osalta kumpikin osapuoli suostuu tutkimaan toisen osapuolen huomautukset ja ilmoittamaan kyseisille osapuolille, joita asia koskee, niistä olennaisista seikoista ja näkökohdista, joiden perusteella lopullinen päätös on tehtävä. Ennen lopullisten polkumyyntitullien tai tasoituskaksujen määrittämistä osapuolten on tehtävä kaikkensa saadakseen ongelman rakentavasti ratkaistuksi.

19 artikla

Tämä sopimus ei estä sellaisia tuontia, vientiä tai tavaroiden kauttakuljetusta koskevia kieltoja tai rajoituksia, jotka ovat perusteltuja julkisen moraalin, yleisen järjestyksen tai turvallisuuden kannalta, ihmisten, eläinten tai kasvien terveyden ja elämän suojelemiseksi, taiteellisten, historiallisten tai arkeologisten kansallisaarteiden suojelemiseksi taikka henkisen, teollisen ja kaupallisen omaisuuden suojelemiseksi taikka kultaa tai hopeaa koskevien sääntöjen vuoksi. Nämä kiellot tai rajoitukset eivät kuitenkaan saa olla keino mielivaltaiseen syrjintään tai osapuolten välisen kaupan peiteltyyn rajoittamiseen.

20 artikla

Tämä osasto ei vaikuta Euroopan talousyhteisön ja Venäjän federaation 12 päivänä kesäkuuta 1993 tekstiilituotteista parafoidun sopimuksen määräyksiin, joita sovelletaan takautuvasti 1 päivästä tammikuuta 1993 alkaen. Liioin tämän sopimuksen 15 artiklaa ei sovelleta niiden tekstiilituotteiden kauppaan, jotka kuuluvat yhdistetyn nimikkeistön 50–63 ryhmään.

21 artikla

1. Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamissopimuksen alaan kuuluvien tuotteiden kauppaa sääntelevät:

- tämän osaston määräykset, 15 artiklaa lukuun ottamatta; ja
- Euroopan hiili- ja teräsyhteisön ja Venäjän federaation välisen eräitä terästuotteita koskevan sopimuksen määräykset, kun se tulee voimaan.

2. Hiili- ja teräsasioita käsittelevän yhteydenpitoryhmän perustamisesta määrätään tämän sopimuksen liitteenä olevassa pöytäkirjassa 1.

22 artikla

Ydinaineiden kauppa

1. Ydinaineiden kauppaa koskevat:

- tämän sopimuksen määräykset, 15 artiklaa ja 17 artiklan 1–5 ja 7 kohtaa lukuun ottamatta;
- vuoden 1989 sopimuksen 6, 7 ja 14 artikla sekä 15 artiklan 1 ja 2 sekä 3 kohdan ensimmäinen lause, ja 4 ja 5 kohta;
- liitteenä oleva kirjeenvaihto.

2. Sen estämättä, mitä tämän artiklan 1 kohdassa määrätään, osapuolet sopivat toteuttavansa tarvittavat toimenpiteet ydinaineiden kauppaa koskevan järjestelyn saavuttamiseksi 1 päivään tammikuuta 1997 mennessä.

3. Tämän artiklan määräyksiä sovelletaan siihen saakka kunnes kyseinen järjestely on saavutettu.

4. Ryhdytään toimiin ydinaineiden kuljetukseen liittyviä suojatoimenpiteitä, fyysistä suojelua ja hallinnollista yhteistyötä koskevan sopimuksen tekemiseksi. Siihen saakka kun tällainen sopimus on voimassa, sovelletaan ydinaineiden siirtoa koskevaa osapuolien lainsäädäntöä ja kansainvälisiä ydinaineiden leviämiskieltoon liittyviä velvoitteita.

5. Edellä 1 kohdassa määrättyä järjestelyä sovellettaessa:

- vuoden 1989 sopimuksen 6 artiklassa ja 15 artiklan 5 kohdassa olevan viittauksen ”tämä sopimus” katsotaan tarkoittavan tämän artiklan 1 kohdassa perustettua järjestelyä;
- tämän sopimuksen 17 artiklan 6 kohdan viittauksen ”tämä artikla” katsotaan tarkoittavan vuoden 1989 sopimuksen 15 artiklaa;
- vuoden 1989 sopimuksen 6, 7, 14 ja 15 artiklan viittauksen ”sopimuspuolet” katsotaan tarkoittavan tämän sopimuksen osapuolia;
- vuoden 1989 sopimuksen 15 artiklan viittauksen ”sekakomitea” katsotaan tarkoittavan tämän sopimuksen 92 artiklassa määrättyä yhteistyökomiteaa.

IV OSASTO

LIIKETOIMINTAA JA INVESTOINTEJA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

1 LUKU

TYÖEHDOT

23 artikla

1. Jollei yksittäisissä jäsenvaltioissa sovellettavista edellytyksistä ja yksityiskohtaisista säännöistä muuta johdu, yhteisö ja jäsenvaltiot pyrkivät varmistamaan, että jäsenvaltion alueella laillisesti työskenteleviä Venäjän kansalaisia ei, verrattuna kyseisen jäsenvaltion omiin kansalaisiin, syrjitä heidän kansalaisuutensa perusteella työoloissa, palkkauksessa tai irtisanomisessa.

2. Jollei Venäjällä sovellettavista edellytyksistä ja yksityiskohtaisista säännöistä muuta johdu, Venäjä myöntää 1 kohdassa tarkoitettun kohtelun sen alueella laillisesti työskenteleville jäsenvaltion kansalaisille.

24 artikla

Sosiaaliturvan yhteensovittaminen

Osapuolet tekevät sopimuksia antaakseen:

1) jollei yksittäisessä jäsenvaltiossa sovellettavista edellytyksistä ja yksityiskohtaisista säännöistä muuta johdu, jäsenvaltioiden alueella laillisesti työskenteleviin Venäjän kansalaisiin ja tarvittaessa heidän laillisesti siellä asuviin perheenjäseniinsä sovellettavien sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisen kannalta tarpeelliset määräykset. Määräyksillä pyritään erityisesti takaamaan, että:

- kaikki näiden työntekijöiden vakuutus-, työskentely- ja oleskelukaudet eri jäsenvaltioissa lasketaan yhteen vanhuuseläkkeen tai työkyvyttömyyden tai kuoleman varalta olevan eläkkeen sekä näille työntekijöille ja tarvittaessa heidän perheenjäsenilleen annettavan sairaanhoidon osalta;
- kaikki vanhuuseläkkeet sekä kuoleman, työtapa- turman tai ammattitaudin varalta olevat eläkkeet tai niistä johtuvat työkyvyttömyyseläkkeet, lukuun ottamatta erityisiä etuja, jotka eivät perustu maksuosuuksien suorittamiseen, ovat vapaasti muutettavissa velallisen jäsenvaltion tai valtioiden lainsäädännön mukaan sovellettavaan kurssiin;
- kyseiset työntekijät saavat tarvittaessa perheisiä edellä mainituista perheenjäsenistään.

2) jollei Venäjällä sovellettavista edellytyksistä ja yksityiskohtaisista säännöistä muuta johdu, 1 kohdan toisessa ja kolmannessa luetelmakohtassa yksilöityä kohtelua vastaavan kohtelun myöntämiseksi Venäjän alueella laillisesti työskentelevien jäsenvaltioiden kansalaisiin ja heidän laillisesti siellä asuviin perheenjäseniinsä sovellettavat säännökset tai määräykset.

25 artikla

Tämän sopimuksen 24 artiklan mukaisesti toteutettavat toimenpiteet eivät vaikuta jäsenvaltioiden ja Venäjän kahdenvälisistä sopimuksista johtuviin oikeuksiin tai velvoitteisiin, kun näissä sopimuksissa määrätään jäsenvaltioiden tai Venäjän kansalaisille suotuisammasta kohtelusta.

26 artikla

Yhteistyöneuvosto tarkastelee, mitä parannuksia voidaan tehdä taloudellisten toimijoiden työoloihin osapuolten kansainvälisten sitoumusten mukaisesti, mukaan lukien Bonnin ETY-kokouksen asiakirjassa määrätyt sitoumukset.

27 artikla

Yhteistyöneuvosto antaa tämän sopimuksen 23 ja 26 artiklan soveltamista koskevia suosituksia.

II LUKU

YHTIÖIDEN SIOITTAUTUMISTA JA TOIMINTAA KOSKEVAT EDELLYTYKSET

28 artikla

1. Yhteisö ja sen jäsenvaltiot ja Venäjä myöntävät lakiensa ja asetustensa mukaisesti toistensa yhtiöille näiden sijoittautuessa toistensa alueelle kohtelun, joka ei ole epäedullisempi kuin kolmannelle maalle myönnetty kohtelu.

2. Yhteisö ja sen jäsenvaltiot myöntävät lakiensa ja asetustensa mukaisesti yhteisön alueelle sijoittautuneiden venäläisten yhtiöiden tytäryhtiöille niiden toiminnan osalta kohtelun, joka ei ole epäedullisempi kuin toisille yhteisöön sijoittautuneille yhtiöille tai sellaisille yhteisöön

sijoittautuneille yhtiöille, jotka ovat kolmannen maan yhtiöiden tytäryhtiöitä, myönnetty kohtelu, sen mukaan kumpi näistä kohteluista on edullisempi, sanotun kuitenkin rajoittamatta liitteessä 3 lueteltuja varauksia.

3. Venäjä myöntää lakiansa ja asetustensa mukaisesti sen alueelle sijoittautuneiden yhteisön yhtiöiden tytäryhtiöille niiden toiminnan osalta kohtelun, joka ei ole epäedullisempi kuin toisille Venäjälle sijoittautuneille yhtiöille tai sellaisille Venäjälle sijoittautuneille yhtiöille, jotka ovat kolmansien maiden yhtiöiden tytäryhtiöitä, myönnetty kohtelu, sen mukaan kumpi näistä kohteluista on edullisempi, sanotun kuitenkin rajoittamatta liitteessä 4 lueteltuja varauksia.

4. Yhteisö ja sen jäsenvaltiot ja Venäjä myöntävät lakiansa ja asetustensa mukaisesti Venäjän ja yhteisön yhtiöiden sivuliikkeille niiden toiminnan osalta kohtelun, joka ei ole epäedullisempi kuin kolmansien maiden yhtiön sivuliikkeelle myönnetty kohtelu.

5. Mitä 2 ja 3 kohdassa määrätään, ei voida käyttää sellaisen osapuolen lainsäädännön ja asetusten kiertämiseen, joita sovelletaan kyseisen osapuolen alueelle sijoittautuneen toisen osapuolen yhtiön tytäryhtiön pääsyyn tietyille aloille tai tietyyn toimintaan.

Edellä 2 ja 3 kohdassa tarkoitettua kohtelua sovelletaan yhteisön ja Venäjän alueelle tämän sopimuksen voimaantulopäivänä sijoittautuneisiin yhtiöihin ja kyseisen päivämäärän jälkeen sijoittautuneille yhtiöille niiden sijoittautumisesta alkaen.

29 artikla

Tämän sopimuksen 28 artiklan määräyksiä sovelletaan yhdessä seuraavien määräysten kanssa liitteessä 6 tarkoitettuihin pankki- ja vakuutuspalveluihin.

1. Liitteessä 6 olevassa B osassa tarkoitettujen pankki- ja vakuutuspalvelujen osalta Venäjän 28 artiklan 1 kohdan mukaisesti myöntämän kohtelun laatu määritellään liitteessä 7 olevassa A osassa ainoastaan tytäryhtiöiden perustamisen avulla tapahtuvan sijoittautumisen osalta ja 28 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

Liitteessä 6 olevan A osan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen vakuutuspalvelujen osalta Venäjän 28 artiklan 1 kohdan mukaisesti myöntämän kohtelun laatu määritellään liitteessä 7 olevassa B osassa.

2. Sen estämättä, mitä tässä sopimuksessa muuten määrätään, osapuolen oikeutta toteuttaa vakavaraisuus- ja toimenpiteitä ei rajoiteta, mukaan lukien investoijien, tallettajien, vakuutusosastajien tai sellaisten henkilöiden, joiden omaisuudenhoidosta vastaa rahoituspalve-

lujen tarjoaja, suojeleminen, taikka toimenpiteitä rahoitusjärjestelmän yhtenäisyyden ja tasapainon varmistamiseen. Jos nämä toimenpiteet eivät ole tämän sopimuksen määräysten mukaisia, niitä ei saa käyttää keinoina välttää osapuolen tästä sopimuksesta johtuvia velvoitteita.

Tämän sopimuksen määräysten ei saa tulkita vaativan osapuolta ilmaisemaan yksittäisten asiakkaiden liiketoimintaan ja tileihin liittyviä tietoja tai mitään luottamuksellisia taikka omistukseen liittyviä tietoja, jotka ovat julkisten laitosten hallussa.

3. Yhteisö ja jäsenvaltiot sekä Venäjä eivät anna uusia säädöksiä tai toimenpiteitä, jotka merkitsisivät niiden omiin yhtiöihin verrattuna syrjintää tai pahentaisivat sitä sopimuksen allekirjoittamispäivänä vallinneeseen tilanteeseen verrattuna niiden edellytysten osalta, jotka koskevat toisen osapuolen yhtiöiden sijoittautumista niiden alueille, sanotun kuitenkin rajoittamatta liitteessä 7 olevan A osan 1 kohdan d ja e alakohdan määräysten soveltamisesta.

Osapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että ilmaisu 'syrjinnän pahentaminen' käsittää syrjiviä olosuhteiden vaikeutumisen tai niiden laajentumisen tai uudelleen esiintymisen niiden nykyisen soveltamisajan jälkeen.

4. Tässä sopimuksessa yhtiötä pidetään pankkitoiminnan osalta yhteisön yhtiön Venäjälle sijoittautuneena tytäryhtiönä, kun enemmän kuin viisikymmentä prosenttia (50 %) sen pääomasta on yhteisön yhtiön hallinnassa.

30 artikla

Tässä sopimuksessa:

a) 'Sijoittautumisella' tarkoitetaan h kohdassa tarkoitettujen yhteisön tai Venäjän yhtiöiden oikeutta ryhtyä harjoittamaan taloudellista toimintaa perustamalla tytäryhtiöitä ja sivuliikkeitä Venäjällä tai yhteisössä.

Sopimuksen 29 artiklassa mainittujen rahoituspalvelujen osalta 'sijoittautumisella' tarkoitetaan h alakohdassa tarkoitettujen yhteisön tai Venäjän yhtiöiden oikeutta ryhtyä harjoittamaan taloudellista toimintaa perustamalla tytäryhtiöitä ja sivuliikkeitä Venäjällä tai yhteisössä, saatuaan luvan toimivaltaiselta viranomaiselta kussakin osapuolella sovellettavan lainsäädännön ja asetusten mukaisesti.

b) Yhtiön 'tytäryhtiöllä' tarkoitetaan ensinmainitun yhtiön tosiasiallisessa määräysvallassa olevaa yhtiötä.

c) 'Taloudellisella toiminnalla' tarkoitetaan teollista, kaupallista ja ammatillista toimintaa, rahoituspalvelut mukaan lukien.

d) Yhtiön 'sivuliikkeellä' tarkoitetaan toimipaikkaa, joka ei ole oikeushenkilö, mutta jonka toiminta on luonteeltaan pysyvää, esimerkiksi emoyhtiön laajentamiseksi perustettu toimipaikka, jolla on oma johto ja jolla on käytännössä mahdollisuudet hoitaa liikesuhteita kolmansien osapuolten kanssa, vaikka kolmannet osapuolet tietäisivät, että tarvittaessa on olemassa oikeudellinen yhteys emoyhtiöön eli ulkomailla olevaan pääkonttoriin, niiden ei tarvitse toimia suoraan tällaisen emoyhtiön kanssa, vaan ne voivat harjoittaa liiketointia siinä toimipaikassa, joka on perustettu emoyhtiön laajentuessa.

e) 'Yhteisön tytäryhtiöllä' tai 'Venäjän tytäryhtiöllä' tarkoitetaan jäljempänä määriteltyä 'yhteisön yhtiötä' tai 'Venäjän yhtiötä', joka on myös vastaavan 'Venäjän yhtiön' tai 'yhteisön yhtiön' tytäryhtiö.

f) Jäsenvaltion tai Venäjän kansalaisella tarkoitetaan luonnollista henkilöä, joka on asianomaisen lainsäädännön mukaan jonkin jäsenvaltion tai Venäjän kansalainen.

g) 'Toiminnalla' tarkoitetaan taloudellista toimintaa.

Sopimuksen 29 artiklassa mainittujen rahoituspalvelujen osalta 'toiminnalla' tarkoitetaan kaikkien niiden taloudellisten toimien toteuttamista, joiden harjoittamiseen yhtiö on kyseisessä osapuolella sovellettavien lakien ja asetusten mukaisesti saanut toimivaltaisen viranomaisen luvan.

h) 'Yhteisön yhtiöllä' tai 'Venäjän yhtiöllä' tarkoitetaan jäsenvaltion tai Venäjän lainsäädännön mukaisesti perustettua yhtiötä, jonka sääntömääräinen kotipaikka tai keskushallinto taikka pääasiallinen toimipaikka on yhteisön tai Venäjän alueella. Jäsenvaltion tai Venäjän lainsäädännön mukaisesti perustettua yhtiötä, jolla on yhteisön tai vastaavasti Venäjän alueella ainoastaan sääntömääräinen kotipaikka, pidetään kuitenkin yhteisön tai Venäjän yhtiönä, jos sen toiminnalla on todellinen ja jatkuva yhteys yhden jäsenvaltion tai Venäjän talouteen.

Tämän luvun ja III luvun määräyksiä sovelletaan myös kansainvälisen meriliikenteen osalta, niihin laivanvarustamoihin, jotka ovat sijoittautuneet yhteisön tai Venäjän ulkopuolelle ja jotka ovat jäsenvaltioiden tai Venäjän kansalaisten määräysvallassa, jos niille kuuluvat alukset on rekisteröity tässä jäsenvaltiossa tai Venäjällä niiden lainsäädännön mukaisesti.

Tämän määräyksen osalta kansainvälisen meriliikenteen katsotaan sisältävän eri kuljetusmuodoista koostuvat kuljetukset, jotka tapahtuvat osittain merellä,

sanotun kuitenkin rajoittamatta sovellettavia kansallisuusrajoituksia, jotka koskevat muulla kuljetustavalla tapahtuvaa tavaraliikennettä ja matkustajaliikennettä.

i) Tällöin sopimuksen 29 artiklan ja liitteen 7 mukaisesti liitteessä 6 olevassa B osassa tarkoitettujen pankkipalvelujen osalta tarkoitetaan e alakohdassa määritellyillä 'Venäjän tytäryhtiöllä' tai 'yhteisön tytäryhtiöllä' sellaista tytäryhtiötä, joka on Venäjän tai jäsenvaltion lainsäädännön mukainen pankki.

Sopimuksen 29 artiklan ja liitteen 7 mukaisesti liitteessä 6 olevassa B osassa tarkoitettujen pankkipalvelujen osalta tarkoitetaan h alakohdassa määritellyillä 'yhteisön yhtiöllä' tai 'Venäjän yhtiöllä' sellaista yhtiötä, joka on jäsenvaltion tai Venäjän lainsäädännön mukainen pankki.

31 artikla

Sen estämättä, mitä 100 artiklassa määrätään, tämän osaston määräykset eivät estä kumpaakin osapuolta soveltamasta toimenpiteitä, jotka ovat tarpeen sen estämiseksi, että tämän sopimuksen perusteella kierretään kyseisen osapuolen toteuttamia toimenpiteitä, jotka koskevat kolmannen maan pääsyä sen markkinoille.

32 artikla

1. Sen estämättä, mitä tämän osaston I luvussa määrätään, Venäjän tai yhteisön alueelle sijoittautuneella yhteisön yhtiöllä tai Venäjän yhtiöllä on oikeus Venäjän ja yhteisön alueella työllistää tai antaa jonkun tytäryhtiönsä, sivuliikkeensä tai yhteisyriytöksensä työllistää vastaanottavan valtion voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti työntekijöitä, jotka ovat yhteisön jäsenvaltioiden ja Venäjän kansalaisia, jos nämä työntekijät ovat 2 kohdassa määriteltyjä keskeisissä tehtävissä työskenteleviä henkilöitä ja jos ainoastaan yhtiöt, tytäryhtiöt, sivuliikkeet tai yhteisyriytokset työllistävät heidät. Näiden työntekijöiden oleskelulupa ja työlupa koskee ainoastaan kyseistä työskentelyjaksoa.

2. Edellä mainittujen yhtiöiden, jäljempänä 'yhtiökononaisuus', keskeisissä tehtävissä työskentelevät henkilöt ovat jäljempänä c kohdassa määriteltyjä 'yrityksen sisäisen siirron saajia', jos yrityskokonaisuus on oikeushenkilö ja jos kyseiset henkilöt ovat olleet sen palveluksessa tai sen osakkaita (muita kuin pääosakkaita) vähintään välittömästi ennen mainittua siirtoa edeltävän vuoden ajan:

a) yhtiökokonaisuudessa johtavassa asemassa olevat henkilöt, jotka ensisijaisesti johtavat yritystä (sivuliike, tytäryhtiö tai yhteisyritys) ja joita puolestaan yhtiön hallitus tai osakkeenomistajat taikka niitä vastaavat valvovat tai johtavat, ja joiden tehtäviin kuuluu:

- johtaa yritystä tai sen osastoa taikka alaosastoa;
- valvoa ja tarkastaa muun valvontatehtävissä toimivan, ammatillisen tai hallinnollisen henkilöstön työskentelyä;
- henkilökohtainen toimivalta palkata tai irtisanoa työntekijöitä taikka esittää heidän palkkaamistaan tai irtisanomistaan taikka muita henkilöstöä koskevia toimenpiteitä.

b) Yhtiökokonaisuudessa työskentelevät henkilöt, joilla on yrityksen toiminnan, tutkimusvälineistön, teknologian tai hallinnon kannalta olennaisen tärkeää osaamista. Tällaisen osaamisen arvioinnissa voidaan ottaa huomioon yritykselle ominaisen osaamisen lisäksi sellainen työhön tai ammattiin liittyvä korkea ammattitaito, jossa vaaditaan teknistä erityisosaamista, mukaan lukien kuuluminen luvanvaraisen ammattitoiminnan harjoittajiin.

c) 'Yrityksen sisäisen siirron saaja' määritellään luonnolliseksi henkilöksi, joka työskentelee yhtiökokonaisuudessa osapuolen alueella ja joka siirretään väliaikaisesti taloudellista toimintaa harjoittaessa toisen osapuolen alueelle; kyseisellä organisaatiolla on oltava pääasiallinen toimipaikka jonkun osapuolen alueella, ja siirron on tapahduttava tämän yhtiökokonaisuuden toimipaikkaan, jossa tosiasiallisesti harjoitetaan samankaltaista taloudellista toimintaa kuin toisen osapuolen alueella.

33 artikla

Osapuolet tunnustavat olevan tärkeää, että ne myöntävät toisilleen kansallisen kohtelun toistensa yhtiöiden sijoittautumisen ja, siltä osin kuin siitä tässä sopimuksessa ei määrätä, toiminnan osalta alueellaan, sekä sopivat harkitsevansa toimia tämän tavoitteen saavuttamiseksi molempia osapuolia tyydyttävällä tavalla ottaen huomioon yhteistyöneuvoston suosituksen.

34 artikla

1. Osapuolet pyrkivät kaikkiin tavoin välttämään sellaisen toimenpiteiden tai toimien toteuttamista, jotka muuttavat niiden yhtiöiden sijoittautumista ja toimintaa koskevat edellytykset rajoittavamiksi kuin ne olivat tämän sopimuksen allekirjoituspäivää edeltävänä päivänä.

2. Tämän sopimuksen allekirjoittamista seuraavan kolmannen vuoden loppuun mennessä, ja sen jälkeen kerran vuodessa, osapuolet tarkastelevat yhteistyöneuvostossa:

— jommankumman osapuolen sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen käyttöön ottamia toimenpiteitä, jotka vaikuttavat yhden osapuolen yhtiöiden sijoittautumiseen tai toimintaan toisen osapuolen alueella, ja joita 28 artiklassa omaksutut sitoumukset koskevat; ja

— onko osapuolten mahdollista omaksua:

— velvoite olla toteuttamatta toimenpiteitä tai toimia, jotka voivat tehdä niiden yhtiöiden sijoittautumista ja toimintaa koskevat edellytykset rajoittavamiksi tarkasteluhetken tilanteeseen verrattuna, jollei tästä ole jo edellä määrätty, tai

— muita niiden toimintavapauteen vaikuttavia velvoitteita

aloilla, joista osapuolet ovat sopineet 28 artiklassa omaksuttujen sitoumusten osalta.

Jos tällaisen tarkastelun jälkeen toinen osapuoli katsoo, että toisen osapuolen sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen toteuttamista toimenpiteistä seuraa, että ensimmäisen osapuolen yhtiöiden sijoittautumista tai toimintaa toisen osapuolen alueella koskeva tilanne on huomattavasti sopimuksen allekirjoittamispäivän tilannetta rajoittavampi, kyseinen osapuoli voi pyytää toiselta osapuolelta neuvottelujen aloittamista. Tällaisessa tapauksessa sovelletaan liitteessä 8 olevan A osan määräyksiä.

3. Tämän artiklan tavoitteiden lisäksi toteutetaan toimenpiteitä liitteessä 8 olevan B osan mukaisesti.

4. Tämän artiklan määräyksillä ei rajoiteta 51 artiklan määräysten soveltamista. Tapauksiin, joita 51 artikla koskee, sovelletaan ainoastaan sen määräyksiä.

35 artikla

1. Mitä 28 artiklassa määrätään, ei sovelleta lento-, sisävesi- ja meriliikenteeseen.

2. Kuitenkin jäljempänä mainittujen huolintaliikkeiden kansainväliselle meriliikenteelle toimittamien palvelujen osalta, mukaan lukien eri kuljetusmuodoista koostuvat osittain merellä tapahtuvat kuljetukset, kumpikin osapuoli sallii kyseisen toisen osapuolen yhtiöiden läsnäolon liiketoiminnan harjoittamiseksi alueellaan tytäryhtiöiden ja sivuliikkeiden muodossa, edellyttäen että sijoittautumis- ja toimintaedellytykset eivät ole epäedullisempia kuin sen omille yhtiöille, tai kolmannen maan yhtiön tytäryhtiöille tai sivuliikkeille myönnetty edellytykset, sen mukaan kummat ovat edullisemmat, osapuolen alueella sovellettavan lainsäädännön ja asetusten mukaisesti.

3. Tällaiseen toimintaan sisältyy:

- a) meriliikennepalvelujen markkinointi ja myynti sekä siihen liittyvät palvelut suoraan asiakkaalle tarjoamalla tarjouksista laskutukseen saakka,
- b) kaikkien kuljetusmuotojen ja niihin liittyvien palveluiden hankkiminen ja jälleenmyynti, mukaan lukien yhdistetyn palvelun tarjoamiseksi tarpeelliset sisämaankuljetuspalvelut,
- c) kuljetusasiakirjojen, tulliasiakirjojen tai muiden kuljettujen tavaroiden alkuperään tai luonteeseen liittyvien asiakirjojen valmistelu,
- d) liiketoimintaa koskevien tietojen toimittaminen eri keinoin, mukaan lukien tietokoneistetut tietojärjestelmät ja elektronista tietojen siirtoa televerkossa koskevat järjestelmät (jollei televiestintää koskevista ketään syrjimättömistä rajoituksista muuta johdu),
- e) liiketoimintaa koskevien järjestelmien perustaminen toisten huolintaliikkeiden kanssa,
- f) yhtiöiden puolesta toimiminen, muun muassa aluksen satamassa käynnin järjestäminen tai lastista huolehtiminen pyydettyä.

III LUKU

RAJAT YLITTÄVÄ PALVELUJEN TARJOAMINEN

36 artikla

Tämän sopimuksen liitteessä 5 lueteltujen alojen osalta osapuolet myöntävät kummankin osapuolen lainsäädännön ja asetusten mukaisesti toisilleen rajat ylittävän palvelujen tarjoamista koskevien edellytysten osalta kohtelun, joka ei ole epäedullisempi kuin Venäjän ja vastaavasti yhteisön alueelle sijoittuneiden yhteisön tai Venäjän yhtiöiden mille tahansa kolmannelle maalle myöntämä kohtelu.

37 artikla

Tämän sopimuksen 48 artiklan määräysten mukaisesti osapuolet sallivat sopimuksen liitteessä 5 lueteltujen alojen osalta sellaisten luonnollisten henkilöiden tilapäisen liikkumisen, jotka ovat yhteisön tai Venäjän yhtiön edustajia ja pyytävät väliaikaisesti maahanpääsyä neuvottelukseen rajat ylittävien palvelujen myymisestä tai tehdäkseen rajat ylittävien palvelujen myyntiä kyseiselle yhtiölle koskevia sopimuksia, silloin kun nämä edustajat eivät osallistu suoraan yleisölle tapahtuvaan myyntiin tai näiden palvelujen toimittamiseen itse.

38 artikla

1. Liitteessä 5 lueteltujen alojen osalta osapuolet voivat säädellä sen alueelle tulevien rajat ylittävien palvelujen tarjoamisen edellytyksiä. Sikäli kuin nämä säätelytoimet ovat yleisesti sovellettavia, niitä on sovellettava järkevästi, objektiivisesti ja puolueettomasti.

2. Mitä 1 kohdassa määrätään, ei rajoita 36 ja 50 artiklan määräysten soveltamista.

3. Viimeistään kolmen vuoden kuluttua sopimuksen allekirjoittamisesta osapuolet tarkastelevat yhteistyöneuvostossa:

— jommankumman osapuolen sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen käyttöön ottamia toimenpiteitä, jotka vaikuttavat 36 artiklan kattamaan rajat ylittävien palvelujen tarjoamiseen; ja

— onko osapuolten mahdollista omaksua:

— velvoitetta olla toteuttamatta toimenpiteitä tai toimia, jotka voivat tehdä 36 artiklassa tarkoitettujen rajat ylittävien palvelujen tarjoamista koskevat edellytykset rajoittavammiksi tarkasteluhetkellä vallitsevaan tilanteeseen verrattuna, tai

— niiden toimintavapautta koskevia muita velvoitteita

aloilla, joista osapuolet ovat sopineet 36 artiklassa omaksuttujen sitoumusten osalta.

Jos tällaisen tarkastelun jälkeen toinen osapuoli katsoo, että toisen osapuolen sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen toteuttamat toimenpiteet aiheuttavat tilanteen, jolloin rajat ylittävää palvelujen tarjoamista koskeva tilanne on huomattavasti rajoittuneempi sopimuksen allekirjoittamispäivänä vallinneeseen tilanteeseen verrattuna, kyseinen osapuoli voi pyytää toista osapuolta ryhtymään neuvotteluihin. Tällöin sovelletaan liitteessä 8 olevan A osan määräyksiä.

4. Tämän artiklan tavoitteiden toteuttamiseksi toteutetaan liitteessä 8 olevan B osan mukaisia toimenpiteitä.

5. Tämän artiklan määräyksillä ei rajoiteta 51 artiklan määräysten soveltamista. Kyseisessä 51 artiklassa tarkoitettuihin tilanteisiin sovelletaan poikkeuksetta ainoastaan sen määräyksiä.

39 artikla

1. Meriliikenteen osalta osapuolet sitoutuvat soveltamaan tehokkaasti periaatetta kaupallisiin perusteisiin tapahtuvasta pääsystä kansainvälisille markkinoille ja kaupalliseen liikenteen harjoittamiseen.

- a) Mitä edellä määrätään ei rajoita oikeuksia eikä velvoitteita, jotka johtuvat jommankumman tämän sopimuksen osapuolen soveltamasta Yhdistyneiden Kansakuntien linjakonferenssien käyttäytymissäännöistä tehdystä yleissopimuksesta. Linjakonferenssiin kuulumattomat varustamot saavat kilpailla konferenssiin kuuluvien varustamoiden kanssa edellyttäen, että ne noudattavat periaatetta kaupallisin perustein tapahtuvasta vilpittömästä kilpailusta.
- b) Osapuolet vahvistavat sitoutumisensa vapaaseen kilpailuun, joka on kuivan ja nestemäisen lastin tavaraliikenteen olennainen osa.

2. Edellä esitettyjä 1 kohdan periaatteita soveltaessaan osapuolet:

- a) eivät tämän sopimuksen voimaantulosta alkaen sovelta mitään yhteisön jäsenvaltioiden ja entisen Neuvostoliiton kahdenvälisen sopimusten kuljetusosuuksia koskevia määräyksiä,
- b) eivät tulevaisuudessa sisällytä kolmansien maiden kanssa tekemiinsä kuivan ja nestemäisen irtotavaran kauppaa koskeviin kahdenvälisiin sopimuksiin kuljetusosuuksia koskevia järjestelyjä. Tämä ei kuitenkaan sulje pois linjaliikennettä koskevia sopimuksia poikkeuksellisissa olosuhteissa, joissa jommankumman tämän sopimuksen osapuolen laivanvarustamoilla ei olisi muutoin mahdollisuutta liikennöidä kyseiseen kolmanteen maahan ja pois sieltä,
- c) poistavat tämän sopimuksen voimaantulosta alkaen kaikki yksipuoliset toimenpiteet sekä hallinnolliset, tekniset ja muut esteet, jotka voivat olla piilevästi rajoittavia tai niillä voi olla syrjivä vaikutus palvelujen vapaaseen tarjoamiseen kansainvälisessä meriliikenteessä.

Ulkomaalaisille avoimiin satamiin pääsyn osalta ja näiden satamien meriliikenteen infrastruktuurin ja liitännäispalvelujen käytön, sekä niihin liittyvien maksujen, tulliselvityksien ja ankkuripaikan sekä lastaus- ja purkausvälineiden käyttöön asettamisen osalta molemmat osapuolet myöntävät lisäksi kohtelun, joka ei ole epäedullisempi kuin osapuolen omille aluksille, tavarakuljetuksessa käytettäville aluksille, matkustajaluksille tai tavara- ja matkustaja-aluksille ja toisen osapuolen lipun alla purjehtiville aluksille myönnetty kohtelu.

3. Osapuolet sopivat, että tämän sopimuksen voimaan tulon jälkeen ja viimeistään 31 päivänä joulukuuta 1996 ne aloittavat neuvottelut molempien osapuolten sisävesiväylien avaamisesta asteittain toisen osapuolen kansalaisille ja varustamoille kansainvälisten meri/jokikuljetuspalvelujen vapauden noudattamiseksi.

40 artikla

Suotuisten edellytysten luomiseksi osapuolten välisen rautatieliikenteen edistämiseksi osapuolet sopivat, että molemmat osapuolet edistävät tämän sopimuksen mukaisesti ja aiheellisten kahden- tai monenvälisen järjestelmien avulla:

- tulli- ja muiden rajaselvitysmenettelyjen helpottamista lastin ja liikkuvan kaluston osalta;
- yhteistyötä kansainvälisen liikenteen vaatimukset täyttävän liikkuvan kaluston aikaansaamiseksi;
- kansainvälistä liikennettä sääntelevien sääntöjen ja menettelyjen lähentämistä;
- jäsenvaltioiden ja Venäjän välisen kansainvälisen matkustajaliikenteen suojelua ja kehittämistä.

41 artikla

Yhteistyöllä taataan oikeudenmukaiset, tasapainoiset ja kilpailukykyiset järkeviin taloudellisiin tekijöihin perustuvat edellytykset avaruuslaitteistojen laukaisemisen ja avaruusliikenteen markkinoille, ja toimenpiteisiin ryhdytään erityisesti avaruuslaitteistojen laukaisemiseen ja avaruusliikenteeseen liittyvää kansainvälistä kauppaa koskevista monenvälisistä säännöistä käytävien neuvottelujen ja niiden soveltamisen edistämiseksi.

Vuonna 2000 päättyvän siirtymäkauden aikana sovitaan avaruuslaitteistojen laukaisemista koskevien palvelujen tarjoamisen edellytyksistä ja ehdoista.

42 artikla

Osapuolet pyrkivät antamaan toisilleen niiden asiaa koskevan lainsäädännön, käytännön ja edellytysten mukaisesti kaiken mahdollisen avun sellaisten toimenpiteiden osalta, jotka edistävät liikkuvaa satelliittiviestintää koskevaa rajat ylittävää palvelujen tarjoamista niiden kummankin alueilla. Osapuolet kokoontuvat vuonna 1996 tarkastellakseen mahdollisuuksia myöntää toisilleen suosituimmuuskohtelu liikkuvien satelliittipalvelujen osalta.

43 artikla

Osapuolten välisen ja niiden kaupallisiin tarpeisiin mukautetun liikenteen yhteensovitetun kehityksen takaa-ramiseksi osapuolet voivat tämän sopimuksen tultua voimaan tehdä erityisiä sopimuksia molempinpuolista markkinoille pääsyä ja liikennealan palveluiden tarjoamista koskevista edellytyksistä, siltä osin kuin näistä edellytyksistä ei määrätä tässä sopimuksessa. Kyseisiä sopimuksia voidaan soveltaa yhteen tai useampaan liikennemuotoon.

IV LUKU

YLEISET MÄÄRÄYKSET

44 artikla

Tämän sopimuksen II, III lukuja ja V osastoa sovellettaessa ei oteta huomioon kohtelua, jonka yhteisö, sen jäsenvaltiot tai Venäjä myöntävät taloudellisiin yhdyntämissopimuksiin sisällytettyjen sitoumusten perusteella.

45 artikla

Tämän osaston II, III lukujen ja V osaston määräyksiä sovelletaan myös yhtiöihin, jotka ovat yhteisessä yhteisön ja Venäjän yhtiöiden määräysvallassa ja yksinomaisessa omistuksessa.

46 artikla

1. Tämän osaston määräyksiä sovellettaessa otetaan huomioon yleisen järjestyksen, yleisen turvallisuuden tai kansanterveyden perusteella annetut rajoitukset.

2. Tämän osaston määräyksiä ei sovelleta toimintaan, joka osapuolen alueella liittyy edes tilapäisesti viranomaisten toimivallan käyttämiseen.

47 artikla

Yhteistyöneuvosto esittää suosituksia palvelukaupan vapauttamisen laajentamiseksi, ottaen huomioon osapuolten palvelualojen kehityksen ja muut kansainväliset sitoumukset, joihin osapuolet ovat liittyneet, erityisesti palvelukauppaa koskevan yleissopimuksen, jäljempänä "GATS", neuvottelujen lopputuloksen yhteydessä.

48 artikla

Tätä osastoa sovellettaessa sopimuksen määräykset eivät estä osapuolia soveltamasta maahan pääsyä ja maassa oleskelua, työskentelyä, työehtoja, luonnollisten henkilöiden sijoittautumista sekä palvelujen tarjoamista koskevia lakejaan ja asetuksiaan, jos näillä määräyksillä ei mitätöidä tai heikennetä niitä etuja, jotka kuuluvat osapuolelle sopimuksen tietyn määräyksen nojalla. Edellä mainittu määräys ei rajoita 46 artiklan soveltamista.

49 artikla

1. Tämän osaston tai V osaston määräysten mukaisesti myönnettyä suosituimmuuskohtelua ei sovelleta verotukseen liittyviin etuihin, joita osapuolet antavat tai aikovat

antaa tulevaisuudessa kaksinkertaisen verotuksen välttämistä koskevien sopimusten tai muiden verotusta koskevien järjestelyjen perusteella.

2. Tämän osaston tai V osaston määräyksiä ei saa tulkita siten, että niillä estettäisiin osapuolia toteuttamasta tai panemasta täytäntöön toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on estää kaksinkertaisen verotuksen välttämistä tehtyjen sopimusten verotusta koskevien määräysten sekä muiden verotukseen liittyvien järjestelyjen mukaisten verojen tai kotimaisen verolainsäädännön välttäminen tai kiertäminen.

3. Tämän osaston tai V osaston määräyksiä ei saa tulkita siten, että niillä estettäisiin jäsenvaltioita tai Venäjää verolainsäädäntönsä asiaa koskevia määräyksiä sovellettaessa tekemästä eroa erilaisessa asemassa, erityisesti asuinpaikkansa osalta, olevien veronmaksajien kesken.

50 artikla

Mitä II, III ja IV luvuissa määrätään, ei saa tulkita siten, että:

— jäsenvaltioiden kansalaisille tai Venäjän kansalaisille annetaan oikeus saapua Venäjän tai yhteisön alueelle tai oleskella siellä missä tahansa ominaisuudessa ja erityisesti yhtiön osakkeenomistajana tai osakkaana tai sen johtajana tai työntekijänä taikka palvelujen tarjoajana tai vastaanottajana,

— Venäjän yhtiöiden tytäryhtiöille tai sivuliikkeille yhteisössä annetaan oikeus työllistää tai antaa työllistää Venäjän kansalaisia yhteisön alueella,

— yhteisön yhtiöiden tytäryhtiöille tai sivuliikkeille Venäjällä annetaan oikeus työllistää tai antaa työllistää jäsenvaltioiden kansalaisia Venäjän alueella,

— Venäjän yhtiöille tai Venäjän yhtiöiden tytäryhtiöille tai sivuliikkeille yhteisössä annetaan oikeus palkata tilapäisin sopimuksin henkilöitä, jotka ovat Venäjän kansalaisia, työskentelemään toisen henkilön palveluksessa ja hänen valvonnassaan,

— yhteisön yhtiöille tai yhteisön yhtiöiden tytäryhtiöille tai sivuliikkeille Venäjällä annetaan oikeus palkata tilapäisin sopimuksin jäsenvaltioiden kansalaisia työskentelemään toisen henkilön palveluksessa ja hänen valvonnassaan,

edellä sanotun kuitenkaan rajoittamatta 32 ja 37 artiklan määräysten soveltamista.

51 artikla

1. Osapuolen toiselle osapuolelle sopimuksen nojalla myöntämä kohtelu ei saa kuukautta ennen GATS:n asiaa

koskevien veloitteiden voimaantulopäivää olevasta päivästä alkaen GATS:n soveltamisalaan kuuluvien alojen tai toimenpiteiden osalta olla edullisempi kuin ensiksi mainitun osapuolen GATS:n määräysten mukaisesti myöntämä kohtelu; tämä koskee kaikkia palvelualoja, alialoja ja tarjoamisen muotoja.

2. Osapuoli, joka on GATS:n mukaan sidottu veloitteisiin ilmoittaa toiselle tarpeellisista määräyksistä ja mukautuksista, jotka tästä aiheutuvat tälle sopimukselle, sanotun kuitenkin rajoittamatta 1 kohdan määräysten luonnetta tulla sovelletuksi ilman eri toimenpiteitä.

3. Kuukauden kuluessa siitä, kun 2 kohdassa tarkoitettu GATS:n mukaiset veloitteet omaksuneen osapuolen toimittama tieto on vastaanotettu, toinen osapuoli voi ilmoittaa ensinmainitulle, että sen aikomuksena on tehdä tämän osaston mukaisesti mukautuksia veloitteisiinsa, ja tehdä kyseiset mukautukset seuraavasti:

— kun palveluala, aliala tai tarjoamisen muoto ei kuulu sopimuksen soveltamisalaan, tai kun sopimuksen soveltamista on rajoitettu tai sitä koskevat 1 kohdan

soveltamista koskevat vaatimukset, vastaava palveluala, aliala tai tarjoamisen muoto voidaan sulkea pois sopimuksen soveltamisalan piiristä samalla tavoin tai sen soveltamisalaa rajoittaa tai siihen voidaan kohdistaa samanlaiset tai samankaltaiset vaatimukset.

4. Näiden toisen osapuolen toteuttamien mukautusten seurauksensa olisi oltava osapuolten välisten veloitteiden tasapainon palautuminen.

5. Jos osapuoli katsoo, että 3 kohdan mukaisten mukautusten seurauksena osapuolten välisten veloitteiden tasapaino ei ole palautunut, se voi pyytää toista osapuolta aloittamaan neuvottelut 30 päivän kuluessa tyydyttävän ratkaisun löytämiseksi toisen tämän osaston veloitteiden mukaisen sopivan mukautuksen avulla.

6. Jos 30 päivän kuluessa neuvottelujen aloittamisesta tyydyttävää ratkaisua ei ole saavutettu, 101 artiklan mukaisia menettelyjä voidaan soveltaa kumman tahansa osapuolen pyynnöstä.

V OSASTO

MAKSUT JA PÄÄOMA

52 artikla

1. Osapuolet sitoutuvat sallimaan kaikki vapaasti vaihdettavassa valuutassa tämän sopimuksen määräysten mukaisesti suoritettavat yhteisön ja Venäjän asukkaiden väliset maksut, jotka liittyvät tavaroiden, palvelujen tai henkilöiden liikkuvuuteen.

2. Taataan yhteisön ja Venäjän asukkaiden välinen pääoman vapaa liikkuvuus sellaisten yhtiöiden suorissa investoinneissa, jotka on perustettu isäntämaan lainsäädännön mukaisesti, ja investoinneissa, jotka on tehty IV osaston II luvun määräysten mukaisesti, ja näiden investointien siirto ulkomaille, mukaan lukien maksut, jotka ovat korvausta toteutetuista toimenpiteistä, kuten pakollunastuksesta, kansallistamisesta tai vaikutukseltaan vastaavista toimenpiteistä, sekä niistä saadut tulot.

3. Mitä 2 kohdassa määrätään ei estä Venäjää soveltamasta rajoituksia Venäjän asukkaiden tekemiin ulkomaille suuntautuneisiin suoriin investointeihin. Viiden vuoden kuluttua sopimuksen voimaantulosta osapuolet sopivat neuvotteluista näiden rajoitusten säilyttämisestä,

ottaen huomioon kaikki asiaan liittyvät valuutta-, verotus- ja rahoitusnäkökohdat.

4. Edellä 2 kohdassa tarkoitettuihin pääomanliikkeisiin liittyvät valuuttasiirrot tehdään samoilla valuuttakurssiedoilla kuin juoksevat valuuttatoimet.

5. Tämän sopimuksen voimaantuloa seuraavan viiden vuoden siirtymäkauden päätyttyä osapuolet eivät ota käyttöön uusia valuuttarajoituksia, jotka koskevat yhteisön ja Venäjän asukkaiden välisiä pääomanliikkeitä ja niihin liittyviä juoksevia maksuja, eikä olemassa olevia rajoituksia tiukenneta, sanotun kuitenkin rajoittamatta 6 tai 7 kohdan määräysten soveltamista. Tämän kohdan ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettujen siirtymäkauden aikana käyttöön otetut rajoitukset eivät kuitenkaan vaikuta tämän artiklan 2,3, 4 ja 9 kohdan mukaisiin osapuolten oikeuksiin ja veloitteisiin.

6. Edellä 5 kohdassa tarkoitettujen kiellon tultua voimaan yhteisö ja Venäjä voivat, jos yhteisön ja Venäjän väliset pääomanliikkeet aiheuttavat tai uhkaavat aiheuttaa vakavia vaikeuksia valuuttakurssipolitiikan tai rahoituskäytännön toteuttamiselle yhteisössä tai Venäjällä, toteuttaa suojatoimenpiteitä yhteisön ja Venäjän välisten pää-

omanliikkeiden osalta enintään kuuden kuukauden ajan, jos mainitut toimenpiteet ovat ehdottomasti tarpeen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 1 ja 2 kohdan määräysten soveltamista.

7. Tämän artiklan määräysten mukaisesti ja kunnes Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF) sopimuksen VIII artiklassa tarkoitettu Venäjän valuutan täydellinen vaihdettavuus on toteutettu, Venäjä voi poikkeuksellisissa olosuhteissa soveltaa lyhyen ajan ja keskipitkän ajan luottojen myöntämiseen ja saamiseen liittyviä valuuttarajoituksia, siltä osin kuin nämä rajoitukset on määrätty sille näitä luottoja myönnettäessä ja sen asema suhteessa IMF:ään sallii ne.

Venäjä soveltaa näitä rajoituksia ketään syrjimättä. Niitä sovelletaan siten, että ne haittaavat mahdollisimman vähän tätä sopimusta. Venäjä antaa yhteistyöneuvostolle

viipymättä tiedon näiden toimenpiteiden toteuttamisesta ja niihin liittyvistä muutoksista.

8. Osapuolet neuvottelevat keskenään helpottaakseen pääomanliikkeitä yhteisön ja Venäjän välillä tämän sopimuksen tavoitteiden edistämiseksi. Osapuolet pyrkivät erityisesti lisäämään pääomanliikkeitä, jotka liittyvät portfoliosijoituksiin ja kaupallisiin luottoihin, sekä pääomanliikkeitä, jotka liittyvät rahoituslainoihin ja luottoihin, jotka yhteisössä asuvat henkilöt ovat myöntäneet Venäjällä asuville henkilöille. Yhteistyöneuvosto antaa aiheelliset suositukset viiden vuoden kuluessa sopimuksen voimaantulosta.

9. Osapuolet myöntävät toisilleen suosituimmuskohdeltelun juoksevien maksujen ja pääomanliikkeiden vapauttamisen ja maksumenetelmien osalta.

VI OSASTO

KILPAILU, HENKISEN, TEOLLISEN JA KAUPALLISEN OMAISUUDEN SUOJELU, YHTEISTYÖ LAINSÄÄDÄNNÖN ALALLA

53 artikla

Kilpailu

1. Osapuolet sopivat toimivansa kilpailulainsäädäntöään soveltamalla tai muulla keinoin yritysten välisten tai valtion väliintulon aiheuttamien kilpailua koskevien rajoitusten, siltä osin kuin ne voivat vaikuttaa yhteisön ja Venäjän väliseen kauppaan, lieventämiseksi tai poistamiseksi.

2. Edellä 1 kohdassa mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi:

2.1. Osapuolet varmistavat, että niillä on niiden lainkäyttövaltaan kuuluvien yritysten kilpailun rajoituksia koskeva lainsäädäntö ja että ne panevat sen täytäntöön.

2.2. Osapuolet ovat myöntämättä sellaista valtion tukea, joka suosii tiettyjä yrityksiä tai muiden tuotteiden kuin raaka-aineiden tuotantoa. Osapuolet ilmoittavat olevansa valmiita kolmannelta kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen voimaantulovuodesta alkaen toteuttamaan tiukat järjestelyt, tiettyjen tukien täysi kieltäminen mukaan lukien, sellaisten tukien osalta, jotka vääristävät tai uhkaavat vääristää kilpailua siltä osin kuin ne vaikuttavat yhteisön ja Venäjän väliseen kauppaan. Nämä tukiryhmät ja kuhunkin niistä sovellettavat järjestelyt määritellään yhteisesti kolmen vuoden kuluessa kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen voimaantulosta.

Toisen osapuolen pyynnöstä toisen osapuolen on annettava tietoja sen tukiohjelmista tai erityisistä valtion tukea koskevista yksittäistapauksista.

2.3. Viiden vuoden kuluttua kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen voimaantulosta päättyvän siirtymäkauden aikana Venäjä saa toteuttaa toimenpiteitä, jotka ovat ristiriidassa 2.2 kohdan toisen virkkeen kanssa, edellyttäen, että nämä toimenpiteet toteutetaan ja niitä sovelletaan liitteessä 9 tarkoitetuissa tilanteissa.

2.4. Kaupallisuonteisten valtion monopolien osalta osapuolet ilmoittavat olevansa valmiita kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen voimaantuloa seuraavasta kolmannelta vuodesta alkaen varmistamaan, että osapuolten kansalaisten ja yritysten välillä ei ole syrjintää tavaroiden hankintaa tai markkinoille saattamista koskevien ehtojen osalta.

Osapuolet ilmoittavat olevansa valmiita kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen voimaantuloa seuraavasta kolmannelta vuodesta alkaen varmistamaan valtionyhtiöiden osalta tai sellaisten yhtiöiden osalta, joille jäsenvaltiot tai Venäjä myöntävät yksinoikeuksia, että ei määrätä eikä pidetä voimassa sellaista toimenpidettä, joka vääristää yhteisön ja Venäjän välistä kauppaa siinä määrin, että se on osapuolten etujen vastaista. Tämä määräys ei estä oikeudellisesti tai tosiasiallisesti tällaisille yrityksille annettujen erityistehtävien suorittamista.

2.5. Edellä 2.2 ja 2.4 kohdassa määrättyä määräaikaa voidaan pidentää osapuolten sopimuksella.

3. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja kilpailun rajoituksia tai vääristymiä sekä kilpailusääntöjen täytäntöönpanoa koskevia neuvotteluja voidaan käydä yhteistyöneuvostossa yhteisön tai Venäjän pyynnöstä, jollei tietojen

ilmaisemista, luottamuksellisuutta ja liikesalaisuuksia koskevista laissa säädetyistä rajoituksista muuta johdu. Neuvottelut voivat myös käsittää 1 ja 2 kohdan tulkintaa koskevia kysymyksiä.

4. Osapuolen, jolla on kokemusta kilpailusääntöjen soveltamisesta, on pyrittävä antamaan toiselle osapuolelle pyynnöstä ja käytettävissä olevin mahdollisuuksin teknistä apua kilpailusääntöjen kehittämiseksi ja soveltamiseksi.

5. Mitä edellä määrätään, ei vaikuta osapuolten oikeuksiin toteuttaa aiheellisia toimenpiteitä, erityisesti 18 artiklassa tarkoitettuja toimenpiteitä kaupan vääristymien korjaamiseksi.

54 artikla

Henkisen, teollisen ja kaupallisen omaisuuden suojelu

1. Osapuolet vahvistavat tämän artiklan ja liitteen 10 määräysten mukaisesti henkisen, teollisen ja kaupallisen omaisuuden riittävän ja tehokkaan suojelun varmistamiseksi antamansa merkityksen.

2. Osapuolet vahvistavat seuraavista monenvälisistä sopimuksista johtuville velvoitteille antamansa merkityksen:

- teollisoikeuden suojelemisesta tehty Pariisin yleissopimus (Tukholman asiakirja, 1967, muutettu 1979);
- tavaramerkkien kansainvälisestä rekisteröinnistä tehty Madridin sopimus (Tukholman asiakirja 1967, muutettu 1979);
- Nizzan sopimus tavaroiden ja palvelujen kansainvälisestä luokituksista tavaramerkkien rekisteröintiä varten (Geneve 1977, muutettu 1979);
- Budapestin sopimus mikro-organismien tallettamisen kansainvälisestä tunnustamisesta patentinhakumenettelyä varten (1977, muutettu 1980);

— patenttityhteistyösopimus (Washington 1970, muutettu vuosina 1979 ja 1984);

— tavaramerkkien kansainvälisestä rekisteröinnistä tehtyyn Madridin sopimukseen liittyvä lisäpöytäkirja (Madrid, 1989).

3. Osapuolet tarkastelevat uudelleen säännöllisesti tämän artiklan ja liitteen 10 määräysten soveltamista 90 artiklan määräysten mukaisesti. Jos kaupan edellytyksiin vaikuttavia ongelmia ilmenee henkisen, teollisen ja kaupallisen omaisuuden alalla, voidaan aloittaa kiireelliset neuvottelut jommankumman osapuolen pyynnöstä molempia osapuolia tyydyttävän ratkaisun saavuttamiseksi.

55 artikla

Yhteisö lainsäädännön alalla

1. Osapuolet tunnustavat, että tärkeä edellytys Venäjän ja yhteisön välisten taloudellisten yhteyksien vahvistamiselle on lainsäädännön lähentäminen. Venäjä pyrkii varmistamaan, että sen lainsäädäntö saatetaan asteittain yhteisön lainsäädännön mukaiseksi.

2. Lainsäädäntöjen lähentäminen kattaa erityisesti seuraavat alueet: yhtiölainsäädäntö, pankkilainsäädäntö, yritysten kirjanpito ja verotus, työntekijöiden suojelu työpaikoilla, rahoituspalvelut, kilpailusäännöt, julkiset hankinnat, ihmisten, eläinten ja kasvien terveyden ja elämän suojelu, ympäristö, kuluttajansuojelu, vällilinen verotus, tullilainsäädäntö, tekniset määräykset ja standardit, ydinvoima-alan lainsäädäntö, liikenne.

VII OSASTO

YHTEISTYÖ TALOUDEN ALALLA

56 artikla

1. Yhteisö ja Venäjä edistävät laaja-alaista taloudellista yhteistyötä myötävaikuttaakseen kummankin talouksien laajentumiseen, kestävänsä kansainvälisen taloudellisen ympäristön luomiseen ja Venäjän ja Euroopan valtioiden laajempien yhteistyöalojen väliseen integraatioon. Tämä yhteistyö lujittaa nykyisiä taloussuhteita molempien osapuolten etujen mukaisesti.

2. Tähän osastoon liittyvät menettelyt ja muut toimenpiteet suunnitellaan siten, että niillä edistetään taloudellista ja yhteiskunnallista uudistumista ja talousjärjestelmän rakennemuutosta Venäjällä, ja ne noudattavat kestävänsä ja sopusointuisen yhteiskunnallisen kehityksen periaatetta; niihin sisältyvät täysimääräisesti myös ympäristönäkökohdat.

3. Yhteistyö kattaa muun muassa seuraavat alat:

- kummankin osapuolen teollisuus- ja kuljetusalojen kehittäminen;
- uusien hankintalähteiden ja uusien markkinoiden kartoittaminen;
- teknologisen ja tieteellisen kehityksen edistäminen;
- vakaan yhteiskuntakehityksen ja inhimillisten voimavarojen kehityksen edistäminen sekä paikallisen työllisyyskehityksen edistäminen;
- alueellisen yhteistyön edistäminen yhtenäisen ja kestävä kehityksen aikaansaamiseksi.

4. Osapuolet pitävät niiden välisen kumppanuus- ja yhteistyösuhteen perustamisen ohella tärkeänä pitää yllä ja kehittää yhteistyötä muiden Euroopan valtioiden kanssa ja muiden entisen Neuvostoliiton maiden kanssa alueen yhtenäiseksi kehittämiseksi ja pyrkivät parhaansa mukaan edistämään tätä kehitystä.

5. Yhteisö voi, siinä määrin kuin mahdollista, tukea tämän sopimuksen mukaista taloudellista yhteistyötä ja muita yhteistyön muotoja entisen Neuvostoliiton maille myönnettävää teknistä apua koskevien neuvoston asetusten mukaisesti, ottaen huomioon osapuolten sopimat tärkeysjärjestykset. Apua voidaan antaa myös muiden vastaavien käytettävissä olevien yhteisön välineiden avulla.

Erityistä huomiota kiinnitetään toimenpiteisiin, joilla voidaan edistää yhteistyötä entisen Neuvostoliiton maiden kanssa.

6. Tämän osaston määräykset eivät koske osapuolten kilpailusääntöjen ja tämän sopimuksen erityisten yrityksiin sovellettavien kilpailua koskevien määräysten soveltamista.

57 artikla

Yhteistyö teollisuuden alalla

1. Yhteistyön tarkoituksena on edistää erityisesti:
 - molempien osapuolten taloudellisten toimijoiden välisen liikeyhteyksien kehittämistä, pienet ja keskisuuret yritykset mukaan lukien;
 - liikkeenjohdon parantamista yritystasolla;
 - taloudellisen rakenneuudistuksen osana tapahtuvaa yksityistämiskehitystä, ja yksityisen sektorin vahvistamista;

- julkisen ja yksityisen sektorin pyrkimyksiä teollisuuden uudelleenjärjestämiseksi ja uudenaikaistamiseksi markkinatalouteen johtavan siirtymäkauden aikana sellaisin edellytyksin, jotka takaavat ympäristönsuojelun ja kestävä kehityksen;
- sotateollisuuden muuntamista;
- aiheellisten markkinaperusteisten kaupan sääntöjen ja käytäntöjen kehittämistä sekä taitotiedon siirtämistä.

2. Teollisuuden alan yhteistyöaloitteissa olisi otettava huomioon yhteisön ja Venäjän määrittelemät tärkeysjärjestykset. Aloitteissa olisi pyrittävä erityisesti yritystoiminnalle soveltuvien puitteiden aikaansaamiseen parantamalla liikkeenjohtoa koskevaa taitotietoa ja edistämällä markkinoiden ja yritysten edellytysten avoimuutta.

58 artikla

Investointien edistäminen ja turvaaminen

1. Ottaen huomioon yhteisön ja jäsenvaltioiden toimivallan, yhteistyön tavoitteena on luoda suotuisat olosuhteet kotimaisille ja ulkomaisille yksityisille investoinneille, erityisesti investointien turvaamista koskevien parempien edellytysten, pääomien siirron ja investointimahdollisuuksiin liittyvien tietojen vaihdon avulla.

2. Yhteistyöllä pyritään erityisesti:

- tekemään tarvittaessa jäsenvaltioiden ja Venäjän välisiä investointien edistämistä ja turvaamista koskevia sopimuksia,
- tekemään tarvittaessa jäsenvaltioiden ja Venäjän välisiä kaksinkertaisen verotuksen välttämistä koskevia sopimuksia,
- vaihtamaan investointimahdollisuuksia koskevia tietoja, muun muassa kaupallisten messujen, näyttelyiden, myyntiviikkojen ja muiden tapahtumien yhteydessä,
- vaihtamaan tietoja investointialan laeista, asetuksista ja hallinnollisista käytännöistä.

59 artikla

Julkiset hankinnat

Osapuolet toimivat yhteistyössä kehittäkseen tavaroita ja palveluja koskevien julkisten hankintojen edellytysten avoimuutta ja kilpailullisuutta etenkin tarjouspyyntömenettelyjen avulla.

60 artikla

**Standardit ja vaatimustenmukaisuus;
kuluttajansuojelu**

1. Toimivaltansa rajoissa ja lainsäädäntönsä mukaisesti toimien osapuolet toteuttavat toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on vähentää osapuolten mittajärjestelmissä, standardisoinnissa ja varmentamisessa ilmeneviä eroja edistämällä näiden alojen kansainvälisesti hyväksytyjen välineiden käyttöä.

Osapuolet työskentelevät tiiviissä yhteistyössä eurooppalaisten ja kansainvälisten järjestöjen kanssa edellä mainituilla aloilla.

Osapuolet edistävät erityisesti käytännöllistä vuorovaikutusta kummankin osapuolen järjestöjen kesken tavoitteenaan aloittaa vastavuoroista tunnustamista koskevat neuvottelut vaatimustenmukaisuuden arviointitoiminnan alalla.

2. Osapuolet työskentelevät tiiviisti yhdessä kuluttajansuojelua koskevien järjestelmien yhteensovittamiseksi.

Yhteistyön tavoitteena on erityisesti aikaansaada pysyvät järjestelmät keskinäisen vaarallisia aineita koskevan tietojenvaihtojärjestelmän aikaansaamiseksi, erityisesti tarjottujen tuotteiden ja palvelujen hintoja ja laatua koskevan kuluttajavalistuksen parantamiseksi, kuluttajien etua edustavien henkilöiden vaihdon kehittämiseksi, ja kuluttajansuojelupolitiikan yhdenmukaisuuden edistämiseksi.

61 artikla

Kaivostoiminta ja raaka-aineet

1. Osapuolet työskentelevät yhdessä kaivostoimintalan ja raaka-ainealan kehittämiseksi. Erityistä huomiota kiinnitetään rautaa sisältämättömiin metalleihin.

2. Yhteistyö keskittyy erityisesti seuraaviin aloihin:

— kaikkien osapuolia kiinnostavien tietojen vaihto kaivostoiminnan ja raaka-aineiden alalla, kauppaan liittyvät asiat mukaan lukien;

— ympäristölainsäädännön antaminen ja soveltaminen;

— koulutus.

3. Osapuolet tarkastelevat uudelleen säännöllisesti kyseistä yhteistyötä 93 artiklan määräysten mukaisesti perustetussa erityiskomiteassa tai -elimessä.

4. Tämän artiklan määräyksillä ei rajoiteta raaka-aineita erityisesti koskevien artiklojen määräyksiä, erityisesti 21, 65 ja 66 artiklan määräyksiä.

62 artikla

Tiede ja teknologia

1. Osapuolet edistävät kahdenvälistä yhteistyötä siviilitarkoituksiin tehtävän tutkimuksen ja teknologisen kehittämisen (TTK) alalla molempien etujen mukaisesti sekä, ottaen huomioon varojen saatavuuden, riittävää pääsyä osapuolten vastaaviin ohjelmiin, jollei henkiseen, teolliseen ja kaupalliseen omaisuuteen kuuluvien oikeuksien riittävän tehokkaasta suojelusta muuta johdu.

2. Tieteen ja teknologian alan yhteistyöhön sisältyy:

— tieteellisten ja teknisten tietojen vaihto,

— yhteinen TTK-toiminta,

— koulutustoiminta ja ohjelmat molempien osapuolten TTK-toiminnoissa mukana olevien tiedemiesten, tutkijoiden ja teknikoiden liikkuvuuden edistämiseksi.

Jos tämä yhteistyö tapahtuu koulutusta ja/tai harjoittelua sisältävässä muodossa, se toteutetaan 63 artiklan määräysten mukaisesti.

Tällaisia yhteistyötoimia toteutettaessa kiinnitetään erityistä huomiota sellaisten tiedemiesten, insinöörien, tutkijoiden ja teknikoiden uudelleenkoulutukseen, jotka ovat tai jotka ovat olleet mukana joukkotuhouhoseiden tuotannossa ja/tai niihin liittyvässä tutkimuksessa.

3. Kyseinen yhteistyö toteutetaan sellaisten erityisten järjestelyjen mukaisesti, joista neuvotellaan ja jotka tehdään kummankin osapuolen hyväksymien menettelyjen mukaisesti; näillä järjestelyillä vahvistetaan muun muassa asianmukaiset henkiseen, teolliseen ja kaupalliseen omaisuuteen liittyvät oikeudet.

63 artikla

Koulutus

1. Osapuolet toimivat yhteistyössä tavoitteenaan yleisen koulutustason ja ammatillisen pätevyyden parantaminen julkisella ja yksityisellä sektorilla.

2. Yhteistyössä keskitytään erityisesti seuraaviin alueisiin:

— Venäjän korkeamman koulutuksen järjestelmien nykyaikaistaminen;

— julkisen ja yksityisen sektorin johtajien ja valtion virkamiesten koulutus erikseen ensisijaisiksi määriteltävillä alueilla;

— yliopistojen välinen yhteistyö sekä yliopistojen ja yritysten välinen yhteistyö;

— opettajien, tutkinnon suorittaneiden, hallinto henkilöstön, nuorten tutkijoiden ja tiedemiesten sekä nuorison liikkuvuus;

- Eurooppa-opintojen alaan kuuluvan opetuksen edistäminen siihen soveltuviissa oppilaitoksissa;
- yhteisön kielten ja venäjän kielen opetus;
- konferenssitulkkiain jatkokoulutus;
- toimittajien koulutus;
- koulutusmenetelmien vaihto ja nykyaikaisten koulutusohjelmien ja teknisten apuneuvojen käytön edistäminen;
- etäopetuksen kehittäminen ja uudet koulutusteknologiat;
- kouluttajien koulutus.

3. Osapuolen osallistumista toisen osapuolen vastaviin koulutusohjelmiin voidaan tutkia osapuolten menettelyjen mukaisesti, ja tarvittaessa luodaan institutionaaliset kehykset ja laaditaan yhteistyösunnitelmat Venäjän osallistumisen pohjalta yhteisön TEMPUS-ohjelmaan.

64 artikla

Maatalous ja maatalouteen liittyvä teollisuus

Yhteistyön tarkoituksena tällä alalla on maatalouden ja maatalousteollisuuden nykyaikaistaminen, rakennemuutos ja yksityistäminen Venäjällä, edellytyksien, joilla varmistetaan ympäristönsuojelu. Yhteistyötä harjoitetaan muun muassa yksityisten maatilojen kehittämisen ja jake-lukanavien, varastointimenetelmien, markkinoinnin ja tilanhoidon, maaseudun infrastruktuurin nykyaikaistamisen ja maatalouden maankäytön suunnittelun parantamisen, tuottavuuden, laadun ja tehokkuuden lisäämisen aloilla, sekä teknologian ja taitotiedon siirtämisessä. Osapuolten tavoitteena on myös terveyttä ja kasvien terveyttä koskevien sääntöjen yhteensovittaminen.

65 artikla

Energia

1. Osapuolet toimivat yhteistyössä markkinatalouden ja Euroopan energiaperuskirjan periaatteita noudattaen Euroopan energiainfrastruktuurin yhdyntäasteittäin.
2. Yhteistyöhön sisältyy muun muassa seuraavat alueet:
 - energiahuollon laadun ja turvallisuuden parantaminen taloudellisella ja ympäristöystävällisellä tavalla;
 - energiapolitiikan muotoileminen;

- energia-alan hallinnon ja sääntelyn parantaminen markkinatalouteen sopivaksi;
- institutionaalisten, oikeudellisten, verotukseen liittyvien ja muiden sellaisten edellytysten käyttöönotto, jotka ovat tarpeen lisääntyneen energia-alan kaupan ja investointien edistämiseksi;
- energiansäästön ja energiatehokkuuden edistäminen;
- energiainfrastruktuurin nykyaikaistaminen, mukaan lukien maakaasun jakelun ja sähköverkköiden yhdistäminen;
- energiantuotannon, energiahuollon ja -kulutuksen ympäristövaikutus, näistä toimista aiheutuvien ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi;
- energiahuoltoa ja loppukäyttöä koskevan energiategnologian parantaminen eri energiamuotojen osalta;
- energia-alan liikkeenjohdollinen ja tekninen koulutus.

66 artikla

Ydinaineala

Ottaen huomioon yhteisön ja vastaavasti sen jäsenvaltioiden toimivalta, ydinainealan siviiliyhteistyö tapahtuu muun muassa soveltamalla kahta lämpöydinfausiota ja ydinaineiden turvallisuutta koskevaa osapuolten välillä tehtävää sopimusta.

67 artikla

Avaruus

Osapuolet edistävät tarvittaessa pitkän aikavälin yhteistyötä siviilitarkoituksiin suunnatun avaruustutkimuksen kehittämisen ja kaupallisen soveltamisen alalla, sanotun kuitenkin rajoittamatta 41 artiklan määräysten soveltamisesta. Osapuolet kiinnittävät erityistä huomiota aloitteisiin, joissa niiden avaruusalan toiminnan keskinäistä täydentävyyttä hyödynnetään täysimääräisesti molempinpuoliseksi eduksi.

68 artikla

Rakennusala

Osapuolet työskentelevät yhdessä rakennusteollisuuden alalla, erityisesti tämän sopimuksen 55, 57, 60, 62, 63 ja 77 artiklassa tarkoitetuilla aloilla.

Tämän yhteistyön tarkoituksena on muun muassa Venäjän rakennusalan uudenaikaistaminen ja rakennemuutos

markkinatalouden periaatteiden mukaisesti, ottaen huomioon terveyteen, turvallisuuteen ja ympäristöön liittyvät näkökohdat.

69 artikla

Ympäristö

1. Osapuolet kehittävät ja lujittavat yhteistyötään ympäristön ja ihmisten terveyden suojelussa ottaen huomioon Euroopan energiaperuskirjan ja vuoden 1993 Luzernin konferenssin julistuksen.

2. Yhteistyön tavoitteena on ympäristön tuhoutumisen torjunta, ja erityisesti:

- pilaantumisen tehokas valvonta ja ympäristön arviointi; ympäristön tilaa koskeva tietojärjestelmä;
- paikallisen, alueellisen ja valtioiden rajat ylittävän ilman ja veden pilaantumisen torjunta;
- luonnontilan palauttaminen;
- kestävä, tehokas ja ympäristöä säästävä energian tuotanto ja käyttö; teollisuuslaitosten turvallisuus;
- kemiallisten aineiden luokitus ja turvallinen käsittely;
- veden laatu;
- jätteiden vähentäminen, kierrätys ja turvallinen jätteistä huolehtiminen, Baselin yleissopimuksen täytäntöönpano;
- maatalouden ympäristövaikutukset, maaperän eroosio ja kemiallinen saastuminen;
- metsien suojelu;
- biologisen monimuotoisuuden säilyttäminen, suojelualueet ja luonnonvarojen kestävä käyttö ja hoito;
- maankäytön suunnittelu, mukaan lukien rakentamis- ja kaupunkisuunnittelu;
- taloudellisten ja verotuksellisten keinojen käyttäminen;
- maailmanlaajuiset ilmastonmuutokset;
- ympäristökasvatus ja ympäristötietoisuus;
- rajat ylittävien ympäristövaikutusten arviointia koskevan Espoon yleissopimuksen täytäntöönpano useissa eri valtioissa.

3. Yhteistyö toteutetaan erityisesti seuraavilla tavoilla:

- suunnitelmien kehittäminen katastrofien ja muiden hätätilanteiden varalle;

— tietojen ja asiantuntijoiden vaihto, mukaan lukien puhtaan teknologian siirtoon liittyvät tiedot ja näitä asioita käsittelevät asiantuntijat sekä bioteknologian turvallinen ja ympäristöystävällinen käyttö;

— yhteinen tutkimustoiminta;

— lainsäädännön yhdenmukaistaminen yhteisön sääntöjen suhteen;

— yhteistyö alueellisella tasolla, mukaan lukien yhteistyö yhteisön perustamassa Euroopan ympäristökeskuksessa, sekä kansainvälisellä tasolla;

— toimintaperiaatteiden kehittäminen, erityisesti maailmanlaajuisen ja ilmastonmuutoksiin liittyvien kysymysten osalta sekä kestävä kehityksen saavuttamiseksi;

— ympäristövaikutuksia koskevat tutkimukset.

70 artikla

Liikenne

Osapuolet kehittävät ja vahvistavat yhteistyötään liikenteen alalla.

Tämän yhteistyön tavoitteena on muun muassa nykyaikaistaa ja muuttaa rakenteellisesti Venäjän liikennejärjestelmiä ja -verkostoja sekä varmistaa tarvittaessa, että kuljetusjärjestelmiä kehitetään kokonaisvaltaisemman liikennejärjestelmän saavuttamiseksi.

Yhteistyöhön sisältyy muun muassa:

- maantiekuljetusten, rautateiden, satamien ja lentokenttien hallinnon ja toiminnan nykyaikaistaminen;
- rautateiden, sisävesiväylien, maanteiden, satamien, lentokenttien ja ilmaliikenteen infrastruktuurien nykyaikaistaminen ja kehittäminen, mukaan lukien kaikkia osapuolia hyödyntävien pääteiden ja Euroopan laajuisen reittien nykyaikaistaminen edellä mainittujen liikennemuotojen osalta;
- yhdistettyjen kuljetusten edistäminen ja kehittäminen;
- yhteisen tutkimuksen ja yhteisten kehittämissuunnitelmien edistäminen;
- lainsäädännöllisten ja institutionaalisten puitteiden valmistelu politiikkojen kehittämistä ja täytäntöönpanoa varten, mukaan lukien liikennealan yksityistäminen.

71 artikla

Postipalvelut ja televiestintä

1. Osapuolet laajentavat ja vahvistavat toimivaltansa rajoissa yhteistyötään tällä alalla tarkoituksenaan niiden vastaavien televiestintä- ja postiverkkojen teknisen tason asteittainen yhdistäminen. Tämän saavuttamiseksi ne toteuttavat erityisesti seuraavia toimia:

- televiestinnän ja postipalvelujen sekä tv- ja radiolähetystä koskevan politiikan tiedon vaihto;
- teknisten ja muiden tietojen vaihto, johtamiskoulutus ja opetustoimenpiteet;
- teknologian ja taitotiedon siirtojen toteuttaminen;
- molempien osapuolten asianomaisten elinten yhteistyö ja yhteisten hankkeiden toteuttaminen;
- uusien viestintävälineiden edistäminen ensin kaupallisten ja julkisten laitosten tarpeisiin;
- eurooppalaisten teknisten standardien, varmentamisjärjestelmien ja sääntelylähestymistapojen edistäminen;
- yhteistyö viestinnän varmistamiseksi kriittisissä olosuhteissa, katastrofitilanteissa tapahtuvan toimijoiden yhteistyön suuntaviivojen laatimisesta neuvottelemisen, jne..

2. Nämä toimet keskittyvät muun muassa seuraaville painopistealueille:

- Venäjän yhtenäistetyn televiestintäalan kehittäminen ja nykyaikaistaminen markkinauudistusten ja asianmukaisten säädöspuitteiden avulla;
- Venäjän televiestintäverkon nykyaikaistaminen ja sen yhdentyminen Euroopan tekniseen tasoon ja maailmanlaajuisiin verkkoihin;
- yhteistyö yhteisön ja Venäjän järjestöjen välisten tietojenvaihtojärjestelmien ja tiedonsiirron järjestelmien kehittämiseksi;
- teknisen tason yhdentyminen Euroopan laajuiseen televiestintäverkkoon;
- Venäjän posti- ja radiolähetyspalveluiden nykyaikaistaminen, lainsäädäntöön liittyvät seikat mukaan lukien;
- televiestinnän, posti-, tv- ja radiolähetyspalveluiden hallinto molempien osapuolten muuttuvassa taloudellisessa ympäristössä, mukaan lukien muun muassa organisaatorakenteet, strategia ja suunnittelu, tariffipolitiikka, hankintaperiaatteet.

72 artikla

Rahoituspalvelut

Osapuolet toimivat yhteistyössä tarkoituksenaan saada aikaan ja kehittää Venäjällä markkinatalouden tarpeisiin mukautettujen sopivien pankkialaa, vakuutusala ja muita rahoituspalveluita koskevat puitteet.

Yhteistyö kohdistuu:

- sellaisten laskentastandardien kehittämiseen, jotka soveltuvat vapaaseen markkinatalouteen ja jotka ovat

yhteensopivia jäsenvaltioissa hyväksytyjen standardien kanssa;

- pankki-, vakuutus- ja rahoitusjärjestelmän rakenteen muuttamiseen;
- pankki-, vakuutus- ja rahoituspalveluiden alan valvonnan ja sääntelyn parantamiseen;
- yhteensopivien tilintarkastusjärjestelmien kehittämiseen;
- toistensa voimassaoleviin tai valmisteltaviin lakeihin liittyvään tietojenvaihtoon;
- liikepankkien ja yksityisten pankkien infrastruktuurin nykyaikaistamiseen.

73 artikla

Alueiden kehittäminen

Osapuolet vahvistavat yhteistyötään alueiden kehittämisessä ja maankäytön suunnittelussa.

Ne edistävät kansallisten, alueellisten ja paikallisten viranomaisten välistä aluepolitiikkaa ja maankäytön suunnittelun politiikkaa sekä aluepolitiikkojen suunnittelumenetelmiä koskevien tietojen vaihtoa kiinnittäen erityistä huomiota heikommin kehittyneiden alueiden kehittämiseen.

Ne edistävät myös suoria yhteyksiä sellaisten alueiden ja julkisten tahojen välillä, jotka vastaavat alueiden kehittämissuunnittelusta, tavoitteenaan muun muassa alueiden kehittämisen edistämiskeinoja ja -menetelmiä koskevien tietojen vaihto.

74 artikla

Sosiaalialan yhteistyö

1. Osapuolet kehittävät terveyden ja turvallisuuden osalta keskinäistä yhteistyötään tavoitteenaan työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden suojelun tason nostaminen.

Yhteistyö käsittää erityisesti:

- terveyteen ja turvallisuuteen liittyvän koulutuksen, kiinnittämällä erityisesti huomiota vaarallisiin toimialoihin;
- ammattitauteja ja muita työperäisiä sairauksia ehkäisevien toimenpiteiden kehittämisen ja edistämisen;
- suurimpien onnettomuusvaarojen ehkäisemisen ja myrkyllisistä kemikaaleista huolehtimisen;
- työympäristöön liittyvän tietopohjan kehittämistä koskevan tutkimuksen ja työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden.

2. Työllisyyden osalta yhteistyöhön kuuluu erityisesti tekninen apu:

- työmarkkinoiden mahdollisimman tehokkaaksi käyttämiseksi;
- työnhaku- ja neuvontapalvelujen nykyaikaistamiseksi;
- rakenneuudistusohjelmien suunnittelemiseksi ja hallitsemiseksi;
- paikallisen työllisyyskehityksen edistämiseksi;
- tietojen vaihtamiseksi työllisyyden joustoa koskevista ohjelmista, mukaan lukien oma-aloitteista työllistämistä ja yrittäjyyttä edistävät ohjelmat.

3. Osapuolet kiinnittävät erityisesti huomioita sosiaaliturva-alaan, mikä sisältää muun muassa yhteistyön Venäjän sosiaaliturvan suunnittelussa ja toteuttamisessa.

Näillä uudistuksilla on tarkoitus kehittää Venäjällä sellaisia turvamenetelmiä, jotka ovat luontevia markkinataloudelle ja jotka sisältävät kaikki sosiaaliturvan alat.

Yhteistyö käsittää myös teknisen avun sosiaaliturvajärjestelmien kehittämiseksi pyrkimyksenä edistää asteittaista siirtymistä maksuihin perustuvan ja sosiaaliturvan muotojen yhdistelmästä muodostuvaan järjestelmään, sekä sosiaalipalveluja tarjoavien vastaavien valtioista riippumattomien järjestöjen kehittämistä.

75 artikla

Matkailu

Osapuolet lisäävät ja kehittävät yhteistyötään, johon sisältyy:

- matkailuelinkeinon helpottaminen;
- virallisten matkailuelinten välinen yhteistyö;
- tiedonkulun lisääminen;
- taitotiedon siirto;
- yhteisten toimien mahdollisuuksien tutkiminen.

76 artikla

Pienet ja keskisuuret yritykset

1. Osapuolten tavoitteena on kehittää ja vahvistaa pieniä ja keskisuuria yrityksiä (pk-yritykset) ja edistää yhteisön ja Venäjän pk-yritysten yhteistyötä.

2. Osapuolet edistävät tiedon ja taitotiedon levittämistä, muun muassa seuraavilla aloilla:

- oikeudelliset, hallinnolliset, tekniset, verotukselliset, rahoitukselliset ja muut pk-yritysten perustamiselle ja laajentumiselle sekä valtion rajat ylittävälle yhteistyölle tarpeelliset edellytykset;
- pk-yritysten erityispalveluiden tarjoaminen, joita ovat liikkeenjohto- ja markkinointikoulutus, kirjanpito, laaduntarkkailu ja näitä palveluja tarjoavien yritysten perustaminen ja vahvistaminen;
- jatkuvien ja pysyvien suhteiden luominen yhteisön ja Venäjän toimijoiden välille pk-yrityksille suunnatun tiedonkulun lisäämiseksi ja rajat ylittävän yhteistyön edistämiseksi, muun muassa yritysten yhteistyöverkostoihin (Business Cooperation Network) ja Eurooppa-tiedotuskeskuksiin (Euro-Info-Correspondence Centres) pääsyn ja niiden toiminnan avulla, edellyttäen, että näiden verkostojen edellytykset on täytetty.

Osapuolet työskentelevät tiiviisti yhteistyössä tarkoituksenaan varmistaa, että tarpeelliset edellytykset verkostoihin pääsemiseksi täytetään.

77 artikla

Viestintä, tietotekniikka ja tietoinfrastrukturi

1. Osapuolet tukevat tietojenkäsittelyn nykyaikaisten menetelmien kehittämistä, mukaan lukien tiedotusvälineet. Ne toteuttavat aiheelliset toimenpiteet kannustaakseen tehokasta tietojen vastavuoroista vaihtoa. Etusijalle asetetaan ohjelmat, joiden tavoitteena on välittää suurelle yleisölle perustietoa ja ammattilaisille, muun muassa liiketoiminnan piireille, erityistietoa yhteisöstä.

2. Osapuolet toteuttavat tarpeelliset toimenpiteet laajentaakseen ja vahvistaakseen yhteistyötä asianmukaisen tietoinfrastruktuurin aikaansaamiseksi. Tätä varten ne panevat alulle erityisesti seuraavaa toimintaa:

- tietojen vaihto tietoinfrastruktuurin aikaansaamista koskevasta politiikasta, mukaan lukien sääntelypolitiikka;
- tieto- ja viestintäteknologioiden tutkimusta ja kehittämistä ja markkinatalouden tarpeisiin mukautetun tietoinfrastruktuurin perustamista koskevien yhteisten hankkeiden mahdollisuuden tutkiminen, ottaen huomioon Venäjän yritysten muutosmahdollisuudet ja tietotekniikan yleistymiseen liittyvät Venäjän edut sekä sallimalla yhteisön tietoinfrastruktuurien kanssa tapahtuva yhteistoimivuus;
- tietoteknologioiden ja tietopalveluiden asiantuntijakoulutusta koskevien yhteisten hankkeiden kehittämisen;

— eurooppalaisten teknisten standardien edistäminen, varmentamisjärjestelmät ja sääntelylähestymistavat.

78 artikla

Tulli

1. Yhteistyön tarkoituksena on saattaa päätökseen osapuolten tullijärjestelmien lähentäminen.

2. Yhteistyö käsittää erityisesti seuraavat alueet:

— tietojen vaihto;

— toimintamenetelmien parantaminen;

— osapuolten väliseen tavaraliikenteeseen liittyvien tullimenettelyjen yhdenmukaistaminen ja yksinkertaistaminen;

— yhteyden luominen yhteisön ja Venäjän passitusjärjestelmien välille;

— nykyaikaisten tullitietojärjestelmien käyttöönoton ja hallinnon tukeminen, mukaan lukien tullitoimipaikkojen tietokoneisiin perustuvat järjestelmät;

— molemminpuolinen avunanto ja yhteiset toimet "kaksikäyttötuotteiden" ja muiden tullirajoitusten alaisten tavaroiden osalta;

— seminaarien ja koulutusjaksojen järjestäminen.

Teknistä apua annetaan tarvittaessa.

3. Hallintoviranomaisten välisen tulliasioita koskevan keskinäisen avun antamisessa noudatetaan tämän sopimuksen liitteenä olevan pöytäkirjan 2 määräyksiä, sanotun kuitenkin rajoittamatta tässä sopimuksessa ja erityisesti sen 82 ja 84 artiklassa tarkoitetun laajemman yhteistyön toteuttamista.

79 artikla

Tilastoalan yhteistyö

1. Yhteistyön tarkoituksena on sellaisen tehokkaan tilastojärjestelmän sekä tilastotietojen informaatio- ja ohjelmatekniikkojen yhteensopivuuden kehittäminen edelleen, jonka avulla saadaan riittävän nopeasti osapuolten välisen taloudellisen yhteistyön ja Venäjän talousuudistuksen tukemisessa ja seurannassa tarvittavia luotettavia tilastoja sekä osaltaan avustaa yksityisen yritystoiminnan kehittämisessä Venäjällä.

2. Osapuolet toimivat yhteistyössä erityisesti seuraavilla alueilla:

— tehokkaan tilastojärjestelmän kehittämisen edistäminen Venäjällä, erityisesti luomalla tarpeelliset institutionaaliset puitteet;

— tilastoalan henkilöstön koulutustason ja ammattitaidon parantaminen;

— tilastojärjestelmän mukauttaminen kansainvälisiin menetelmiin, ja erityisesti yhteisön sääntöihin ja luokituksiin;

— tarpeellisten makro- ja mikrotaloudellisten tietojen tarjoaminen yksityisen ja julkisen sektorin taloudellisille toimijoille;

— tietojen luottamuksellisuuden takaaminen;

— tilastotietojen vaihto ja tietokantojen luominen ja/tai asianmukainen hyödyntäminen tätä varten.

80 artikla

Taloustieteet

Osapuolet edistävät talousuudistusta ja talouspolitiikkojen yhteensovittamista yhteistyöllä, jonka tarkoituksena on parantaa niiden talouden peruseriaatteiden ymmärtämistä sekä talouspolitiikan suunnittelua ja toteuttamista markkinataloudessa.

Osapuolet:

— vaihtavat tietoa makrotalouden suorituskyvystä ja kehitysnäkymistä sekä kehittämissuunnitelmista;

— analysoivat yhteisesti kiinnostavia talouskysymyksiä, mukaan lukien talouspolitiikan ja toteuttamisvälineiden rakentaminen;

— edistävät laajaa yhteistyötä taloustieteilijöiden ja johtavien virkamiesten välillä talouspolitiikan muotolussa tarvittavan tiedon ja taitotiedon siirron nopeuttamiseksi, sekä varmistavat tämän politiikan kannalta keskeisen tutkimuksen tulosten laajaa levittämistä.

81 artikla

Rahanpesu

1. Osapuolet ovat yhtä mieltä tarpeesta pyrkiä yhteistyössä estämään niiden rahoitusjärjestelmien käyttö rikosten avulla yleensä ja erityisesti huumausainerikosten avulla saatujen varojen rikollisen alkuperän häivyttämiseen.

2. Tämän alan yhteistyöhön sisältyy erityisesti hallinnollinen ja tekninen apu sellaisten sopivien sääntöjen laatimiseksi rahanpesun estämiseksi, jotka vastaavat yhteisössä ja kyseisen alan kansainvälisissä toimielimissä, mukaan lukien rahoitusalan rahanpesutyöryhmä (FATF), vahvistettuja sääntöjä.

*82 artikla***Huumausaineet**

Osapuolet toimivat yhteistyössä toimivaltansa rajoissa tehostaakseen menettelytapoja ja toimenpiteitä huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laittoman valmistuksen, tarjonnan ja kaupan torjunnassa, mukaan lukien huumausaineiden kemiallisten esiasteiden laittomiin tarkoituksiin kulkeutumisen estäminen, sekä lisätäkseen näiden toimien vaikuttavuutta, ja edistääkseen huumausaineiden kysynnän estämiseksi ja vähentämiseksi tarkoitettuja toimia. Tämän alan yhteistyö perustuu molempipuolisiin neuvotteluihin ja osapuolten väliseen tiiviiseen yhteistyöhön, joka koskee tavoitteita ja toimenpiteitä huumausaineisiin liittyvillä eri aloilla ja muun muassa koulutusohjelmien vaihdon tarjoaminen, ja niihin sisältyy mahdollisuuksien mukaan yhteisön antama tuki.

*83 artikla***Yhteistyö pääomanliikkeiden ja maksujen sääntelemiseksi Venäjällä**

Osapuolet tunnustavat Venäjän sisäisten valuuttamarkkinoiden vakaan toiminnan ja kehittämisen tarpeellisuuden

ja toimivat yhteistyössä pääomanliikkeiden ja maksujen tehokkaan sääntelyjärjestelmän luomiseksi Venäjällä, sanotun kuitenkin rajoittamatta 52 artiklan soveltamista.

Ottaen huomioon jäsenvaltioiden ja yhteisön kokemuksen, toimivallan ja niiden kunkin mahdollisuudet, tämän alan yhteistyö, jota tuetaan yhteisön teknisellä avulla, käsittää muun muassa:

- yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Venäjän toimivaltainen viranomaisten välisten suhteiden luomisen;
- jatkuvan tietojenvaihdon;
- asianmukaisten säännösten asetusten kehittämisen tukeminen.

Käytettävissä olevien varojen parhaimman mahdollisen käytön mahdollistamiseksi osapuolet varmistavat tiiviin yhteensovittamisen muiden maiden ja kansainvälisten järjestöjen toteuttamien toimenpiteiden kanssa.

VIII OSASTO

YHTEISTYÖ LAITTOMIEN TOIMIEN EHKÄISEMISEKSI

84 artikla

Osapuolet aloittavat yhteistyön, jonka tarkoituksena on ehkäistä laittomia toimia, kuten:

- osapuolten kansalaisuuden omaavien luonnollisten henkilöiden laitton maahanmuutto ja laitton oleskelu niiden alueilla, takaisin ottamista koskevat periaatteet ja käytäntö huomioon ottaen;
- laitton talouden alan toiminta, lahjonta mukaan lukien;
- eri tuotteiden laitton kauppa, mukaan lukien teollisuusjätteet;
- väärennökset;
- huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laitton kauppa.

Edellä mainittujen alojen yhteistyö perustuu yhteisiin neuvotteluihin ja tiiviiseen yhteistyöhön, ja teknistä ja hallinnollista apua tarjotaan seuraavilla aloilla:

- kansainvälisen lainsäädännön valmistelu laittoman toiminnan ehkäisemisen alalla;
- tiedotuskeskuksien perustaminen;
- laittoman toiminnan ehkäisemiseen paneutuneiden laitosten tehokkuuden lisääminen;
- tutkimusinfrastruktuurien kehittäminen ja henkilöstön koulutus;
- laitonta toimintaa estävien, yhteisesti hyväksyttävien toimenpiteiden valmistelu.

IX OSASTO

KULTTUURIYHTEISTYÖ

85 artikla

1. Osapuolet edistävät kulttuuriyhteistyötä kansojensa välisten olemassa olevien suhteiden vahvistamiseksi ja kieltensä ja kulttuuriensa molemminpuolisen tuntemuksen edistämiseksi, ottaen huomioon luovan toiminnan vapauden periaatteen ja molemminpuolisten kulttuuriarvojen saatavuuden.
2. Yhteistyö käsittää erityisesti seuraavat alat:
 - tietojen ja kokemusten vaihto muistomerkkien ja nähtävyyksien (arkkitehtuurinen perintö) säilyttämisessä ja suojelussa;
 - kulttuurivaihto laitosten, taiteilijoiden ja muiden kulttuurin alalla työskentelevien henkilöiden välillä;
 - kirjallisuuden kääntäminen.
3. Yhteistyöneuvosto voi antaa suosituksia tämän artiklan soveltamisesta.

X OSASTO

RAHOITUSYHTEISTYÖ

86 artikla

Tämän sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi Venäjä saa erityisesti VI ja VII osaston sekä 87, 88 ja 89 artiklan määräysten mukaisesti tilapäistä rahoitustukea yhteisöltä teknisensä apuna, joka annetaan tukena Venäjän talouden muutoksen vauhdittamiseksi.

87 artikla

Rahoitustukea annetaan osana yhteisön neuvoston asianomaisen asetuksen mukaista Tacis-ohjelmaa.

88 artikla

Yhteisön rahoitustuen tavoitteet ja alueet määritellään viiteohjelmassa, josta ilmenee molempien osapuolten välillä sovittavat ensisijaiset tavoitteet, ottaen huomioon Venäjän tarpeet, kunkin alan vastaanottokyky ja uudistusprosessissa tapahtunut edistyminen. Osapuolet antavat asiasta tiedon yhteistyöneuvostolle.

89 artikla

Jotta käytettävissä olevia varoja käytettäisiin mahdollisimman tehokkaasti, osapuolet varmistavat, että yhteisöltä tuleva tekninen apu yhteensovitetaan tiiviisti muista lähteistä, esimerkiksi jäsenvaltioista, muista maista ja kansainvälisiltä järjestöiltä, esimerkiksi Kansainväliseltä jälleerakennus- ja kehityspankilta sekä Euroopan jälleerakennus- ja kehityspankilta tulevan avun kanssa.

XI OSASTO

INSTITUTIONAALISET MÄÄRÄYKSET, YLEISET MÄÄRÄYKSET
JA LOPPUMÄÄRÄYKSET

90 artikla

Perustetaan yhteistyöneuvosto, joka valvoo tämän sopimuksen täytäntöönpanoa. Neuvosto kokoontuu ministeritasolla kerran vuodessa ja tarvittaessa. Yhteistyöneuvosto tarkastelee kaikkia tähän sopimuksen liittyviä tärkeitä kysymyksiä sekä kaikkia muita kahdenvälisiä tai kansainvälisiä osapuolten yhteisen edun mukaisia kysymyksiä tämän sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi. Yhteistyöneuvosto voi myös antaa aiheellisia suosituksia molempien osapuolten yhteisellä suostumuksella.

91 artikla

1. Yhteistyöneuvosto koostuu Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan yhteisöjen komission jäsenistä sekä Venäjän federaation hallituksen jäsenistä.
2. Yhteistyöneuvosto vahvistaa työjärjestyksensä.
3. Yhteistyöneuvoston puheenjohtajana toimii vuorotellen yhteisön edustaja ja Venäjän federaation hallituksen jäsen.

92 artikla

1. Yhteistyöneuvostoa avustaa sen tehtävien suorittamisessa yhteistyökomitea, joka muodostuu Euroopan unionin neuvoston jäsenten edustajista ja Euroopan yhteisöjen komission jäsenistä sekä Venäjän federaation hallituksen edustajista pääsääntöisesti korkeiden virkamiesten tasolla. Yhteistyökomitean puheenjohtajana toimii vuorotellen yhteisö ja Venäjän federaatio.

Yhteistyöneuvosto vahvistaa työjärjestyksessään yhteistyökomitean tehtävät, joihin sisältyvät yhteistyöneuvoston kokousten valmistelu ja kyseisen komitean toiminnan varmistaminen sekä 16, 17 ja 53 artiklassa ja liitteessä 2 määrätyt tehtävät.

2. Yhteistyöneuvosto voi siirtää osan toimivaltaansa yhteistyökomitealle, joka huolehtii jatkuvuudesta yhteistyöneuvoston kokousten välillä.

93 artikla

Yhteistyöneuvosto voi päättää perustaa erityisen komitean tai toimielimen avustamaan sitä sen tehtävien suorittamisessa, ja vahvistaa näiden komiteoiden ja toimielinten kokoonpanon, tehtävät ja työskentelytavat.

94 artikla

Tarkastellessaan mitä tahansa tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvaa kysymystä, joka liittyy johonkin GATT-sopimuksen artiklaan viittaavaan määräykseen, yhteistyöneuvosto ottaa huomioon mahdollisimman suuressa määrin tulkinnan, jonka GATT:in sopimuspuolet yleensä antavat kyseiselle GATT-sopimuksen artiklalle.

95 artikla

Perustetaan parlamentaarinen yhteistyökomitea. Tämä komitea kokoontuu itse määräämnsä säännöllisin väliajoin.

96 artikla

1. Parlamentaarinen yhteistyökomitea muodostuu Euroopan parlamentin ja Venäjän kansanedustuslaitoksen jäsenistä.
2. Parlamentaarinen yhteistyökomitea vahvistaa työjärjestyksensä.
3. Parlamentaarisen yhteistyökomitean puheenjohtajana toimii vuorotellen Euroopan parlamentin ja Venäjän kansanedustuslaitoksen edustaja parlamentaarisen yhteistyökomitean työjärjestyksen määräysten mukaisesti.

97 artikla

Parlamentaarinen yhteistyökomitea voi pyytää tämän sopimuksen täytäntöönpanoon liittyviä asiaankuuluvia tietoja yhteistyöneuvostolta, jonka on toimitettava parlamentaariselle yhteistyökomitealle pyydetty tiedot.

Parlamentaariselle yhteistyökomitealle annetaan tieto yhteistyöneuvoston suosituksista.

Parlamentaarinen yhteistyökomitea voi antaa suosituksia yhteistyöneuvostolle.

98 artikla

1. Kumpikin osapuoli sitoutuu tämän sopimuksen soveltamisalalla varmistamaan, että toisen osapuolen luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt voivat, ilman syrjintää sen omiin kansalaisiin verrattuna, saattaa asiansa osapuolten toimivaltaisten tuomioistuinten ja hallinnollisten elinten käsiteltäväksi puolustaakseen henkilökohtaisia

oikeuksiaan ja omaisuuteensa kohdistuvia oikeuksia, mukaan lukien henkiseen, teolliseen ja kaupalliseen omaisuuteen kuuluvat oikeudet.

2. Osapuolet, kumpikin toimivaltansa rajoissa:

— edistävät välimiesmenettelyn käyttöönottamista sellaisten riitojen ratkaisemiseksi, jotka aiheutuvat yhteisön ja Venäjän taloudellisten toimijoiden toteuttamista kaupan ja yhteistyöhön liittyvistä liiketoimista;

— sopivat, että kun riita jätetään välimiesmenettelyllä ratkaistavaksi, kumpikin riidan osapuoli voi, lukuun ottamatta tapauksia, joissa osapuolten valitseman välimieskeskuksen säännöissä määrätään toisin, valita oman välimiehen hänen kansallisuudestaan riippumatta ja että puheenjohtajana toimiva kolmas välimies tai ainoa välimies voi olla kolmannen maan kansalainen;

— suosittelevat taloudellisille toimijoilleen heidän sopimuksiinsa sovellettavan lain valitsemista yhteisellä sopimuksella;

— edistävät Yhdistyneiden Kansakuntien kansainvälisen kauppaoikeuden toimikunnan (UNCITRAL) valmistelmiä välimiessäntöjen käyttöä ja ulkomaisten välitystuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta New Yorkissa 10 päivänä kesäkuuta 1958 tehdyn yleissopimuksen allekirjoittajavaltion välimieskeskuksen välimiespalvelujen käyttöä.

99 artikla

Tämän sopimuksen määräyksillä ei estetä osapuolta toteuttamasta toimenpiteitä:

- 1) joita se pitää tarpeellisina keskeisten turvallisuusetujen suojelemiseksi:
 - a) estääkseen keskeisiä turvallisuusetujaan vahingoittavien tietojen ilmaisemisen;
 - b) fysiokelpoisten aineiden osalta tai niiden aineiden osalta, joista ne on johdettu;
 - c) aseiden, ammusten tai sotatarvikkeiden tuotannon tai kaupan osalta taikka puolustustarkoitukseen välttämättömän tutkimuksen, kehitystyön tai tuotannon osalta, jos nämä toimenpiteet eivät heikennä sellaisten tuotteiden kilpailuedellytyksiä, joita ei ole tarkoitettu nimenomaan sotilaalliseen käyttöön;
 - d) omien sisäisten turvallisuusetujensa kannalta vaikeissa, yleisen järjestyksen ylläpitämiseen vaikuttavissa vakavissa sisäisissä levottomuuksissa, sodassa tai sodan uhkaa merkitsevässä vakavassa kansainvälisessä jännitystilassa taikka täyttääkseen velvoitteet, joihin se on sitoutunut rauhan ja kansainvälisen turvallisuuden ylläpitämiseksi; tai

- 2) joita se pitää tarpeellisina kaksikäyttöisten teollisuustuotteiden ja teknologian valvontaa koskevien kansainvälisten velvoitteiden ja sitoumusten noudattamiseksi tai tällaisten yleisesti hyväksytyjen kansainvälisten velvoitteiden ja sitoumusten mukaisten itsenäisten toimenpiteiden noudattamiseksi.

100 artikla

1. Aloilla, joita tämä sopimus koskee, ja rajoittamatta siihen sisältyviä erityismääräyksiä:

— Venäjän yhteisöön soveltamat järjestelyt eivät saa johtaa syrjintään jäsenvaltioiden, niiden kansalaisten tai yritysten välillä;

— yhteisön Venäjään soveltamat järjestelyt eivät saa johtaa syrjintään Venäjän kansalaisten tai yritysten välillä.

2. Mitä 1 kohdassa määrätään, ei rajoita osapuolten oikeutta soveltaa asiaa koskevia verotusmääräyksiä verovelvollisiin, jotka erityisesti asuinpaikkansa puolesta eivät ole keskenään samanlaisessa asemassa.

101 artikla

1. Kumpikin osapuoli voi saattaa yhteistyöneuvoston käsiteltäväksi minkä tahansa riidan, joka liittyy tämän sopimuksen soveltamiseen tai tulkintaan.

2. Yhteistyöneuvosto voi ratkaista riidan antamalla suosituksen.

3. Jos riitaa ei voida ratkaista 2 kohdan mukaisesti, kumpikin osapuoli voi ilmoittaa toiselle osapuolelle nimeävänsä sovittelijan; toinen osapuoli on tällöin velvollinen kahden kuukauden kuluessa nimeämään toisen välimiehen. Tätä menettelyä sovellettaessa pidetään yhteisöä ja jäsenvaltiota yhteisesti yhtenä riidan osapuolena.

Yhteistyöneuvosto nimeää kolmannen sovittelijan.

Sovittelijoiden suositukset annetaan määräenemmistöllä. Tällaiset suositukset eivät ole osapuolia sitovia.

4. Yhteistyöneuvosto voi vahvistaa riitojen ratkaisumennettelyä koskevan työjärjestyksen.

102 artikla

Osapuolet sopivat neuvottelevansa viipymättä asianmukaisia yhteyksiä käyttäen mistä tahansa tämän sopimuksen tulkintaa tai täytäntöönpanoa koskevasta kysymyk-

sestä ja muista osapuolten välisten suhteiden olennaisista näkökohdista kumman tahansa osapuolen pyynnöstä.

Tämän artiklan määräykset eivät millään tavoin vaikuta eivätkä rajoita 17, 18, 101 ja 107 artiklan määräysten soveltamista.

103 artikla

Venäjälle tämän sopimuksen nojalla myönnetty kohtelu ei saa olla missään tapauksessa edullisempi kuin jäsenvaltioiden toisilleen myöntämä kohtelu.

104 artikla

Tätä sopimusta sovellettaessa käsitteellä 'osapuolet' tarkoitetaan yhteisöä tai sen jäsenvaltioita taikka yhteisöä ja sen jäsenvaltioita kulloinkin niiden toimivallan mukaan, ja Venäjää.

105 artikla

Siltä osin kuin tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvat asiat kuuluvat Euroopan energiaperuskirjasta tehdyn sopimuksen ja sen pöytäkirjojen soveltamisalaan, Euroopan energiaperuskirjasta tehtyä sopimusta ja sen pöytäkirjoja sovelletaan kyseisiin kysymyksiin heti niiden voimaantulosta alkaen, mutta ainostaan siltä osin kuin tällaisesta soveltamisesta on niissä määrätty.

106 artikla

Tämä sopimus on aluksi voimassa kymmenen vuotta. Jollei jompikumpi osapuoli sano sopimusta irti ilmoittamalla asiasta kirjallisesti toiselle osapuolelle kuusi kuukautta ennen sopimuksen voimaantulon päättymistä, sen voimaantuloa jatketaan ilman eri toimenpiteitä vuodeksi kerrallaan.

107 artikla

1. Osapuolet toteuttavat kaikki yleistoimenpiteet tai erityiset toimenpiteet, jotka ovat tarpeen niiden tästä sopimuksesta johtuvien velvoitteiden täyttämiseksi. Ne huolehtivat siitä, että tämän sopimuksen tavoitteet saavutetaan.

2. Jos jompikumpi osapuoli katsoo, että toinen osapuoli ei täytä tästä sopimuksesta johtuvia velvoitteitaan, se voi toteuttaa aiheelliset toimenpiteet. Ennen näiden toimenpiteiden toteuttamista, lukuun ottamatta erityisen kiireellisiä tapauksia, se antaa yhteistyöneuvostolle kaikki asiaa koskevat tiedot tilanteen perusteellista tarkastelua varten, molemmin puolin hyväksyttävissä olevan ratkaisun saavuttamiseksi.

Ensisijaisesti on valittava sellaiset toimenpiteet, jotka aiheuttavat vähiten haittaa tämän sopimuksen toimin-

nalle. Nämä toimenpiteet on annettava viipymättä tiedoksi yhteistyöneuvostolle, jos toinen osapuoli sitä pyytää.

108 artikla

Liitteet 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 ja 10 sekä pöytäkirjat 1 ja 2 ovat tämän sopimuksen erottamaton osa.

109 artikla

Tämä sopimus ei vaikuta, kunnes yhtäläiset yksilökohtaiset ja taloudellisia toimijoita koskevat oikeudet on sen nojalla saavutettu, oikeuksiin, jotka yksilöille ja taloudellisille toimijoille taataan yhtä tai useampaa jäsenvaltiota ja Venäjää sitovissa sopimuksissa, lukuun ottamatta aloja, jotka kuuluvat yhteisön toimivaltaan, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tästä sopimuksesta jäsenvaltioille aiheutuvia velvoitteita niiden toimivaltaan kuuluvilla alueilla.

110 artikla

Tätä sopimusta sovelletaan alueisiin, joihin sovelletaan Euroopan yhteisön perustamissopimusta, Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamissopimusta sekä Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimusta, näissä sopimuksissa määrättyjen edellytysten mukaisesti, sekä Venäjän alueeseen.

111 artikla

Tämä sopimus on laadittu kahtena kappaleena englannin, espanjan, hollannin, italian, kreikan, portugalin, ranskan, saksan, tanskan ja venäjän kielellä, ja jokainen näistä teksteistä on yhtä todistusvoimainen.

112 artikla

Osapuolet hyväksyvät tämän sopimuksen omien menettelyjensä mukaisesti.

Tämä sopimus tulee voimaan sitä päivää seuraavan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona osapuolet ovat ilmoittaneet toisilleen ensimmäisessä kohdassa tarkoitettujen menettelyjen saattamisesta päätökseen.

Tämä sopimus korvaa tullessaan voimaan yhteisön ja Venäjän välisten suhteiden osalta 18 päivänä joulukuuta 1989 Brysselissä Euroopan talousyhteisön ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Sosialististen neuvostotasavaltojen liiton välillä tehdyn kauppaa sekä kaupallista ja taloudellista yhteistyötä koskevan sopimuksen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 22 artiklan, 1, 3 ja 5 kohdan määräysten soveltamista.

Hecho en Corfú, el veinticuatro de junio de mil novecientos noventa y cuatro.

Udfærdiget i Corfu den fireogtyvende juni nitten hundrede og fireoghalvfems.

Geschehen zu Korfu am vierundzwanzigsten Juni neunzehnhundertvierundneunzig.

Έγινε στην Κέρκυρα, στις είκοσι τέσσερις Ιουνίου χίλια εννιακόσια ενενήντα τέσσερα.

Done at Corfu on the twenty-fourth day of June in the year one thousand nine hundred and ninety-four.

Fait à Corfou, le vingt-quatre juin mil neuf cent quatre-vingt-quatorze.

Fatto a Corfù, addì ventiquattro giugno millenovecentonovantaquattro.

Gedaan te Korfoe, de vierentwintigste juni negentienhonderd vierennegentig.

Feito em Corfu, em vinte e quatro de Junho de mil novecentos e noventa e quatro.

**СОВЕРШЕНО НА КОРФУ ДВАДЦАТЬ ЧЕТВЕРТОГО ИЮНЯ ТЫСЯЧА ДЕВЯТЬСОТ
ДЕВЯНОСТО ЧЕТВЕРТОГО ГОДА**

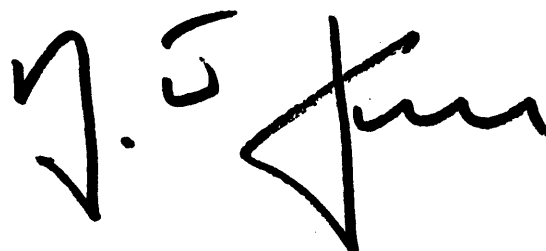
Pour le Royaume de Belgique
Voor het Koninkrijk België
Für das Königreich Belgien

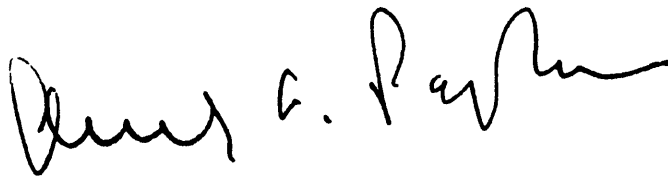
På Kongeriget Danmarks vegne

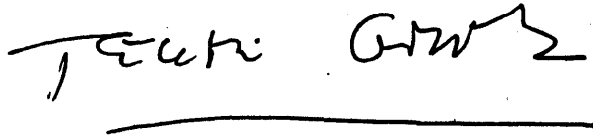
Für die Bundesrepublik Deutschland

Για την Ελληνική Δημοκρατία

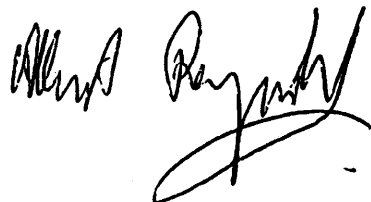
Por el Reino de España

Pour la République française

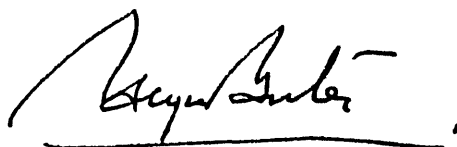
Thar cheann Na hÉireann
For Ireland

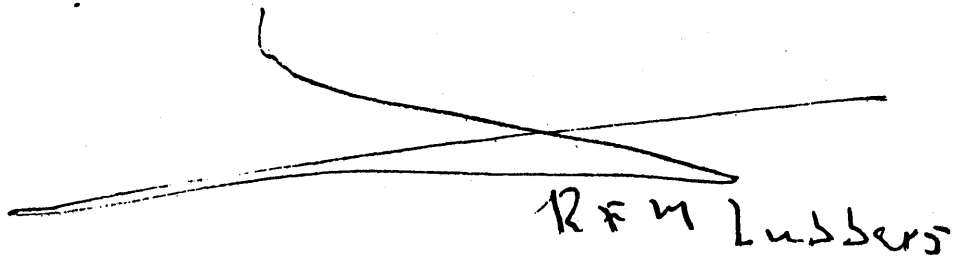
Per la Repubblica italiana

Pour le Grand-Duché de Luxembourg

Voor het Koninkrijk der Nederlanden

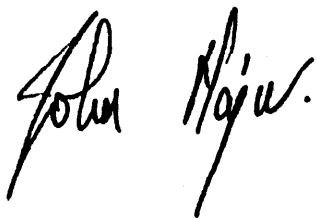

R.F.M. Lubbers

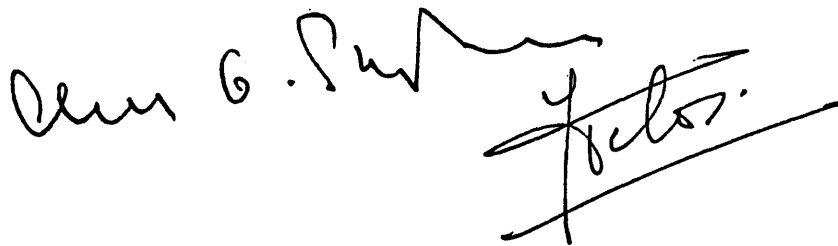
Pela República Portuguesa

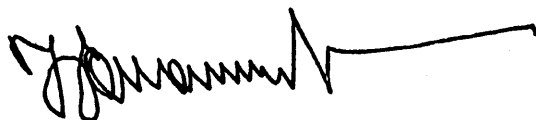
For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Por las Comunidades Europeas
 For De Europæiske Fællesskaber
 Für die Europäischen Gemeinschaften
 Για τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες
 For the European Communities
 Pour les Communautés européennes
 Per le Comunità europee
 Voor de Europese Gemeenschappen
 Pelas Comunidades Europeias

ЗА РОССИЙСКУЮ ФЕДЕРАЦИЮ

LIITELUETTELO

- Liite 1* Viitteellinen luettelo Venäjän entisen Neuvostoliiton valtioille myöntämistä etuuksista tämän sopimuksen kattamilla aloilla (vuoden 1994 tammikuussa)
- Liite 2* Sopimuksen 15 artiklan määräyksistä tehtävät poikkeukset (määrälliset rajoitukset)
- Liite 3* Yhteisön 28 artiklan 2 kohtaa koskevat varaumat
- Liite 4* Venäjän 28 artiklan 3 kohtaa koskevat varaumat
- Liite 5* Rajat ylittävä palvelujen tarjoaminen
Luettelo palveluista, joille osapuolet myöntävät suosituimmuuskohtelun
- Liite 6* Rahoituspalveluihin liittyvät määritelmät
- Liite 7* Rahoituspalvelut
- Liite 8* Sopimuksen 34 ja 38 artiklaan liittyvät määräykset
- Liite 9* Kilpailua koskevien määräysten siirtymäkausi ja määrällisten rajoitusten käyttöönotto
- Liite 10* Sopimuksen 54 artiklassa tarkoitettu henkisen, teollisen ja kaupallisen omaisuuden suojeleminen

PÖYTÄKIRJALUETTELO

- Pöytäkirja N:o 1 hiili- ja teräsalan yhteydenpitoryhmän perustamisesta
- Pöytäkirja N:o 2 hallintoviranomaisten keskinäisestä avunannosta tullilainsäädännön asianmukaista soveltamista varten

LIITE 1

VIITTEELLINEN LUETTELO ETUUKSISTA, JOTKA VENÄJÄ MYÖNTÄÄ ENTISEN
NEUVOSTOLIITON VALTIOILLE TÄMÄN SOPIMUKSEN KATTAMILLA ALOILLA

(vuoden 1994 tammikuussa)

Etuudet myönnetään kahdenvälisesti vastaavan sopimuksen tai vakiintuneen käytännön mukaisesti. Niissä määrätään muun muassa:

1. Tuonti- ja vientimaksuista

Tuontitulleja ei sovelleta.

Vientitulleja ei sovelleta tuotteisiin, jotka toimitetaan vuosittaisen kahdenvälisen kauppaa ja yhteistyötä koskevien järjestelyjen mukaisesti, siinä määrättyjen nimikkeistöjen ja määrien osalta ja joita pidetään "vientinä liittovaltion tarpeisiin", josta määrätään asianomaisessa Venäjän laissa.

Arvonlisäveroa ei sovelleta tuontiin.

Valmisteveroa ei sovelleta tuontiin.

2. Kiintiöiden myöntäminen ja lisenssien myöntämismenettely

Venäläisten tuotteiden toimittamisen vientikiintiöt valtioiden välisen kahdenvälisen kaupan ja yhteistyösopimusten osalta avataan samalla tavalla kuten "toimitukset valtion tarpeisiin".

3. Erityiset edellytykset kaikkea pankki- ja rahoitusalan toimintaa varten (mukaan lukien perustaminen ja toiminta), pääomanliikkeet ja juoksevat maksut, mahdollisuus saada haltuunsa arvopapereita, jne..**4. Tiettyjä raaka-aineiden ja puolijalosteiden (hiili, raakaöljy, maakaasu, jalostetut öljytuotteet) Venäjältä vientiä koskeva hintajärjestelmä**

Hinnat määräytyvät vastaavien maailmanmarkkinahintojen perusteella, jotka on muutettu rupliksi tai vastaavaksi kansalliseksi valuutaksi Venäjän keskuspankin vientiä edeltävän kuukauden 15. päivänä noteeraaman kurssin mukaan.

5. Kuljetuksen ja kauttakuljetuksen edellytykset

Itsenäisten valtioiden yhteisön osalta, jotka ovat "kuljetusalaan liittyviä periaatteita ja edellytyksiä" koskevan monenvälisen sopimuksen osapuolia, ja/tai kuljetusta ja kauttakuljetusta koskevien kahdenvälisen järjestelyjen perusteella, ei kummankaan puolelta sovelleta veroja tai maksuja kuljetuksen ja tavaroiden (mukaan lukien kauttakuljetuksessa olevat tavarat) ja ajoneuvojen kauttakuljetuksen tulliselvityksen osalta.

6. Viestintäpalvelut, posti-, lähetti-, televiestintä-, audiovisuaaliset ja muut palvelut mukaan lukien**7. Tietojärjestelmiin ja tietokantoihin pääsy**

LIITE 2

**SOPIMUKSEN 15 ARTIKLAN MÄÄRÄYKSISTÄ TEHTÄVÄT POIKKEUKSET
(MÄÄRÄLLISET RAJOITUKSET)**

1. Venäjä voi toteuttaa määrällisinä rajoituksina toimenpiteitä 15 artiklan määräyksistä poiketen, edellyttäen, että ne toteutetaan ketään syrjimättä GATT:in XIII artiklan mukaisesti. Näitä toimenpiteitä voidaan toteuttaa ainoastaan kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen allekirjoitusta seuraavan ensimmäisen kalenterivuoden päätyttyä.
2. Toimenpiteitä voidaan toteuttaa ainoastaan liitteessä 9 mainittujen olosuhteiden vallitessa.
3. Niiden tavaroiden kokonaistuonnin arvo, joita nämä toimenpiteet koskevat, ei saa ylittää seuraavia yhteisöstä peräisin olevien tuotteiden kokonaistuonnin prosenttimääriä:
 - 10 prosenttia kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen allekirjoitusta seuraavien toisen ja kolmannen kalenterivuoden aikana;
 - 5 prosenttia kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen allekirjoitusta seuraavien neljännen ja viidennen kalenterivuoden aikana;
 - 3 prosenttia edellä mainittujen jälkeen, kunnes Venäjä liittyy GATT/WTO:hon.Edellä mainitut prosenttimäärät määritellään viittaamalla yhteisöstä peräisin olevien tavaroiden Venäjän tuonnin arvoon edellisenä vuonna ennen minkäänlaisten sellaisten määrällisten rajoitusten käyttöönottoa, joista on olemassa tilastotietoja.

Näitä määräyksiä ei voida kiertää lisäämällä kyseisten tuontituotteiden tullisuojaa.
4. Näitä toimenpiteitä ei sovelleta sen jälkeen kun Venäjä on liittynyt GATT/WTO:hon, ellei Venäjän liittymisestä GATT/WTO:hon tehdyssä pöytäkirjassa toisin määrätä.
5. Venäjä ilmoittaa yhteistyökomitealle kaikista toimenpiteistä, joita se aikoo toteuttaa tässä liitteessä määrätyn edellytyksin; yhteisön pyynnöstä tällaisista toimenpiteistä sekä aloista, joihin niitä sovelletaan, neuvotellaan yhteistyökomiteassa ennen niiden voimaantuloa.

LIITE 3

YHTEISÖN 28 ARTIKLAN 2 KOHTAA KOSKEVAT VARAUMAT

Kaivostoiminta

Eräissä jäsenvaltioissa saatetaan yhtiöiltä, jotka eivät ole yhteisön määräysvallassa, vaatia kaivostoimintaa ja kaivosoikeuksia koskeva toimilupa.

Kalastus

Jollei toisin määrätä, jäsenvaltion suvereeniteettiin ja lainkäyttövaltaan kuuluvilla merialueilla biologisten varojen ja kalastusalueiden käyttö ja niille pääsy rajataan koskemaan kalastusalueita, jotka purjehtivat jäsenvaltion lipun alla ja on rekisteröity yhteisön alueella.

Kiinteän omaisuuden hankkiminen

Tietyissä jäsenvaltioissa on kiinteän omaisuuden hankkimista koskevia rajoituksia.

Audiovisuaaliset palvelut, radio mukaan lukien

Tuotantoa ja jakelua koskeva kansallinen kohtelu, lähetykset ja muut yleisölle välittämisen muodot mukaan lukien, voi olla rajattu vain audiovisuaalisille töille, jotka täyttävät tietyt alkuperävaatimukset.

Televiestintäpalvelut, liikkuvat ja satelliittipalvelut mukaan lukien*Varatut palvelut*

Eräissä jäsenvaltioissa täydentävien palvelujen ja infrastruktuurimarkkinoille pääsy on rajoitettua.

Ammatilliset palvelut

Palvelut, jotka on varattu jäsenvaltion kansalaisuuden omaaville luonnollisille henkilöille. Tiettyjen edellytysten perusteella nämä henkilöt voivat perustaa yhtiöitä.

Maatalous

Eräissä jäsenvaltioissa kansallista kohtelua ei voida soveltaa sellaisiin yhtiöihin, jotka haluaisivat perustaa maatalouteen liittyvän yrityksen, mutta jotka eivät ole yhteisön määräysvallassa. Sellaisen yhtiöiden, jotka eivät kuulu yhteisön määräysvaltaan, hankkiessa viinitiloja, asiasta on ilmoitettava tai tarvittaessa saatava lupa.

Tietotoimistopalvelut

Eräissä jäsenvaltioissa on rajoituksia ulkomaalaisten osakkuuksille kustannus- ja lähetystoimintaa harjoittavissa yrityksissä.

LIITE 4

VENÄJÄN 28 ARTIKLAN 3 KOHTAA KOSKEVAT VARAUMAT

Maapohjan ja luonnonvarojen käyttö, kaivostoiminta mukaan lukien

1. Yhtiöiltä, jotka eivät ole Venäjän määräysvallassa, voidaan vaatia toimilupa eräiden malmien ja metallien louhintaan.
2. Maapohjan ja luonnonvarojen käyttöä koskevat tietyt erityisurakkatarjouskilpailut pienille laitoksille ja puolustusviranomaisille sotilaallisen uudelleenjärjestelyn yhteydessä voivat olla rajattuja olemaan koskematta yrityksiä, jotka eivät kuulu Venäjän määräysvaltaan.

Kalastus

Kalastukseen tarvitaan vastaavan hallituksen alaisen elimen lupa.

Kiinteän omaisuuden hankkiminen ja välittäminen

- a) Yhtiöt, jotka eivät ole Venäjän määräysvallassa, eivät saa hankkia maata. Kyseiset yhtiöt voivat kuitenkin vuokrata maata enintään 49 vuoden ajaksi.
- b) Siitä poiketen, mitä a kohdassa määrätään, yhtiöt, jotka eivät ole Venäjän määräysvallassa, voivat hankkia maata siinä tapauksessa, että yhtiöt on tunnustettu ostajiksi valtion ja kuntien yrityksiä yksityistämistä Venäjän federaatiossa koskevan Venäjän federaation lain sekä muiden asiaa koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti, mukaan lukien yksityistämishjelmissä olevat edellytykset:
 - valtion ja kuntien yrityksiä yksityistämisen osalta kaupallisen investointitarjousmenettelyn ja huutokaupan muodossa;
 - yrityksiä laajentamisen ja lisärakentamisen osalta kaupallisen investointitarjousmenettelyn ja huutokaupan muodossa.

Televiestintä

Televiestintäpalveluihin, viestintään liittyviin liikkuviin ja satelliittipalveluihin, mukaan lukien rakennus-, asennus-, käyttö- ja kunnossapitotoiminta, kohdistuu rajoituksia.

Joukkoviestintäpalvelut

Ulkomaalaisten osallistumista joukkoviestintäyhtiöihin rajoitetaan.

Ammatillinen toiminta

Sellaiset luonnolliset henkilöt, jotka eivät ole Venäjän kansalaisia, eivät saa harjoittaa tiettyjä ammatteja tai se on heidän osaltaan rajoitettua tai heitä koskevat tietyt erityisvaatimukset.

Federaation omaisuuden vuokraaminen

Arvoltaan yli 100 miljoonan ruplan suuruisen federaation omaisuuden vuokraus yhtiöille, joissa on ulkomaalaisia osakkaita, on suoritettava tällaista omaisuutta hoitamaan valtuutetun valtion viranomaisen luvalla. Enimmäismäärää nostetaan myöhemmin ja se ilmoitetaan vaihdettavassa valuutassa.

LIITE 5

VALTIOIDEN RAJAT YLITTÄVÄ PALVELUJEN TARJOAMINEN
LUETTELO PALVELUISTA, JOILLE OSAPUOLET MYÖNTÄVÄT SUOSITUIMMUUSKOHTELUN

- a) **Yhdistyneiden Kansakuntien väliaikaisen yhteisen tavaraluokituksen (CPC) mukaiset asianomaiset alat:**
- Laskentatoimen tarkastuspalveluihin liittyvät konsultointipalvelut: muu osa CPC 86212:sta kuin "tilin-tarkastuspalvelut"
- Kirjanpito- ja tilintalouden palveluihin liittyvät konsultointipalvelut CPC 86220
- Insinööripalvelut CPC 8672
- Yhdistetyt insinööripalvelut CPC 8673
- Neuvoa-antavat ja esisuunnitteluun liittyvät arkkitehtipalvelut CPC 86712
- Rakennussuunnittelupalvelut CPC 86712
- Yhdyskuntasuunnittelu- ja maisemasuunnittelupalvelut CPC 8674
- Tietokone- ja tietojenkäsittelypalvelut:
- Tietokone- ja tietojenkäsittelylaitteiden asennukseen liittyvät konsultointipalvelut CPC 841
 - Ohjelmistojen asennuspalvelut CPC 842
 - Tietokantapalvelut CPC 844
- Mainostoimintapalvelut CPC 871
- Markkina- ja mielipidetutkimuspalvelut CPC 864
- Liikkeenjohdon konsultointipalvelut CPC 866
- Tekniset testaus- ja analysointipalvelut CPC 8676
- Maatalouteen, metsästyksen ja metsänhoitoon liittyvät neuvonta- ja konsultointipalvelut
- Kalastukseen liittyvät neuvonta- ja konsultointipalvelut
- Kaivostoimintaan liittyvät neuvonta- ja konsultointipalvelut
- Painatus ja julkaiseminen CPC 88442
- Kokousten pitoon liittyvät palvelut
- Käännöspalvelut CPC 87905
- Sisustussuunnittelupalvelut CPC 87907
- Televiestintä
- Erityispalvelut, jotka sisältävät (mutta eivät ole näihin rajoitettuja) sähköposti-, äänipuhelin-, digitaaliviestintä-, tietokantojen saanti-, käsittely-, organisaatioiden välinen tiedonsiirto- (OVI/EDI), koodi- ja yhteiskäytännönmuuntamispalvelut
 - Paketti- ja piirikytkennäiset datapalvelut
- Rakennus- ja siihen liittyvät insinööripalvelut: kohteen tutkimustyö CPC 5111
- Luvakesuhteet CPC 8929
- Aikuiskoulutuksen kirjukurssipalvelut osa CPC 924:ää
- Uutis- ja uutistoimistopalvelut CPC 962
- Vuokraus- tai vuokralleantopalvelut (leasing), joissa ei ole muuhun kuljetuskalustoon (CPC 83101 yksityisautot, 83102 tavarankuljetusajoneuvot, 83105) ja muihin koneisiin ja laitteisiin liittyviä toimijoita (CPC 83106, 83107, 83108, 83109)
- Komissionääripalvelut ja vienti- ja tuontikauppaan liittyvät tukkukauppapalvelut (osa CPC 621:tä ja 622:ta)
- Ohjelmistoja koskeva tutkimus ja kehittäminen
- Jälleenvakuutus ja edelleenvakuutus sekä vakuutusalan liitännäispalvelut, kuten neuvonta- ja aktuaari-, riskin arviointi- ja vahingonselvittelypalvelut
- Vakuutus sellaisten riskien osalta, jotka liittyvät seuraaviin aloihin:
- i) merikuljetus ja kaupallinen lentoliikenne sekä avaruusrakettien laukaiseminen ja niiden lasti (satelliitit mukaan lukien), joiden vakuutus kattaa minkä tahansa tai kaikki seuraavista: kuljetettavat henkilöt, kuljetettavat vienti- tai tuontitavarat, tavaroita kuljettaa sama ajoneuvo ja tähän liittyvät vastuuvakuutukset;
 - ii) tavarat kansainvälisessä kauttakuljetuksessa; ja
 - iii) tapaturma- ja sairausvakuutus; henkilökohtaisen moottoriajoneuvon vastuuvakuutus rajat ylittävän liikkumisen tapauksissa.
- b) **Tietojenkäsittelypalvelut CPC 843**
- Rahoitustietojen välittäminen ja siirto sekä rahoitustietojen käsittely (katso liitteessä 6 olevat kohdat B.11 ja B.12):
- Suosituimmuuskohtelun saaviin b kohdassa lueteltuihin 38 artiklan mukaisiin palveluihin ei sovelleta liitteessä 8 olevaa a kohtaa.

LIITE 6

RAHOITUSPALVELUIHIN LIITTYVÄT MÄÄRITELMÄT

Rahoituspalvelulla tarkoitetaan toisen osapuolen rahoituspalvelun tarjoamaa mitä tahansa rahoitusluon-teista palvelua. Rahoituspalveluihin kuuluu seuraava toiminta:

A. Kaikki vakuutuspalvelut ja niihin liittyvä toiminta

1. Ensivakuutus (mukaan lukien rinnakkaisvakuutus):
 - i) henkivakuutus
 - ii) muu kuin henkivakuutus
2. Jälleenvakuutus ja edelleenvakuutus
3. Vakuutusten välittäminen, kuten vakuutusasiamiesten ja vakuutusedustajien toiminta
4. Vakuutusalan liitännäispalvelut, kuten neuvonta- ja aktuaari-, riskin arviointi- ja vahingonselvittely-palvelut.

B. Pankki- ja muut rahoituspalvelut (lukuun ottamatta vakuutuksia)

1. Talletusten ja muiden takaisin maksettavien varojen vastaanotto asiakkailta
2. Kaikenlainen lainaustoiminta, muun muassa kulutusluotot, kiinnitysluotot, factoring-rahoitus ja liiketoiminnan rahoitus
3. Rahoitusleasing
4. Maksupalvelut ja rahansiirtopalvelut, kuten luotto- ja maksukortit, matkasekit ja pankkivekselit
5. Takaukset ja maksusitoumukset
6. Maksujen suorittaminen asiakkaan lukuun pörssissä, OTC-markkinoilla tai muulla tavalla, erityi-sesti:
 - a) rahamarkkinavälineet (sekit, vekselit, talletustodistukset jne.)
 - b) ulkomainen valuutta
 - c) johdannaistuotteet, mukaan lukien, mutta ei yksinomaan, futuurit ja optiot
 - d) vaihto- ja korkokurssit, joista sellaiset tuotteet kuten swap-sopimukset, termiinkurssisopimuk-set jne.
 - e) siirtokelpoiset arvopaperit
 - f) muut siirtokelpoiset välineet ja rahoitusomaisuus, myös kulta- ja hopeaharkot
7. Osallistuminen kaikenlaisiin osakeanteihin, erityisesti osakkeiden merkintä ja sijoitukset asiamie-henä (yksityisesti tai julkisesti) ja näihin anteihin liittyvien palveluiden tarjonta
8. Välitystoiminta rahamarkkinoilla
9. Omaisuuden hoito, erityisesti käteisvarojen tai arvopaperikannan hoito, yhteissijoitusten hoidon kaikki muodot, eläkerahastojen hoito sekä arvopapereiden, talletus- ja notariaattipalvelut
10. Rahoitusomaisuuden, kuten arvopapereiden, johdannaisvälineiden ja muiden siirtokelpoisten väli-neiden maksu- ja clearingpalvelut
11. Muiden rahoituspalvelujen tarjoajien suorittama rahoitustietojen välittäminen ja siirto, rahoituk-seen liittyvä tietojenkäsittely ja erityisohjelmistojen toimittaminen
12. Neuvontapalvelut ja kohdissa 1—11 lueteltuihin eri toimiin liittyvät muut rahoituspalvelut, erityisesti luottotiedot ja luottoarvioinnit, asiakirjakannan kokoamiseen liittyvät tiedustelut ja neuvonta, yhtiöiden omistusosuuksiin, uudelleenjärjestelyihin ja toimintaperiaatteisiin liittyvät neuvot.

Seuraavat toimet eivät kuulu rahoituspalvelujen määrittelyihin:

- a) Keskuspankkien tai muiden julkisten laitosten toteuttamat toimet rahaan ja vaihtokursseihin sovellettavan politiikan yhteydessä
- b) Keskuspankkien sekä julkisten toimielinten, viranomaisten tai laitosten harjoittama toiminta valtion lukuun tai valtion takuulla lukuun ottamatta tapauksia, joissa näiden julkisten yhteisöjen kanssa kilpailevat rahoituspalvelujen tarjoajat voivat harjoittaa tätä toimintaa
- c) Viralliseen sosiaaliturva- tai vanhuuseläkejärjestelmään kuuluva toiminta lukuun ottamatta tapauksia, joissa julkisten yhteisöjen tai yksityisten laitosten kanssa kilpailevat rahoituspalvelujen tarjoajat voivat harjoittaa tätä toimintaa.

LIITE 7

RAHOITUSPALVELUT

A. Liitteessä 6 olevassa B osassa tarkoitettujen pankkipalvelujen osalta tarkoitetaan 28 artiklan 1 kohdan mukaisesti myönnettävällä suosituimmuuskohtelulla, ainoastaan tytäryhtiöiden perustamisen muodossa tapahtuvan sijoittautumisen yhteydessä (lukuun ottamatta siis sivuliikkeen perustamisen muodossa tapahtuvaa sijoittautumista), ja 28 artiklan 3 kohdan mukaisesti Venäjän myöntämällä kansallisella kohtelulla kohtelua, joka ei ole epäedullisempaa kuin se kohtelu, jonka Venäjä myöntää omille yrityksilleen seuraavin poikkeuksin:

1. Venäjä pidättää itsellään oikeuden

- a) jatkaa yhteisön yhtiöiden Venäjällä sijaitsevien tytäryhtiöiden ja sivuliikkeiden osalta sopimuksen allekirjoittamispäivänä voimassa olleiden enimmäismäärien soveltamista, joilla rajoitetaan ulkomaalaisen pääoman kokonaisuutta Venäjän pankkijärjestelmässä;
- b) soveltaa yhteisön yhtiöiden Venäjällä sijaitseviin tytäryhtiöihin pääomaa koskevaa vähimmäisvaatimusta, joka on korkeampi kuin sen omiin yhtiöihin sovellettava vaatimus, edellyttäen, että tätä pääomaa koskevaa vähimmäisvaatimusta ei ole nostettu sopimuksen allekirjoittamispäivänä voimassa olleeseen verrattuna, ennen kuin kansallista kohtelua sovelletaan pääomaa koskevan vähimmäisvaatimuksen osalta;
- c) rajoittaa yhteisön yhtiöiden Venäjällä sijaitsevien sivuliikkeiden määrää;
- d) vahvistaa tilisaldon vähimmäistaso, joka on enintään 55 000 ecua jokaisen luonnollisen henkilön osalta, jolla on yhteisön yhtiöiden tytäryhtiö Venäjällä;
- e) kieltää yhteisön yhtiöiden Venäjällä sijaitsevia tytäryhtiöitä toteuttamasta liiketoimia, joihin liittyy venäläisten osakeyhtiöiden osakkuuksia ja niiden osakkuudeksi vaihdettavissa olevia välineitä;
- f) kieltää yhteisön yhtiöiden Venäjällä sijaitsevia tytäryhtiöitä toteuttamasta liiketoimia Venäjällä asuvien henkilöiden kanssa.

2. Poikkeuksia 1 kohtaan voidaan soveltaa ainoastaan seuraavin edellytyksin:

- i) ne koskevat jokaisen maan yhteisöiden tytäryhtiöitä, ja
- ii) niiden poikkeusten osalta, jotka mainitaan 1 kohdan c, d ja e alakohdassa:
 - a) siihen saakka kunnes sopimuksen allekirjoittamisesta on kulunut vähintään viisi vuotta c ja d alakohdassa mainittujen poikkeusten osalta ja kolme vuotta e alakohdassa mainitun poikkeuksen osalta, ja
 - b) yhteisön yhtiön Venäjällä sijaitsevan tytäryhtiön pääomaosuuden määrä, joka on Venäjän kansalaisten tai yhtiöiden hallinnassa, on enintään viisikymmentä prosenttia (50 %), ja
 - c) yhteisön yhtiöiden Venäjällä sijaitsevien tytäryhtiöiden osalta, jotka on perustettu näiden poikkeusten voimaantulon jälkeen;
- iii) edellä 1 kohdan f alakohdassa mainitun poikkeuksen osalta 1 päivään tammikuuta 1996 saakka ja ainoastaan yhteisön yhtiöiden Venäjällä sijaitsevien niiden tytäryhtiöiden osalta, jotka on perustettu 15 päivän marraskuuta 1993 jälkeen tai jotka eivät ole aloittaneet toimintaansa Venäjällä asuvien henkilöiden kanssa ennen 15 päivää marraskuuta 1993.

3. a) Viiden vuoden kuluttua sopimuksen allekirjoittamispäivästä Venäjä harkitsee:

- i) edellä 1 kohdan a alakohdassa mainitun ulkomaalaisen pääoman kokonaisuutta Venäjän pankkijärjestelmässä rajoittavan enimmäismäärän nostamista, huomioon ottaen kaikki asiaa koskevat valuuttaan, verotukseen, rahoitukseen ja maksutaseeseen liittyvät seikat sekä Venäjän pankkijärjestelmän tila;
 - ii) edellä 1 kohdan b alakohdassa mainitun pääomaa koskevan vähimmäisvaatimuksen alentamista, ottaen huomioon kaikki vastaavat valuuttaan, verotukseen, rahoitukseen ja maksutaseeseen liittyvät seikat sekä Venäjän pankkijärjestelmän tila.
- b) Kolmen vuoden kuluttua sopimuksen allekirjoittamispäivästä Venäjä tutkii mahdollisuutta lieventää 1 kohdan c ja d alakohdissa olevia rajoituksia, ottaen huomioon kaikki asiaa koskevat valuuttaan, verotukseen, rahoitukseen ja maksutaseeseen liittyvät seikat sekä Venäjän pankkijärjestelmän tila.

- B. Liitteessä 6 olevan A osan 1 ja 2 kohdissa tarkoitettujen vakuutuspalveluiden osalta 28 artiklan 1 kohdan mukaisesti myönnettävä suosituimmuuskohtelu, sikäli kuin kyse on ainoastaan vakuutustointimintaa harjoittamaan oikeutettujen tytäryhtiöiden sijoittautumisesta, määritellään sijoittautumisajan kohtana Venäjällä sovellettavassa lainsäädännössä ja hallinnollisissa määräyksissä, ottaen huomioon seuraavat seikat:
1. Viimeistään viiden vuoden kuluttua sopimuksen allekirjoittamispäivästä Venäjä poistaa enimmäisomistussuuden rajoituksen, joka on 49 prosenttia yhtiön pääomasta.
 2. Viiden vuoden siirtymäkauden aikana ulkomaalaisen enimmäisomistussuuden rajoitus ei estä Venäjää ottamasta käyttöön toimenpiteitä, joilla myönnetään yhteisön yhtiöille lupia eräissä vakuutuslajeissa. Nämä toimenpiteet voidaan toteuttaa ainoastaan pakollisten vakuutusjärjestelmien osalta, jotka koskevat sosiaaliturvaa, julkisia hankintoja tai 29 artiklan 2 kohdassa mainittuja syytä, ja jotka eivät mitätöi tai heikennä huomattavasti 49 prosentin suuruisen enimmäisomistussuuden rajoituksen poistamisen vaikutuksia.

LIITE 8

SOPIMUKSEN 34 JA 38 ARTIKLAA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

A osa

Neuvottelut aloitetaan kolmenkymmenen päivän kuluessa siitä, kun ensimmäinen osapuoli on sitä pyytänyt ja ne pidetään yhteisymmärryksen saavuttamiseksi:

- toisen osapuolen huomattavasti rajoittavampaan tilanteeseen johtaneiden toimenpiteiden peruuttamisesta, tai
- molempien osapuolten velvoitteiden mukauttamisesta, tai
- ensimmäisen osapuolen tekemistä mukautuksista toisen osapuolen aikaansaaman rajoittavamman tilanteen korjaamiseksi.

Jos yhteisymmärrykseen ei päästä kuudenkymmenen päivän kuluessa siitä kun ensimmäinen osapuoli esitti neuvottelupyynnön, kyseinen osapuoli voi toteuttaa tarpeelliset korjaavat mukautukset velvoitteisiinsa. Nämä mukautukset tehdään toisen osapuolen aiheuttaman huomattavasti rajoittavamman tilanteen huomioon ottamiseksi tarvittavalla tavalla tarvittavassa ajassa. Ensisijaisesti on valittava toimenpiteet, jotka aiheuttavat vähiten häiriötä sopimuksen moitteettomalle toiminnalle. Mainitut mukautukset eivät vaikuta taloudellisten toimijoiden sopimuksen nojalla mukautusten aikana hankkimiin oikeuksiin.

B osa

1. Kumppanuus- ja yhteistyöhengen mukaisesti Venäjän hallitus ilmoittaa yhteisölle sopimuksen allekirjoittamista seuraavan kolmen vuoden siirtymäkauden aikana sen aikomuksista tehdä esityksiä uudeksi lainsäädännöksi tai antaa uusia asetuksia, jotka voivat tehdä yhteisön yhtiöiden Venäjällä sijaitsevien tytäryhtiöiden tai sivuliikkeiden perustamista tai toimintaa koskevan tilanteen rajoittavammaksi kuin sopimuksen allekirjoittamispäivää edeltäneenä päivänä vallinnut tilanne. Yhteisö voi pyytää Venäjää antamaan tiedoksi ehdotukset tällaiseksi lainsäädännöksi tai hallinnollisiksi määräyksiksi ja aloittamaan neuvottelut näistä luonnoksista.
2. Jos 1 kohdassa mainitun siirtymäkauden aikana Venäjällä käyttöönotetun uuden lainsäädännön tai hallinnollisten määräysten vuoksi yhteisön yhtiöiden Venäjällä sijaitsevien tytäryhtiöiden tai sivuliikkeiden perustaminen tai toiminta rajoittuu sopimuksen allekirjoittamispäivänä vallinneesta tilanteesta, vastaavaa lainsäädäntöä tai määräyksiä ei sovelleta niihin tytäryhtiöihin ja sivuliikkeisiin, jotka on perustettu Venäjälle ennen kyseisen säädöksen voimaantuloa, siihen saakka kun sen voimaantulosta on kulunut kolme vuotta.

LIITE 9

KILPAILUMÄÄRÄYKSIÄ KOSKEVA SIIRTYMÄKAUSI JA MÄÄRÄLLISTEN RAJOITUSTEN KÄYTTÖÖNOTTO

Sopimuksen 53 artiklan 2.3 kohdassa ja liitteessä 2 olevassa 2 kohdassa mainituilla olosuhteilla tarkoitetaan Venäjän talouden aloja,

- joilla on meneillään rakennemuutos, tai
- jotka ovat suurissa vaikeuksissa, erityisesti silloin kun tästä aiheutuu vakavia sosiaalisia ongelmia Venäjällä, tai
- merkitsevät tietyllä alalla tai teollisuudessa venäläisten yhtiöiden tai kansalaisten hallussa olevien yritysten markkinaosuuden häviämistä tai voimakasta vähentymistä, taikka
- jotka ovat muodostumassa olevia teollisuuden aloja Venäjällä.

LIITE 10

SOPIMUKSEN 54 ARTIKLASSA TARKOITETTU HENKISEN, TEOLLISEN JA KAUPALLISEN
OMAISUUDEN SUOJELEMINEN

1. Venäjä jatkaa henkisen, teollisen ja kaupallisen omaisuuden suojelemisen parantamista taatakseen kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen viidennen voimaantulovuoden lopussa samantasoisen suojelun, kuin mitä yhteisöllä on, mukaan lukien näitä oikeuksia vahvistavat vastaavat toimet.
 2. Sopimuksen viidennen voimassaolovuoden loppuun mennessä Venäjä liittyy henkistä, teollista ja kaupallista omaisuutta koskeviin monenvälisiin sopimuksiin, joiden osapuolia jäsenvaltiot ovat tai joita ne käytännössä soveltavat näiden sopimusten kyseisten määräysten mukaisesti:
 - Bernin yleissopimus kirjallisten ja taiteellisten teosten suojaamisesta (Pariisin asiakirja, 1971);
 - Kansainvälinen yleissopimus esittävien taiteilijoiden, äänitteiden valmistajien sekä radioyriyten suojaamisesta (Rooma, 1961);
 - Kansainvälinen yleissopimus uusien kasvilajikkeiden suojaamisesta (UPOV) (Geneven asiakirja, 1978).
 3. Yhteistyöneuvosto voi antaa suosituksia, että tämän liitteen 2 kohtaa sovelletaan myös muihin monenvälisiin sopimuksiin.
 4. Venäjä myöntää tämän sopimuksen voimaantulosta alkaen yhteisön yrityksille ja kansalaisille henkisen, teollisen ja kaupallisen omaisuuden suojelemisen tunnustamisen osalta kohtelun, joka ei ole epäedullisempi kuin sen kolmansille maille kahdenvälisten sopimusten nojalla myöntämä kohtelu.
 5. Mitä 4 kohdassa määrätään, ei sovelleta etuuksiin, jotka Venäjä myöntää kolmansille maille vastavuoroisesti, eikä etuuksiin, jotka Venäjä myöntää muille entiseen Sosialististen neuvostotasavaltojen liittoon kuuluneille maille.
-

PÖYTÄKIRJA 1**Hiili- ja teräsalan yhteydenpitoryhmän perustamisesta**

1. Perustetaan osapuolten välinen yhteydenpitoryhmä. Ryhmä muodostuu yhteisön ja Venäjän edustajista.
 2. Yhteydenpitoryhmässä vaihdetaan tietoja hiili- ja terästeollisuudesta molemmilla alueilla ja niiden välisestä kaupasta, erityisesti mahdollisten ongelmien yksilöimiseksi.
 3. Yhteydenpitoryhmä tutkii myös hiili- ja terästeollisuuden tilaa maailmanlaajuisesti, kansainvälisen kaupan kehitys mukaan lukien.
 4. Yhteydenpitoryhmä vaihtaa kyseisten teollisuuksien rakennetta, niiden tuotantokapasiteetin kehitystä, niihin liittyvien alojen tiede- ja tutkimuskehitystä ja työllisyyden kehitystä koskevia hyödyllisiä tietoja. Ryhmä tutkii myös pilaantumis- ja ympäristöongelmia.
 5. Yhteydenpitoryhmä tutkii myös osapuolten välisen teknisen avun kehitystä, rahoituksellisen, kaupallisen ja teknisen toteutuksen apu mukaan lukien.
 6. Yhteydenpitoryhmä vaihtaa osapuolten asianomaisissa kansainvälisissä järjestöissä ja yhteyksissä ottamaa kantaa tai aikomaa kantaa koskevat tiedot.
 7. Jos ja kun molemmat osapuolet sopivat, että teollisuuden edustajien läsnäolo ja/tai osallistuminen on tarpeellista, yhteydenpitoryhmä laajentuu koskemaan myös heitä.
 8. Yhteydenpitoryhmä kokoontuu kahdesti vuodessa, vuorotellen kummankin osapuolen alueella.
 9. Yhteydenpitoryhmän puheenjohtajuudesta vastaa vuorotellen Euroopan yhteisöjen komission edustaja ja Venäjän federaation hallituksen edustaja.
-

PÖYTÄKIRJA 2

Hallintoviranomaisten keskinäisestä avunannosta tulliasioissa

1 artikla

Määritelmät

Tässä pöytäkirjassa tarkoitetaan:

- a) 'tullilainsäädännöllä' osapuolten alueilla sovellettavia säännöksiä, jotka koskevat tavaroiden tuontia, vientiä, kauttakuljetusta ja asettamista tullimenettelyyn mukaan lukien osapuolten toteuttamat kielto-, rajoitus- ja valvontatoimenpiteet;
- b) 'tulleeilla' kaikkia tulleja, veroja ja muita maksuja, joita määrätään ja kannetaan osapuolten alueilla tullilainsäädäntöä sovellettaessa, ei kuitenkaan maksuja, jotka ovat suunnilleen suoritetuista palveluista aiheutuneiden kustannusten suuruiset;
- c) 'pyynnön esittäneellä viranomaisella' toimivaltaista hallintoviranomaista, jonka osapuoli on nimennyt tähän tarkoitukseen ja joka pyytää avunantoa tulliasioissa;
- d) 'pyynnön vastaanottaneella viranomaisella' toimivaltaista hallintoviranomaista, jonka osapuoli on nimenyt tähän tarkoitukseen ja joka vastaanottaa pyynnön avunannosta tulliasioissa;
- e) 'rikkomuksella' mitä tahansa tullilainsäädännön vastaista tointa tai sellaisen yritystä.

2 artikla

Soveltamisala

1. Osapuolet antavat toisilleen apua toimivaltaansa kuuluvissa asioissa tässä pöytäkirjassa määrättyin tavoin ja edellytyksin varmistaakseen tullilainsäädännön oikean soveltamisen, erityisesti ehkäisemällä, paljastamalla ja tutkimalla tullilainsäädännön vastaisia toimia.

2. Tässä pöytäkirjassa tarkoitettu avunanto tulliasioissa koskee niitä osapuolten hallintoviranomaisia, jotka ovat toimivaltaisia soveltamaan tätä pöytäkirjaa. Se ei rajoita rikosasioissa annettavaa keskinäistä avunantoa koskevien säännösten ja määräysten soveltamista. Avunannon piiriin eivät myöskään kuulu tiedot, mukaan lukien asiakirjat, jotka on saatu oikeusviranomaisten pyynnöstä käytettyjen valtuuksien perusteella, elleivät nämä oikeusviranomaiset anna tähän suostumustaan.

3 artikla

Pynnöstä annettava apu

1. Pynnön vastaanottanut viranomaisen toimittaa pynnön esittäneelle viranomaiselle tämän pynnöstä

kaikki asiaa koskevat tiedot, jotta tämä voi varmistaa, että tullilainsäädäntöä sovelletaan oikein, mukaan lukien tiedot havaituista tai suunnitelluista toimista, jotka ovat tai olisivat tullilainsäädännön vastaisia.

2. Pynnön vastaanottanut viranomaisen ilmoittaa pynnön esittäneelle viranomaiselle tämän pynnöstä, onko toisen osapuolen alueelta viedyt tavarat tuotu asianmukaisesti toisen osapuolen alueelle, ja yksilöi tarvittaessa tavaroihin sovelletun tullimenettelyn.

3. Pynnön vastaanottanut viranomaisen toteuttaa pynnön esittäneen viranomaisen pynnöstä tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen, että valvonta kohdistetaan:

- a) luonnollisiin henkilöihin tai oikeushenkilöihin, joiden perustellusti uskotaan rikkovan tai rikkoneen tullilainsäädäntöä;
- b) paikkoihin, joihin on koottu tavaravarastoja siten, että voidaan perustellusti uskoa niiden olevan toisen osapuolen lainsäädännön vastaisiin toimiin tarkoitettuja;
- c) sellaisten tavaroiden liikkumiseen, joiden on ilmoitettu mahdollisesti olevan huomattavien tullilainsäädännön vastaisten toimien kohteena;
- d) kuljetusvälineisiin, joita perustellusti uskotaan käytetyn tai käytettävän tai voitavan käyttää tullilainsäädännön vastaisissa toimissa.

4 artikla

Omaaloitteinen avunanto

Osapuolet antavat toisilleen lainsäädäntönsä, sääntöjensä ja muiden säädösten mukaisesti apua, jos ne pitävät sitä tullilainsäädännön oikean soveltamisen kannalta tarpeellisenä, erityisesti silloin kun ne saavat tietoja:

- havaituista tai suunnitelluista toimista, joilla on rikottu, rikotaan tai rikottaisiin tullilainsäädäntöä;
- uusista keinoista tai menetelmistä, joita käytetään näiden toimien toteuttamisessa;
- tavaroista, joiden tiedetään olevan huomattavien tuontia, vientiä, lähettämistä tai muuta tullimenettelyä koskevan tullilainsäädännön vastaisten toimien kohteena.

5 artikla**Avunantoa koskevien pyyntöjen muoto ja sisältö**

1. Tässä pöytäkirjassa tarkoitetut pyynnot on tehtävä kirjallisesti. Pyyntöä täyttämiseksi tarvittavat asiakirjat on liitettävä pyyntöön. Myös suulliset pyynnot voidaan hyväksyä, jos asian kiireellisyyden vuoksi on tarpeen, mutta ne on viipymättä vahvistettava kirjallisesti.
2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa pyynnöissä esitetään seuraavat tiedot:
 - a) pyynnön esittävä viranomainen;
 - b) pyydetty toimenpiteet;
 - c) pyynnön tarkoitus ja aihe;
 - d) asiaan liittyvä lainsäädäntö, säännöt ja muut oikeudelliset tekijät;
 - e) mahdollisimman tarkat ja laajat tiedot tutkimuksen kohteena olevista luonnollisista henkilöistä tai oikeushenkilöistä;
 - f) yhteenveto asiaa koskevista seikoista ja jo suoritetuista kyselyistä, lukuun ottamatta 5 artiklassa tarkoitettuja tapauksia.
3. Pyyntö on tehtävä pyynnön vastaanottaneen viranomaisen virallisella kielellä tai jollakin sen hyväksymällä kielellä.
4. Jos pyyntö ei täytä muotovaatimuksia, sen korjaamista tai täydentämistä voidaan vaatia; kuitenkin voidaan toteuttaa varotoimenpiteitä.

6 artikla**Pyyntöjen täyttäminen**

1. Avunantopyynnot täytetään pyynnön vastaanottaneen osapuolen lainsäädännön, sääntöjen ja muiden säästöjen mukaisesti.
2. Pyyntöä vastaanottanut viranomainen tai, jos tämä ei voi toimia, hallintoyksikkö, jolle tämä viranomainen on pyynnön osoittanut, toimii avunpyynnön täyttämiseksi toimivaltansa ja käytettävissä olevien voimavarojen mukaan samalla tavoin kuin se toimisi omaan lukuunsa tai saman osapuolen muiden viranomaisten pyynnöstä, ja toimittaa sillä jo olevia tietoja, tekee tarkoituksenmukaisia tutkimuksia tai järjestää niiden tekemisen.
3. Osapuolen asianmukaisesti valtuutetut virkamiehet voivat toisen asianosaisen osapuolen suostumuksella ja sen määräämin edellytyksin saada pyynnön vastaanottaneen tai tämän vastuualueeseen kuuluvan toisen viranomaisen toimitiloista tietoja, jotka koskevat tullilainsäädännön vastaisia toimia ja joita pyynnön esittänyt viranomainen tarvitsee tämän pöytäkirjan soveltamiseksi.
4. Osapuolen virkamiehet voivat toisen osapuolen suostumuksella ja jälkimmäisen määräämin edellytyksin olla tietyissä tapauksissa läsnä tehtäessä tutkimuksia jälkimmäisen alueella.

5. Kun toisen osapuolen virkamiehet ovat tässä pöytäkirjassa tarkoitetuissa tapauksissa läsnä toisen osapuolen alueella tehtävissä tutkimuksissa, heidän on aina kyettävä osoittamaan, että he ovat virkamiehiä. He eivät saa käyttää virkapukua eivätkä kantaa asetta.

7 artikla**Tietojen välityksessä käytettävä muoto**

1. Osapuolet ilmoittavat toisilleen tässä pöytäkirjassa määrätyn edellytyksin ja rajoituksin asiakirjoilla, oikeaksi todistettuina asiakirjajäljennöksinä ja vastaavina.
2. Alkuperäiset luettelot ja asiakirjat toimitetaan ainoastaan pyynnöstä silloin kun oikeaksi todistettu jäljennös ei ole riittävä. Kyseiset luettelot ja asiakirjat palautetaan ensi tilassa.
3. Kaikki 1 kohdassa tarkoitetut asiakirjat voidaan korvata automaattisella missä tahansa muodossa olevalla samaa tarkoitusta varten tietojenkäsittelymenetelmällä tuotetulla tiedolla. Asianomaiset tiedot aineiston käytöstä annetaan pyynnöstä.

8 artikla**Poikkeukset avunantovelvollisuudesta**

1. Osapuolet voivat kieltäytyä tässä pöytäkirjassa tarkoitusta avunannosta, jos avunpyyntöön suostuminen:
 - a) voisi loukata itsemääräämisoikeutta tai vaarantaa yleistä järjestystä, turvallisuutta tai muita keskeisiä etuja tai
 - b) loukkaisi teollisia-, liike- tai ammattisalaisuutta.
2. Jos pyynnön esittävä viranomainen pyytää sellaista apua, jota se ei itse voisi pyydettäessä antaa, sen on huomautettava tästä seikasta pyynnössään. Pyyntöä vastaanottanut viranomainen saa päättää, miten se vastaa tällaiseen pyyntöön.
3. Jos avunannosta kieltäydytään, kieltäytymispäätös ja sen perustelut on viipymättä annettava tiedoksi pyynnön esittäneelle viranomaiselle.

9 artikla**Luottamuksellisuuden velvoite**

1. Tämän pöytäkirjan mukaisesti missä tahansa muodossa annetut tiedot ovat luottamuksellisia. Ne ovat

salassa pidettäviä, ja niitä koskee tällaiseen tietoon ulotettu, tiedot vastaanottaneen osapuolen asiaa koskevan lainsäädännön sekä yhteisön viranomaisiin sovellettävien vastaavien säännösten mukainen suoja.

2. Henkilöön liittyviä tietoja ei saa toimittaa, jos on aihetta olettaa, että tietojen välittäminen tai käyttö olisi vastoin osapuolten oikeusjärjestysten periaatteita, varsinkin jos kyseiselle henkilölle koituisi tästä kohtuutonta haittaa. Vastaanottava osapuoli ilmoittaa pyynnöstä tiedot antavalle osapuolelle siitä, miten ja millaisin tuloksin annettuja tietoja käytetään.

3. Henkilöön liittyvät tiedot saa toimittaa ainoastaan tulliviranomaisille ja rikosoikeudellisia seuraamuksia varten syyttäjä- ja tuomioistuinviranomaisille. Muille henkilöille tai viranomaisille saa tietoja antaa edelleen vasta tiedot antaneen viranomaisen suostuttua tähän.

4. Tiedot antava osapuoli tarkistaa toimitettavien tietojen oikeellisuuden. Jos ilmenee, että jo välitetyt tiedot ovat virheellisiä tai hävitettäviä, ilmoitetaan tästä viipymättä vastaanottavalle osapuolelle. Vastaanottava osapuoli on velvollinen oikaisemaan tai hävittämään tiedot.

5. Kyseiselle henkilölle voidaan hakemuksesta antaa tietoja tallennetuista tiedoista ja tallentamisen tarkoituksesta edellyttäen, että tämä ei ole vastoin yleistä etua.

10 artikla

Tietojen käyttö

1. Saatuja tietoja käytetään yksinomaan tämän pöytäkirjan tarkoituksiin, niitä saa käyttää kunkin osapuolen alueella muihin tarkoituksiin ainoastaan tiedot luovuttaneen hallintoviranomaisen kirjallisella etukäteen antamalla luvalla, ja tietoja koskevat luovuttaneen viranomaisen asettamat rajoitukset.

2. Mitä 1 kohdassa määrätään, ei estä käyttämästä tietoja oikeudenkäynnissä tai hallintolainkäyttömenettelyissä, jotka on jälkikäteen pantu vireille tullilainsäädännön rikkomisen vuoksi.

3. Osapuolet voivat todistusasiakirjoissa, kertomuksissa ja todistuksissa sekä tuomioistuinten käsiteltävinä olevissa menettelyissä ja kanteissa käyttää todisteina tietoja ja asiakirjoja, jotka on saatu tai joita on tutkittu tämän pöytäkirjan määräysten mukaisesti.

11 artikla

Asiantuntijat ja todistajat

Pyynnön vastaanottaneen viranomaisen virkamies voidaan toisen osapuolen toimivaltaan kuuluvalla alueella

valtuuttaa annetussa valtuuksessa olevin rajoituksin esiintymään asiantuntijana tai todistajana oikeudenkäynneissä tai hallintolainkäyttömenettelyissä, jotka koskevat tässä pöytäkirjassa tarkoitettuja asioita, sekä esittämään esineitä, asiakirjoja tai niiden virallisesti oikeaksi todistettuja jäljennöksiä, joita mahdollisesti tarvitaan näissä menettelyissä. Todistamis- tai kuulemispyynnössä on ilmoitettava selvästi, minkä asian johdosta ja minkä aseman tai ominaisuuden perusteella virkamiestä kuullaan.

12 artikla

Avunannosta aiheutuneet kustannukset

Osapuolet ovat vaatimatta toisiltaan korvausta tämän pöytäkirjan nojalla aiheutuneista kustannuksista, lukuun ottamatta tapauksen mukaan asiantuntijoiden ja todistajien sekä muun kuin julkisen laitoksen palveluksessa olevien tulkkien ja kääntäjien kustannuksia.

13 artikla

Täytäntöönpano

1. Tähän pöytäkirjaan liittyvät toimenpiteet uskotaan Venäjän keskustulliviranomaisille ja Euroopan yhteisöjen komission toimivaltaisille yksiköille sekä soveltuvin osin Euroopan unionin jäsenvaltioiden tulliviranomaisille tehtäväksi. Ne päättävät kaikista pöytäkirjan soveltamisessa tarvittavista käytännön toimenpiteistä ja järjestelyistä ottaen huomioon tietosuojaa koskevat säännöt. Ne voivat suositella yhteistyöneuvostolle muutoksia, jotka niiden käsityksen mukaan pitäisi tehdä tähän pöytäkirjaan.

2. Osapuolet neuvottelevat keskenään ja ilmoittavat sen jälkeen toisilleen yksityiskohtaista soveltamista koskevista säännöistä, jotka on annettu tämän artiklan määräysten mukaisesti.

14 artikla

Täydentävä luonne

1. Tämä pöytäkirja täydentää keskinäistä avunantoa koskevia sopimuksia, joita on tehty tai saatetaan tehdä yhden tai useamman yhteisön jäsenvaltion ja Venäjän välillä eikä estä soveltamista niitä. Pöytäkirja ei myöskään estä mainittujen sopimusten mukaisesti tapahtuvaa laaja-alaisempaa avunantoa.

2. Mainitut sopimukset eivät estä soveltamista yhteisön säännöksiä komission toimivaltaisten yksikköjen ja jäsenvaltioiden tulliviranomaisten välisestä sellaisten tietojen toimittamisesta, jotka koskevat tulliasioissa saatuja, yhteisölle mahdollisesti merkityksellisiä tietoja, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 10 artiklan soveltamista.

PÄÄTÖSASIAKIRJA

Täysivaltaiset edustajat, jotka edustavat:

BELGIAN KUNINGASKUNTAA,

TANSKAN KUNINGASKUNTAA,

SAKSAN LIITTOTASAVALTA,

HELLEENIEN TASAVALTA,

ESPANJAN KUNINGASKUNTAA,

RANSKAN TASAVALTA,

IRLANTIA,

ITALIAN TASAVALTA,

LUXEMBURGIN SUURHERTTUAKUNTAA,

ALANKOMAIDEN KUNINGASKUNTAA,

PORTUGALIN TASAVALTA,

ISON-BRITANNIAN JA POHJOIS-IRLANNIN YHDISTYNYTTÄ KUNINGASKUNTAA,

jotka ovat EUROOPAN TALOUSYHTEISÖN perustamissopimuksen, EUROOPAN HIILI- JA TERÄSYHTEISÖN perustamissopimuksen ja EUROOPAN ATOMIENERGIAYHTEISÖN perustamissopimuksen sopimuspuolia,

jäljempänä 'jäsenvaltiot', sekä

EUROOPAN YHTEISÖÄ, EUROOPAN HIILI- JA TERÄSYHTEISÖÄ sekä EUROOPAN ATOMIENERGIAYHTEISÖÄ, jäljempänä 'yhteisö',

ja

täysivaltaiset edustajat, jotka edustavat

VENÄJÄN FEDERAATION PRESIDENTTIÄ, jäljempänä 'Venäjä',

jotka ovat kokoontuneet Korfulla kahdentenakymmenentenäneljäntenä päivänä kesäkuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäneljä allekirjoittamaan Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Venäjän välisen kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen, jäljempänä 'yhteistyö- ja kumppanuussopimus', ovat hyväksyneet seuraavat tekstit:

kumppanuus- ja yhteistyösopimus liitteineen ja seuraavat pöytäkirjat:

Pöytäkirja 1: Hiili- ja teräsalan yhteydenpitoryhmän perustamisesta

Pöytäkirja 2: Hallintoviranomaisten keskinäisestä avunannosta tulliasioissa.

Jäsenvaltioiden ja yhteisön täysivaltaiset edustajat sekä Venäjän presidentti ovat hyväksyneet seuraavat, tämän päätösasiakirjan liitteenä olevat yhteiset julistukset:

Yhteinen julistus sopimuksen III osastosta ja 94 artiklasta

Yhteinen julistus sopimuksen 10 artiklasta

Yhteinen julistus sopimuksen 12 artiklasta

- Yhteinen julistus sopimuksen 17 artiklasta
- Yhteinen julistus sopimuksen 18 artiklasta
- Yhteinen julistus sopimuksen 22 artiklan 1 kohdan toisesta luetelmakohdasta
- Yhteinen julistus sopimuksen 24 artiklasta
- Yhteinen julistus sopimuksen 26, 32 ja 37 artiklasta
- Yhteinen julistus sopimuksen 28 artiklasta
- Yhteinen julistus sopimuksen 29 artiklan 3 kohdasta
- Yhteinen julistus sopimuksen 30 artiklasta
- Yhteinen julistus sopimuksen 30 artiklan a ja g alakohdasta
- Yhteinen julistus sopimuksen 30 artiklan b alakohdassa ja 45 artiklassa olevasta ”määräysvallan” käsitteestä
- Yhteinen julistus sopimuksen 30 artiklan h alakohdan kolmannesta kohdasta
- Yhteinen julistus sopimuksen 31 artiklasta
- Yhteinen julistus sopimuksen 34 artiklan 1 kohdasta
- Yhteinen julistus sopimuksen 34 ja 38 artiklasta
- Yhteinen julistus sopimuksen 35 artiklasta
- Yhteinen julistus sopimuksen 39 artiklan 2 kohdan c alakohdan toisessa alakohdassa olevasta avoimen sataman käsitteestä
- Yhteinen julistus sopimuksen 39 artiklan 2 kohdan c alakohdan toisessa alakohdassa olevasta kolmannen maan lipun alla purjehtivien alusten käsitteestä
- Yhteinen julistus sopimuksen 44 artiklasta
- Yhteinen julistus sopimuksen 46 artiklan 2 kohdasta
- Yhteinen julistus sopimuksen 48 artiklasta
- Yhteinen julistus sopimuksen 52 artiklasta
- Yhteinen julistus sopimuksen 53 artiklan 2.2 alakohdasta
- Yhteinen julistus sopimuksen 54 artiklasta
- Yhteinen julistus sopimuksen 99 artiklasta
- Yhteinen julistus sopimuksen 101 artiklasta
- Yhteinen julistus sopimuksen 107 artiklasta
- Yhteinen julistus sopimuksen 107 artiklan 2 kohdasta
- Yhteinen julistus sopimuksen 2 ja 107 artiklasta
- Yhteinen julistus sopimuksen 112 artiklasta
- Yhteinen julistus pöytäkirjassa 2 olevasta 6 artiklasta.

Jäsenvaltioiden ja yhteisön täysivaltaiset edustajat sekä Venäjän presidentti ovat lisäksi ottaneet huomioon seuraavat tämän päätösasiakirjan liitteinä olevat kirjeenvaihdot:

- Kirjeenvaihto sopimuksen 22 artiklasta
- Kirjeenvaihto sopimuksen 52 artiklasta.

Venäjän presidentti on ottanut huomioon seuraavat tämän päätösasiakirjan liitteinä olevat julistukset:

- Yhteisön julistus sopimuksen 36 artiklasta
- Yhteisön julistus sopimuksen 54 artiklasta.

Jäsenvaltioiden ja yhteisön täysivaltaiset edustajat ovat ottaneet huomioon seuraavan tämän päätösasiakirjan liitteinä olevan julistuksen:

- Venäjän julistus sopimuksen 36 artiklasta.

Hecho en Corfú, el veinticuatro de junio de mil novecientos noventa y cuatro.

Udfærdiget i Corfu den fireogtyvende juni nitten hundrede og fireoghalvfems.

Geschehen zu Korfu am vierundzwanzigsten Juni neunzehnhundertvierundneunzig.

Έγινε στην Κέρκυρα, στις είκοσι τέσσερις Ιουνίου χίλια εννιακόσια ενενήντα τέσσερα.

Done at Corfu on the twenty-fourth day of June in the year one thousand nine hundred and ninety-four.

Fait à Corfou, le vingt-quatre juin mil neuf cent quatre-vingt-quatorze.

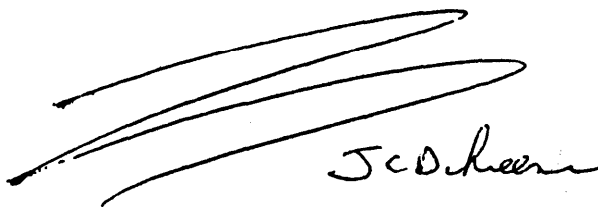
Fatto a Corfù, addì ventiquattro giugno millenovecentonovantaquattro.

Gedaan te Korfoe, de vierentwintigste juni negentienhonderd vierennegentig.

Feito em Corfu, em vinte e quatro de Junho de mil novecentos e noventa e quatro.

**СОВЕРШЕНО НА КОРФУ ДВАДЦАТЬ ЧЕТВЕРТОГО ИЮНЯ ТЫСЯЧА ДЕВЯТЬСОТ
ДЕВЯНОСТО ЧЕТВЕРТОГО ГОДА**

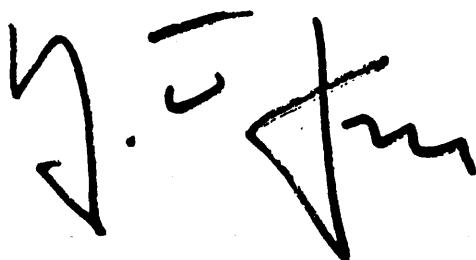
Pour le Royaume de Belgique
Voor het Koninkrijk België
Für das Königreich Belgien

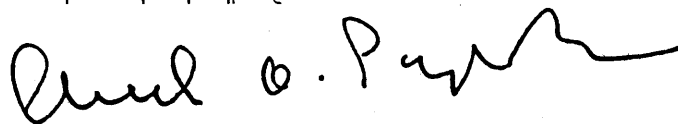
På Kongeriget Danmarks vegne

Für die Bundesrepublik Deutschland

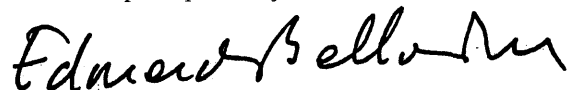
Για την Ελληνική Δημοκρατία

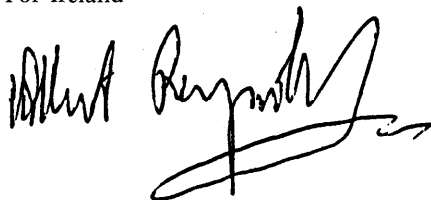
Por el Reino de España

Ρεαλ Γουτσε

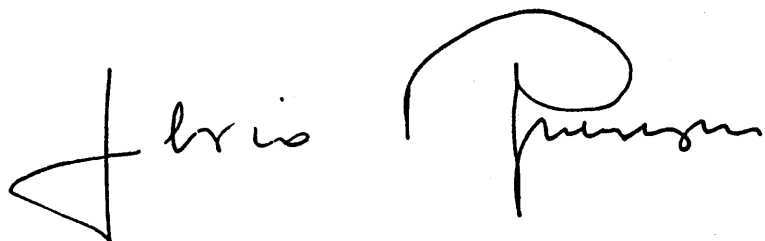
Pour la République française

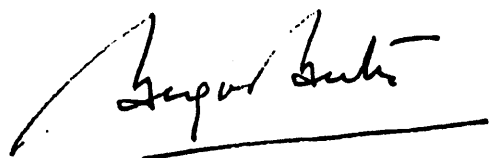
Thar cheann Na hÉireann
For Ireland

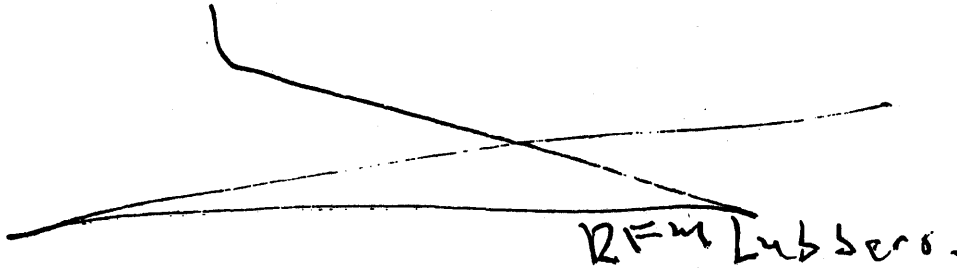
Per la Repubblica italiana

Pour le Grand-Duché de Luxembourg

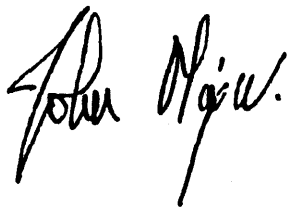
Voor het Koninkrijk der Nederlanden

Wim Lubbers.

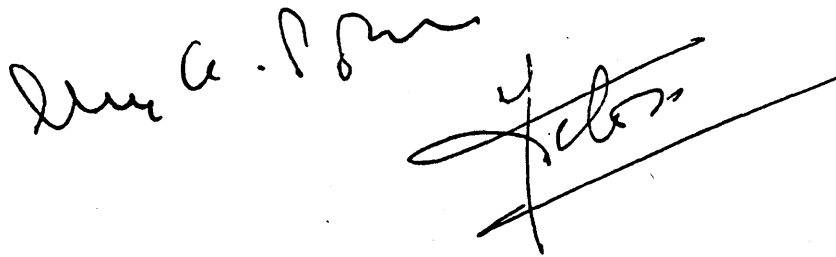
Pela República Portuguesa

For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Por las Comunidades Europeas
For De Europæiske Fællesskaber
Für die Europäischen Gemeinschaften
Για τις Ευρωπαϊκές Κοινοότητες
For the European Communities
Pour les Communautés européennes
Per le Comunità europea
Voor de Europese Gemeenschappen
Pelas Comunidades Europeias

ЗА РОССИЙСКУЮ ФЕДЕРАЦИЮ

Yhteinen julistus III osastosta ja 94 artiklasta

Sopimuksen III osaston ja 94 artiklan määräyksiä sovellettaessa GATTilla tarkoitetaan tullitariffeja ja kauppaa koskevaa yleissopimusta, joka allekirjoitettiin Genevessä vuonna 1947, sellaisena kuin se on muutettuna ja sellaisena kuin sitä sovelletaan kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen allekirjoituspäivänä, jolleivät osapuolet toisin sovi 90 artiklan mukaisesti perustetussa yhteistyöneuvostossa.

Yhteinen julistus 10 artiklasta

Osapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että 10 artiklan 1 kohdan määräyksiä ei sovelleta sellaisten tuotteiden tuontiehtoihin, jotka tuodaan Venäjän alueelle kehitys- ja humanitaarisiin tarkoituksiin tai teknistä ja humanitaarista apua tai muita vastaavia Venäjän ja kolmansien maiden tai kansainvälisten järjestöjen välisiä järjestelyjä varten myönnettyjen lainojen ja luottojen perusteella, jos tällaiset valtiot tai kansainväliset järjestöt edellyttävät erityiskohtelua tällaisen maahantuonnin suhteen.

Yhteinen julistus 12 artiklasta

Tavaroiden kauppaa koskevan III osaston 12 artiklassa käsitellään passituskysymystä. Osapuolet ovat yksimielisiä siitä, että 12 artikla koskee yksinomaan tavaroiden passituksen vapautta. Tämä on tavanomaisen GATT-käytännön mukaista. Passituskysymys voidaan ottaa esille liikennesopimuksista myöhemmin käytävissä neuvotteluissa 43 artiklan mukaisesti.

Yhteinen julistus 17 artiklasta

Yhteisö ja Venäjä ilmoittavat, että suojatoimenpiteitä koskevan määräyksen tekstissä (17 artikla) ei suoda GATTin suojakohtelua.

Yhteinen julistus 18 artiklasta

Osapuolet ovat yksimielisiä siitä, että 18 artiklan ja seuraavan kohdan määräysten tarkoituksena ei ole, eikä saa olla, hidastaa, haitata tai estää menettelyjä, joista säädetään osapuolten polkumyynnin ja valtiontukien tutkimista koskevassa lainsäädännössä.

Osapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että normaaliarvoa määritettäessä on kussakin tapauksessa otettava aiheellisella tavalla huomioon asianomaisten valmistajien esitykset luonnollisista vertailtavuuteen vaikuttavista eduista sellaisten tekijöiden suhteen kuin raaka-aineiden saatavuus, tuotantoprosessi, tuotantolaitoksen läheisyys asiakkaisiin nähden ja tuotteen ominaispiirteet, sanotun kuitenkin rajoittamatta osapuolten oman lainsäädännön ja omien käytäntöjen soveltamista.

Yhteinen julistus 22 artiklan 1 kohdan toisesta luettelakohdasta

Yhteisön osalta vuoden 1989 sopimuksen 6 artiklassa tarkoitettuihin lakeihin ja asetuksiin kuuluvat muun muassa Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimus ja sen soveltamisasetukset, varsinkin niiden tekstien määräykset, joissa määritellään Euratomin hankintakeskuksen (ESA) ja Euroopan yhteisöjen komission oikeudet, valtuudet ja velvoitteet.

Yhteinen julistus 24 artiklasta

Osapuolet ovat yksimielisiä siitä, että käsite 'heidän perheenjäsenensä' määritellään asianomaisen isäntämaan kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

Yhteinen julistus 26, 32 ja 37 artiklasta

Osapuolet varmistavat, että viisumien ja oleskelulupien myöntäminen toisaalta jäsenvaltioiden ja toisaalta Venäjän lakien ja asetusten mukaisesti suoritetaan Bonnin ETY-kokouksen loppuasialuonnissa esitettyjä periaatteita noudattaen siten, että tarkoituksena on erityisesti helpottaa liikemiesten nopeaa maahanpääsyä sekä oleskelua ja liikkumista jäsenvaltioissa ja Venäjällä. Tämä koskee erityisesti 32 artiklassa tarkoitettua keskeisissä tehtävissä työskentelevää henkilöstöä ja 37 artiklassa tarkoitettuja rajat ylittävien palvelujen myyjiä, ja pyrkimyksenä on varmistaa, että hallinnollisilla menettelyillä ei mitätöidä tai heikennetä mille tahansa osapuolelle sopimuksen näiden artiklojen perusteella koituvia etuja.

Osapuolet sopivat, että tärkeänä osatekijänä tässä yhteydessä on se, että jäsenvaltioiden ja Venäjän välille saadaan ajoissa henkilöiden takaisinottoa koskevat sopimukset.

Yhteistyöneuvosto tarkastelee säännöllisesti näillä aloilla tapahtunutta kehitystä.

Yhteinen julistus 28 artiklasta

Osapuolet sopivat, että 28 artiklan 1 kohdassa olevalla ilmaisulla 'lakiensa ja asetustensa mukaisesti' ja saman artiklan 4 kohdassa olevalla ilmaisulla 'lainsäädännön ja asetusten mukaisesti' tarkoitetaan, että kumpikin osapuoli voi säädellä 30 artiklassa määriteltyjen tytäryhtiöiden ja sivuliikkeiden perustamisen kautta tapahtuvaa yritysten sijoittautumista ja sivuliikkeiden toimintaa sillä edellytyksellä, että kyseisillä laeilla ja asetuksilla ei luoda varauksia, jotka johtavat epäedullisempaan kohteluun kuin niiden kolmannen maan yhtiöille tai sivuliikkeille myöntämä kohtelu, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 50 ja 51 artiklan määräysten soveltamista.

Osapuolet sopivat, että 28 artiklan 2 ja 3 kohdassa olevalla ilmaisulla 'lainsäädännön ja asetusten mukaisesti' tarkoitetaan, että kumpikin osapuoli voi säädellä alueelleen sijoittautuneiden yritysten toimintaa sillä edellytyksellä, että kyseisellä lainsäädännöllä ja asetuksilla ei luoda sellaisia uusia varauksia toisen osapuolen yhtiöiden toiminnalle, jotka johtavat epäedullisempaan kohteluun kuin niiden omille yrityksilleen tai kolmannen maan yritysten tytäryhtiöille.

myöntämä kohtelu, sen mukaan kumpi näistä kohteluista on edullisempi, sanotun kuitenkin rajoittamatta liitteissä 3 ja 4 lueteltujen varaumien sekä 50 ja 51 artiklan määräysten soveltamista.

Yhteinen julistus 29 artiklan 3 kohdasta

Osapuolet vahvistavat, että 29 artiklan 3 kohdan määräykset eivät estä Venäjää ottamasta käyttöön sellaisia uusia asetuksia tai toimenpiteitä, joilla alettaisiin toteuttaa syrjintää tai joilla sitä lisättäisiin sopimuksen allekirjoituspäivänä vallinneeseen tilanteeseen verrattuna niiden edellytysten osalta, jotka vaikuttavat yhteisöön kuulumattomien maiden yritysten sijoittautumiseen sen alueelle verrattuna sen omien yritysten edellytyksiin.

Yhteinen julistus 30 artiklasta

Osapuolet vahvistavat, että on tärkeää varmistaa, että 30 artiklan a ja g alakohdassa tarkoitettuja lupia myönnettäessä otetaan huomioon seuraavat seikat:

- lupia myönnettäessä on käytettävä sellaisia puolueettomia ja selkeitä arviointiperusteita kuin pätevyys ja kyky tarjota kyseisiä palveluja;
- lupien myöntämistä ei saa tehdä vaikeammaksi kuin palvelujen laadun varmistamiseksi on välttämätöntä;
- lupien myöntämismenettely ei saa itsessään rajoittaa palvelujen tarjoamista.

Yhteinen julistus 30 artiklan a ja g alakohdasta

Sopimuksen 30 artiklan a alakohdan toisessa alakohdassa ja g alakohdan toisessa alakohdassa otetaan huomioon rahoituspalvelumarkkinoille pääsyn erikoislaatu tässä sopimuksessa sovitulla tavalla, eikä edellä mainituissa alakohdissa esitetyt 'sijoittautumisen' ja 'toiminnan' määritelmät ole sovellettavissa rahoituspalveluihin muutoin kuin tätä sopimusta sovellettaessa.

Yhteinen julistus 30 artiklan b alakohdassa ja 45 artiklassa olevasta määräysvallan käsitteestä

1. Osapuolet vahvistavat olevansa yhtä mieltä siitä, että kysymys määräysvallasta riippuu yksittäisten tapausten tosiasiallisista olosuhteista.
2. Yhtiön katsotaan olevan toisen yhtiön määräysvallassa ja sitä pidetään näin ollen toisen yhtiön tytäryhtiönä, jos esimerkiksi:

- toisella yhtiöllä on äänen enemmistö suoraan tai välillisesti, tai
 - toisella yhtiöllä on oikeus nimittää ja erottaa enemmistö toisen yhtiön hallinto- tai johtaelimen tai valvovan elimen jäsenistä, ja se on samalla tytäryhtiön osakkeenomistaja tai jäsen.
3. Osapuolet katsovat, että 2 kohdassa esitetyt perusteet eivät ole tyhjentäviä.

Yhteinen julistus 30 artiklan h alakohdan kolmannesta alakohdasta

Ottaen huomioon nykyiset tavaroiden ja matkustajien sisämaakuljetusmuotoja koskevat rajoitukset osapuolet sopivat, että siihen saakka, kun nämä rajoitukset on poistettu, ilmaisulla 'eri kuljetusmuodoista koostuvat, osittain merellä tapahtuvat kuljetukset' katsotaan tarkoitettavan tällaisen toiminnan järjestämistä.

Yhteinen julistus 31 artiklasta

Osapuolet voivat 31 artiklan määräysten nojalla ja kaikkia tämän sopimuksen tarjoamia mahdollisuuksia käyttäen toteuttaa toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on estää kolmannen maan yrityksiä kiertämästä niitä osapuolten toimenpiteitä, jotka koskevat kyseisen kolmannen maan yritysten sijoittautumista niiden alueelle.

Yhteinen julistus 34 artiklan 1 kohdasta

Ottaen huomioon Venäjän yhteisölle antamat selitykset siitä, että yhteisön yritysten Venäjällä toimiville tytäryhtiöille ja sivuliikkeille myönnetty kohtelu on tietyissä suhteissa ja tietyillä aloilla edullisempi kuin venäläisille yrityksille yleensä myönnetty kohtelu eli kansallinen kohtelu, osapuolet sopivat, että jos Venäjä toteuttaa toimenpiteitä ulkomaisten yritysten Venäjällä toimivien tytäryhtiöiden ja sivuliikkeiden kohtelun korjaamiseksi vastaamaan kansallista kohtelua, tätä ei voida pitää sen Venäjälle 34 artiklan 1 kohdassa asetetun velvoitteen rikkomisena, jonka noudattamiseen Venäjän on pyrittävä kaikin tavoin.

Yhteinen julistus 34 ja 38 artiklasta

Osapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että jos jompikumpi niistä katsoo, että toinen osapuoli on tulkinnut väärin 34 artiklan 2 kohdassa ja 38 artiklan 3 kohdassa esiintyvän ilmaisun 'huomattavasti rajoittavammat', se voi turvautua 101 artiklassa määrättyihin menettelyihin.

Yhteinen julistus 35 artiklasta

Osapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että 35 artiklan 3 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettuun toimintaan ei kuulu liikenteenharjoittajana toimiminen.

Yhteinen julistus 39 artiklan 2 kohdan c alakohdan toisessa alakohdassa olevasta avoimen sataman käsitteestä

Venäjän ulkomaalaisille aluksille avoimista satamistaan toimittamien tietojen perusteella yhteisö toteaa, että Venäjän tarkoituksena on edelleen pyrkiä lisäämään ulkomaalaisille aluksille avoimien satamiensa määrää. Venäjä toteaa, että yhteisön politiikkana on pitää ulkomaalaisille aluksille avoinna kaikki satamat, jotka ovat avoimia kansainväliselle kaupalle. Osapuolet katsovat, että se missä määrin satamat ovat avoinna ulkomaalaisille aluksille, on olennainen tekijä kansainvälisten meriliikennepalvelujen vapaan tarjonnan kannalta välttämättömien edellytysten arvioinnissa. Tästä syystä ne sitoutuvat tarkastelemaan tilannetta uudelleen ulkomaalaisille aluksille avoimien satamien osalta neuvotteluissa, joita käydään yhteistyöneuvostossa vähintään joka toinen vuosi. Jos jonkin sataman pitämisessä avoinna ulkomaalaisille aluksille ilmenee vakavia ongelmia, osapuolen, jonka alueella kyseinen satama sijaitsee, on ilmoitettava asiasta toiselle osapuolelle; jälkimmäisen pyynnöstä on järjestettävä neuvotteluja sen varmistamiseksi, että mahdollisesti toteutettavat toimenpiteet vaikuttavat mahdollisimman vähän kansainvälisten meriliikennepalvelujen tarjonnan vapauteen.

Yhteinen julistus sopimuksen 39 artiklan 2 kohdan c alakohdan toisessa alakohdassa tarkoitetuista kolmannen maan lipun alla purjehtivista aluksista

Osapuolet sopivat tarkastelevansa viiden vuoden kuluttua tämän sopimuksen voimaantulopäivästä mahdollisuutta soveltaa 39 artiklan 2 kohdan c alakohdan toisen alakohdan määräyksiä sellaisiin jäsenvaltioiden tai Venäjän laivanvarustamojen tai kansalaisten aluksiin, jotka purjehtivat kolmannen maan lipun alla.

Yhteinen julistus 44 artiklasta

Tätä sopimusta sovellettaessa taloudellista yhdentymistä koskevalla sopimuksella tarkoitetaan palvelukauppaa koskevan yleissopimuksen (GATS) V artiklassa määriteltyjen periaatteiden mukaista sopimusta. Tämän sopimuksen muiden kuin palvelutoimintaan kuuluvien alojen osalta taloudellista yhdentymistä koskevalla sopimuksella tarkoitetaan GATT-sopimuksen XXIV artiklassa määriteltyjen periaatteiden mukaista sopimusta vapaakauppa-alueiden tai tulliliittojen perustamisesta.

Yhteinen julistus 46 artiklan 2 kohdasta

Osapuolet vahvistavat yhteisymmärryksensä siitä, että toiminnan liittyminen edes tilapäisesti viranomaisten toimivallan käyttämiseen jommankumman osapuolen alueella riippuu kunkin yksittäistapauksen ominaispiirteistä. Ratkaisun löytymistä helpottaa, jos kussakin tapauksessa tutkitaan, liittykö toiminta seuraaviin:

- fyysisten pakotteiden käyttöoikeus; tai
- lainkäyttötehtävien harjoittaminen; tai
- oikeus säätää yksipuolisesti sitovia säännöksiä.

Yhteinen julistus 48 artiklasta

Pelkästään sen seikan, että viisumi vaaditaan vain tietyn osapuolen luonnollisilta henkilöiltä, ei katsota mitätöivän tai rajoittavan erityiseen sitoumukseen perustuvia etuja.

Yhteinen julistus 52 artiklasta (määritelmät)

'Juoksevat maksut'

'Juoksevat maksut' ovat maksuja, jotka liittyvät tavaroiden, palvelujen tai henkilöiden liikkeisiin tavanomaisen kansainvälisen liikekäytännön mukaisesti, eivätkä kata järjestelyjä, jotka ovat olemukseltaan juoksevien maksujen ja pääomaliikenteen yhdistelmä, kuten maksujen siirtäminen ja ennakot, joilla pyritään osapuolten tämän alan lainsäädännön kiertämiseen.

Tämä määritelmä ei sulje pois sitä, että Venäjä soveltaa tai säätää lainsäädäntöä, joka määrää tällaiset maksut suorittaviksi niiden venäläisten pankkien välityksellä, joille Venäjän federaation keskuspankki on myöntänyt luvat tällaisten toimintojen suorittamiseen vapaasti vaihdettavissa valuutoissa.

'Suora investointi'

'Suora investointi' on investointi, jonka ovat asianomaisessa maassa tehneet muut kuin sen kansalaiset, tai ulkomailla sen kansalaiset, pysyvien taloudellisten yhteyksien luomiseksi yritykseen, esimerkiksi investoinnit, jotka antavat niille mahdollisuuden käyttää tosiasiallisesti vaikutusvaltaansa kyseisen yrityksen johtamiseen liittyvissä asioissa, seuraavin keinoin:

1. Asianomaisten täydessä omistuksessa olevan yrityksen, tytäryhtiön tai sivuliikkeen perustaminen tai laajentaminen, täyden omistusoikeuden hankkiminen olemassa olevaan yritykseen;
2. Osakkuus uudessa tai olemassa olevassa yrityksessä;
3. Viideksi vuodeksi tai pidemmäksi ajaksi myönnetty laina.

'Vapaasti vaihdettava valuutta'

'Vapaasti vaihdettava valuutta' on mikä tahansa Kansainvälisen valuuttarahaston IMF:n sellaisena pitämä valuutta.

Yhteinen julistus 53 artiklan 2.2 kohdasta

'Raaka-aineita' ovat ne aineet, jotka on luokiteltu raaka-aineiksi GATTin yhteydessä.

Yhteinen julistus 54 artiklasta

Osapuolet sopivat, että tätä sopimusta sovellettaessa käsitteisiin henkinen, teollinen ja kaupallinen omaisuus sisältyvät erityisesti tekijänoikeudet, mukaan lukien tietokoneohjelmien tekijänoikeudet ja lähioikeudet, oikeudet, jotka liittyvät patenteihin, teolliseen muotoiluun, maantieteellisiin merkintöihin, mukaan lukien alkuperänimitykset, tavara- ja palvelumerkkeihin ja integroitujen piirien piirimalleihin sekä teollisoikeuksien suojelemista koskevan Pariisin sopimuksen 10 a artiklassa tarkoitettu suoja vilpillistä kilpailua vastaan ja taitotietoa koskevien julkaisemattomien tietojen suojaaminen.

Yhteinen julistus 99 artiklasta

Osapuolet sopivat, että 99 artiklassa esitettyjen toimenpiteiden tarkoituksena ei saa olla asianomaisten markkinoiden kilpailuedellytysten vääristäminen ja kotimaisen tuotannon suojeleminen.

Yhteinen julistus 101 artiklasta

Osapuolet kehottavat yhteistyöneuvostoa tutkimaan pikaisesti menettelytapasäännöt, joista voi olla hyötyä tämän sopimuksen mukaisessa riitojen ratkaisemisessa.

Yhteinen julistus 107 artiklasta

Osapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että sopimuksen oikein tulkitsemiseksi ja soveltamiseksi sopimuksen 107 artiklaan sisältyvällä ilmaisulla 'erityisen kiireelliset tapaukset' tarkoitetaan jommankumman osapuolen tekemää tämän sopimuksen merkittävää rikkomista. Tämän sopimuksen merkittävä rikkominen käsittää:

- a) tämän sopimuksen perusteettoman purkamisen, joka ei ole oikeutettua kansainvälisen oikeuden yleisten sääntöjen mukaan tai
- b) tämän sopimuksen 2 artiklassa määrättyjen sopimusten olennaisten osien rikkomisen.

Yhteinen julistus 107 artiklan 2 kohdasta

Osapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että 107 artiklassa tarkoitetuilla 'aiheellisilla toimenpiteillä' tarkoitetaan kansainvälisen oikeuden mukaisesti toteutettuja toimenpiteitä.

Jos toinen osapuoli toteuttaa tietyn toimenpiteen erityisen kiireellisessä tapauksessa 107 artiklan 2 kohdan nojalla, toinen osapuoli voi aloittaa 101 artiklassa määrätyn menettelyn.

Yhteinen julistus 2 ja 107 artiklasta

Osapuolet julistavat, että sopimukseen sisällytetty maininta sopimuksen olennaisen osan muodostavasta ihmisoikeuksien kunnioituksesta ja viittaus erityisen kiireellisiin tapauksiin perustuvat seuraaviin tekijöihin:

- yhteisön ihmisoikeuksia koskeva politiikka, joka perustuu 11 päivänä toukokuuta 1992 annettuun neuvoston julistukseen tämän maininnan sisällyttämisestä yhteisön ja sen ETYK-kumppaneiden välisiin yhteistyö- ja assosiointisopimuksiin; sekä
- Venäjän politiikka tällä alalla; ja
- molempien osapuolten sitoutuminen täyttämään asiaan kuuluvat velvoitteet, jotka johtuvat erityisesti Helsingin päätöksiäkirjasta ja Uutta Eurooppaa koskevasta Pariisin asiakirjasta.

Yhteinen julistus 112 artiklasta

Osapuolet vahvistavat, että vaikka tällä sopimuksella korvataan osapuolten välisistä suhteista 18 päivänä joulukuuta 1989 tehty sopimus, se ei rajoita ennen nykyisen sopimuksen voimaantulopäivää toteutettujen toimenpiteiden tai osapuolten välillä ennen kyseistä voimaantulopäivää vuoden 1989 sopimuksen nojalla tehtyjen sopimusten soveltamista tai vaikuta niihin muulla tavoin, riippuen mainittujen toimenpiteiden tai sopimusten ehdoista ja soveltamisajasta.

Yhteinen julistus pöytäkirjassa n:o 2 olevasta 6 artiklasta

1. Osapuolet sopivat toteuttavansa tarvittavat toimenpiteet avustukseen toisiaan tässä pöytäkirjassa määrättyllä tavalla ja viivytyksittä seuraavissa tavaroiden liikkuvuuteen liittyvissä asioissa:
 - a) aseiden, ammusten, räjähteiden ja räjähdyslaitteiden kuljetus;
 - b) sellaisten taide- ja antiikkiesineiden kuljetus, joilla on huomattavaa historiallista, kulttuurista tai arkeologista arvoa jommallekummalle osapuolelle;
 - c) myrkyllisten tavaroiden sekä ympäristölle ja yleiselle terveydelle vaarallisten aineiden kuljetus;
 - d) sellaisten arkojen ja strategisesti tärkeiden tavaroiden kuljetus, joihin sovelletaan muita kuin tullirajoituksia osapuolten sopimien luetteloiden mukaisesti.

2. Osapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että jos niiden oikeusjärjestelmän peruseriaatteen sen sallivat, ne toteuttavat tämän pöytäkirjan menettelyjen mukaisesti hyväksymiensä täytäntöönpanomääräysten perusteella tarvittavat toimenpiteet valvotun toimituksen tarkoituksenmukaisen käytön varmistamiseksi.
 3. Osapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että ne toteuttavat lainsäädäntönsä mukaisesti kaikki tarvittavat toimenpiteet:
 - toimittaakseen kaikki tämän pöytäkirjan soveltamisalaan kuuluvat asiakirjat, ja
 - ilmoittaakseen kaikista tämän pöytäkirjan soveltamisalaan kuuluvista päätöksistä tämän pöytäkirjan menettelyjen mukaisesti vastavuoroisesti hyväksymiensä täytäntöönpanomääräysten perusteella vastaanottajalle, joka asuu tai on sijoittautunut niiden alueille. Tällaisessa tapauksessa sovelletaan 5 artiklan 3 kohtaa.
 4. Osapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että jos pyynnön vastaanottanut viranomaisen ei voi toimia asiassa itsenäisesti, hallintoyksikön, jolle tämä viranomaisen on pyynnön toimittanut, on toiminnassaan noudatettava samoja edellytyksiä kuin ne, joita sovelletaan pyynnön vastaanottaneeseen viranomaiseen.
-

KIRJEENVAIHTO
sopimuksen 22 artiklasta

A. Venäjän kirje

Arvoisa Herra,

Tämän kirjeen tarkoituksena on vahvistaa, että olemme päässeet yhteisymmärrykseen tänään allekirjoitetun kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen 22 artiklassa tarkoitetusta ydinaineiden kaupasta, seuraavasti:

Venäjän aikomuksena on toimia vakaana, luotettavana ja pitkäaikaisena ydinaineiden toimittajana yhteisöön, minkä aikomuksen yhteisö puolestaan tunnustaa. Venäjän hallitus kiinnittää huomiota siihen, että yhteisö pitää Venäjää, erityisesti ydinaineiden hankintapolitiikkaansa harjoittaessaan, muista toimittajista erillisenä ja niistä selvästi erottuvana hankintalähteenä.

Venäjän ja yhteisön välisen ydinaineiden kaupan kehittymisestä käydään säännöllisesti tai pyynnöstä neuvotteluja, joiden tarkoituksena on ehkäistä kaikki kaupassa mahdollisesti syntyvät ongelmat. Näihin neuvotteluihin voitaisiin yhdistää jatkuva säännöllinen vuoropuhelu markkinoiden kehityksestä ja niitä koskevista ennusteista.

Neuvottelut järjestetään 92 artiklan mukaisesti.

Kuten kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen 13 artiklassa määrätään, vuoden 1989 sopimuksen 6 artiklassa tarkoitetut säännökset pannaan täytäntöön yhtenäisesti, puolueettomasti ja oikeudenmukaisesti.

Viittaan yhteiseen pyrkimyksemme helpottaa kaikin käytettävissä olevin keinoin meneillään olevaa ydinaseriisuntaa. Olemme sopineet toteuttavamme kaikki tarvittavat toimenpiteet neuvottelujen käymiseksi kaikkien asianosaisten valtioiden kanssa siinä tapauksessa, että kahden- ja monenvälisten sopimusten soveltaminen aiheuttaa tai uhkaa aiheuttaa merkittävää vahinkoa osapuolten valmiuksille.

Ehdotan, että tämä kirje ja Teidän vastauksenne siihen muodostavat välisemme virallisen sopimuksen.

Vastaanottakaa, Arvoisa Herra, korkeimman kunnioitukseni vakuutus.

*Venäjän federaation
hallituksen puolesta*

B. Yhteisön kirje

Arvoisa Herra,

Kiitän Teitä tänään päivätystä seuraavansisältöisestä kirjeestänne:

”Tämän kirjeen tarkoituksena on vahvistaa, että olemme päässeet yhteisymmärrykseen tänään allekirjoitetun kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen 22 artiklassa tarkoitetusta ydinaineiden kaupasta, seuraavasti:

Venäjän aikomuksena on toimia vakaana, luotettavana ja pitkäaikaisena ydinaineiden toimittajana yhteisöön, minkä aikomuksen yhteisö puolestaan tunnustaa. Venäjän hallitus kiinnittää huomiota siihen, että yhteisö pitää Venäjää, erityisesti ydinaineiden hankintapolitiikkaansa harjoittaessaan, muista toimittajista erillisenä ja niistä selvästi erottuvana hankintalähteenä.

Venäjän ja yhteisön välisen ydinaineiden kaupan kehittämisestä käydään säännöllisesti tai pyynnöstä neuvotteluja, joiden tarkoituksena on ehkäistä kaikki kaupassa mahdollisesti syntyvät ongelmat. Näihin neuvotteluihin voitaisiin yhdistää jatkuva säännöllinen vuoropuhelu markkinoiden kehityksestä ja niitä koskevista ennusteista.

Neuvottelut järjestetään 92 artiklan mukaisesti.

Kuten kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen 13 artiklassa määrätään, vuoden 1989 sopimuksen 6 artiklassa tarkoitetut säännökset pannaan täytäntöön yhtenäisesti, puolueettomasti ja oikeudenmukaisesti.

Viittaan yhteiseen pyrkimyksemme helpottaa kaikin käytettävissä olevin keinoin meneillään olevaa ydinaseriisuntaa. Olemme sopineet toteuttavamme kaikki tarvittavat toimenpiteet neuvottelujen käymiseksi kaikkien asianosaisten valtioiden kanssa siinä tapauksessa, että kahden- ja monenvälisten sopimusten soveltaminen aiheuttaa tai uhkaa aiheuttaa merkittävää vahinkoa osapuolten valmiuksille.

Ehdotan, että tämä kirje ja Teidän vastauksenne siihen muodostavat välisemme virallisen sopimuksen.”

Vahvistan, että Teidän kirjeenne ja vastaukseni siihen muodostavat välisemme virallisen sopimuksen.

Vastaanottakaa, Arvoisa Herra, korkeimman kunnioitukseni vakuutus.

Euroopan yhteisöjen puolesta

KIRJEENVAIHTO
sopimuksen 52 artiklasta

A. Venäjän kirje

Arvoisa Herra,

Kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen 52 artiklaan viitaten vahvistan, että tämän artiklan ei voida millään tavoin tulkita rajoittavan yhteisön kansalaisten mahdollisuuksia siirtää ulkomaille yhteisön kansalaisten Venäjällä tekemiä investointeja, mukaan lukien sellaisista toimenpiteistä kuin pakkolunastus ja kansallistaminen tai muista vaikutukseltaan vastaavista toimenpiteistä aiheutuvat korvaukset ja kaikki investoinneista mahdollisesti saatavat voitot.

Ehdotan, että tämä kirje ja Teidän vastauksenne siihen muodostavat välisemme virallisen sopimuksen.

Vastaanottakaa, Arvoisa Herra, korkeimman kunnioitukseni vakuutus.

*Venäjän federaation
hallituksen puolesta*

B. Yhteisön kirje

Arvoisa Herra,

Kiitän Teitä tänään päivätyistä seuraavansisältöisistä kirjeestänne:

”Kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen 52 artiklaan viitaten vahvistan, että tämän artiklan ei voida millään tavoin tulkita rajoittavan yhteisön kansalaisten mahdollisuuksia siirtää ulkomaille yhteisön kansalaisten Venäjällä tekemiä investointeja, mukaan lukien sellaisista toimenpiteistä kuin pakkolunastus ja kansallistaminen tai muista vaikutukseltaan vastaavista toimenpiteistä aiheutuvat korvaukset ja kaikki investoinneista mahdollisesti saatavat voitot.

Ehdotan, että tämä kirje ja Teidän vastauksenne siihen muodostavat välisemme virallisen sopimuksen.”

Vahvistan, että Teidän kirjeenne ja vastaukseni siihen muodostavat välisemme virallisen sopimuksen.

Vastaanottakaa, Arvoisa Herra, korkeimman kunnioitukseni vakuutus.

Euroopan yhteisöjen puolesta

Yhteisön julistus 36 artiklasta

Yhteisö julistaa, että 36 artiklassa tarkoitettu rajat ylittävien palveluiden tarjonta ei edellytä palveluiden toimittajan siirtymistä palvelun kohtemaan alueelle eikä palvelun vastaanottajan siirtymistä palvelun lähtömaan alueelle.

Yhteisön julistus 54 artiklasta

Sopimuksen määräykset eivät rajoita Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden toimivaltaa henkistä, teollista ja kaupallista omaisuutta koskevista asioista.

Venäjän julistus 36 artiklasta

Venäjä julistaa, että 36 artiklaa koskevassa yhteisön julistuksessa tarkoitettujen palvelujen toimittajien ei voida katsoa olevan luonnollisia henkilöitä, jotka yhteisön yhtiön tai Venäjän yhtiön edustajina pyrkivät maahan tilapäisesti neuvotellakseen rajat ylittävien palvelujen myynnistä tai tehdäksään kyseisen yhtiön puolesta rajat ylittävien palvelujen myyntiä koskevia sopimuksia.

Allekirjoituspöytäkirja kumppanuus- ja yhteistyösopimuksesta Euroopan yhteisöjen sekä niiden jäsenvaltioiden ja Venäjän federaation välillä

Belgian kuningaskunnan, Tanskan kuningaskunnan, Saksan liittotasavallan, Helleenien tasaval-
lan, Espanjan kuningaskunnan, Ranskan tasavallan, Irlannin, Italian tasavallan, Luxemburgin
suurherttuakunnan, Alankomaiden kuningaskunnan, Portugalin tasavallan, Ison-Britannian ja
Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan, Euroopan yhteisön, Euroopan hiili- ja teräsyhteis-
sön sekä Euroopan atomienergiayhteisön täysivaltaiset edustajat ja Venäjän federaation täysival-
taiset edustajat ovat allekirjoittaneet 24. kesäkuuta 1994 Korfulla sopimuksen kumppanuu-
desta ja yhteistyöstä Euroopan yhteisöjen sekä niiden jäsenvaltioiden ja Venäjän federaation
välillä.

Tässä yhteydessä Ranskan tasavalta on antanut seuraavan julistuksen:

”Ranskan tasavalta toteaa, että kumppanuus- ja yhteistyösopimusta Venäjän federaation kanssa
ei sovelleta merentakaisiin maihin ja alueisiin, jotka ovat assosioituneet Euroopan yhteisöön
Euroopan yhteisön perustamissopimuksen nojalla.”

Tämä julistus on saatettu Venäjän federaation tietoon, joka ei ole esittänyt vastalauseita.

Tämä pöytäkirja julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.
